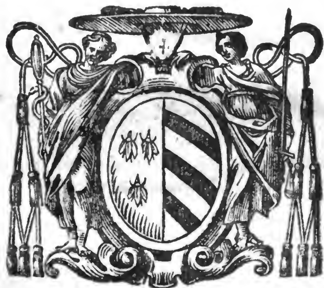
AD EPEI
SECVRIM
ENCYCLOPÆDIA
FORTVNII LICETI GENVENSIS
PHILOSOPHI, AC MEDICI

Olim in Pisano, & in Patauino, nunc in Bononiensi
Archigymnasio Philosophiam Primaria,
& Eminenti Sede docentis.

Eminentissimo, & Reuerendissimo D.
D. IVLIO CARD. SACCHETTO
DICATA.

Bononiæ, Typis Iacobi Montij. MDCXXXVII.
Annuentibus Superioribus.

EMINENTISSIMO AC REVERENDISS. D. D. IVLIO CARD. SACCHETTO

Bononiæ Legato

FORTVNIVS LICETVS B. A.

Agni animi eſt (Eminentiſſime Cardinalis) Vrbes vel a paruo principio condere: maioris adhuc eſt, ijs iam conditis leges, quibus diutiſſime felices conſeruari valeant, inſtituere: ſed maximi prorſus eſt animi, Ciuitates adultas & amplas pacate gubernare: Conditori ſiquidem ſola

sufficere videtur animi granditas; quum Legislatori sapientia quoque cum prudentia plane sit necessaria: Verum optimo Reipublicæ Gubernatori, præter animi Celsitudinem, sapientiam atque prudentiam, mira solertia, Iustitia, Clementia, Comitas, Prouidentia, & omne genus virtutum inesse debet. Quas omnes quum in Te dudum (inclyte Iru) perspexerit eminere præcellens ille Censor ingeniorum, VRBANVS VIII. in terris Dei Summi Vicarius vere termaximus, inter Eminentissimos Ecclesiæ Proceres prudentissime Te collocauit, & Ferrariæ atque Bononiæ, maiorum scilicet Ecclesiasticæ ditionis Vrbium, gubernationi præfecit a Latere Legatum. Quod quidem sapientissimi Pontificis iudicium vt nunquam alias fefellit homines, ita certe nunc neminem fallit, dum talem Heroem, qualem Te conspicimus, Rectorem Moderatoremque constituit latis clarisque Populis; qui Te aduenientem summis plausibus, & faustis acclamationibus excipiunt; & abeuntem lachrymis, votis, bonisque precationibus prosequuntur. Quamobrem ab omnibus omnium ordinum hominibus mirifice cultus, ad illud veræ gloriæ culmen

men

men aſcendiſſe videris, quod tanquam metam ſibi conſtituunt ſub Summo Pontifice in Chriſtianæ Republica Primates: Enimuero ſi, vt ait ille, non vltima laus eſt placuiſſe Principibus; certe a Principum omnium Maximo plurimis dignitate præferri, & ingentibus honoribus cumulari, hoc iam eſt rerum humanarum fere attigiſſe faſtigium: At vero talium rerum ſplendore comiter omnia complere, ſuauiter omnia diſponere, & omnia fortiter attingere; id profecto eſt humana quaſi præterire, & ad mentes Diuinas propius accedere. His peregrinis animi Tui dotibus, indeque iugiter emanantibus eximijs actionibus (optime Iriꝰ) vt mentes omnium admirabili iucunditate quadam ad Te conuertis, in quem virtutes omnes, & omnia laudum genera conuenerunt, quas ſatius eſt reuerenti ſilentio venerari, quam nimis tenui ieiunoque ſermone quicquam ex earum magnitudine detrahere: ita me ſpeciatim, adiectis peculiaribus benignitatis Tuæ fauoribus, in Tui ſummum obſequium mire deuincis. Cuius maxima mea erga Te obſeruantiæ pignus, leuidenſe munus hoc hilari fronte ſuſcipias velim, & ampliſsimis alis almi patrocinij Tui

pro-

protegas meum volumen hoc Encyclopædiæ ad Epei Securim; *quam Iustitiæ vindicem merito Bononiensibus Tuis Fascibus alligãdam censui: Quod quidem opus Tuo Nomini ceu Tutelari Numini consecro. Vale Romanæ Ecclesiæ magnum incrementum, Christianæque Reipublicæ verum ornamentum; Tibique deditissimum Licetum fouere ne cesses. Bononiæ Kal. Nouembris. 1637.*

Vidit D. Ludouicus Modronus Pœnit. pro Eminentissimo, ac Reuerendissimo D.D. Cardinali Archiepiscopo.

Imprimatur.

Fr. Hieron. Onuphr. Consult. S.Officij, pro Reuerendissimo P. Inq. Bonon.

Ad Eminentiſsimum ac Reuerendiſs. D.

D. IVLIVM CARD.
SACCHETTVM

Bononiæ Legatum

Matthæus Vaÿra Phil. & Med. D.

HAnc Tibi Ariſtotelis Genius, SACCHETTE, Securim
Sacrat, & Aſtrææ dedicat ille Tuæ.
Artifici quondam victor ſuſpendit Epeus
Palladi, Troianum qua fabricarat Equum.
Vouerat inſidiis exciſa ob mœnia Troiæ,
Auctoremque doli tradidit eſſe Deam.
Vana ſuperſtitio cæleſtia crimina finxit,
Numinaque Argolicis ignibus vlta Phryges.
Tu populos ſeruas, homines tu fraudibus arces,
Tuque ſoles ipſis hoſtibus eſſe pius.
Nemo tuas metuat, Præſul venerande, Secures,
Qui non iudicio ſit malus ipſe ſuo.

FOR-

FORTVNII LICETI GENVENSIS

AD EPEI SECVRIM

A Simmia Rhodio constructam

Encyclopædia:

In qua multa vetustatis abdita monumenta, rerum historias, & naturas complectentia, recluduntur.

PRAEFATIO,

Securis Idyllium introducens, & Aris poeticis dudum explicatis attexens.

QVum in operibus nostris superioribus antiquiorum poetarum symbolicas Aras explicauerimus; operæ precium fore duximus Encyclopædia pariter mysticam Securim nunc declarare; si quidem olim ad Aram deductas holocausti victimas cædebant Flamines plerumq; Securi; quam aliquos appellitasse Secespitam, & alios etiam Scenam

 obser-

Ad Eminentiſsimum ac Reuerendiſs. D.

D. IVLIVM CARD. SACCHETTVM

Bononiæ Legatum

Matthæus Vaijra Phil. & Med. D.

HAnc Tibi Ariſtotelis Genius, SACCHETTI, Securim
Sacrat, & Aſtrææ dedicat ille Tuæ.
Artifici quondam victor ſuſpendit Epeus
Palladi, Troianum qua fabricarat Equum.
Vouerat inſidiis exciſa ob mœnia Troiæ,
Auctoremque doli tradidit eſſe Deam.
Vana ſuperſtitio cæleſtia crimina finxit,
Numinaque Argolicis ignibus vlta Phryges.
Tu populos ſeruas, homines tu fraudibus arces,
Tuque ſoles ipſis hoſtibus eſſe pius.
Nemo tuas metuat, Præſul venerande, Secures,
Qui non iudicio ſit malus ipſe ſuo.

FOR-

FORTVNII LICETI GENVENSIS

AD EPEI SECVRIM

A Simmia Rhodio constructam

Encyclopaedia:

In qua multa vetustatis abdita monumenta, rerum historias, & naturas complectentia, recluduntur.

PRAEFATIO,

Securis Idyllium introducens, & Aris poeticis dudum explicatis attexens.

Vum in operibus nostris superioribus antiquiorum poetarum symbolicas Aras explicauerimus; operæ precium fore duximus Encyclopædia pariter mysticam Securim nunc declarare; si quidem olim ad Aram deductas holocausti victimas cædebant Flamines plerumq; Securi; quam aliquos appellitasse Secespitam, & alios etiam Scenam

obseruat[a] Gyraldus agens de Diis gentiũ, admonens hoc nomine Scenæ ad Securim significandam vsum fuisse Liuium in Lydio. De Securis autem vsu in sacrificijs pulcherrimam habemus historiam a Porphyrio in opere suo[b] De Abstinentia ab esu carnium, nobis quidem in Encyclopędia[c] ad Altare Dosiadæ leuiter tactam, ast hic in loco proprio latius afferendam. Scribit autem citatis verbis, Antiquitus enim, sicut superius etiam diximus, quum fructus homines Dijs offerent; animalia autem neque sacrificarent, neque in cibum sumerent; dum publicum quoddam sacrum Athenis celebraretur, Diomum quendam aut Sopatrum ferunt, qui indigena quidem non erat, sed agros in Attica colebat; quia bos ab opere accedens ad mensam, vbi sacra puls & cætera libamina reposita erant vt sacrificarentur, alia ex ipsis comederat, alia conculcarat; indignatum accurrisse, atque a vicino arrepta securi, quæ forte acuebatur, bestiam percussisse: Quumque bos ex vulnere interijsset; & ipse ira iam sedata animaduertisset quodnam scelus perpetrasset; boue sepulturæ mandato, ipsum aiunt voluntario exilio suscepto ob impietatis crimen in Cretam fugisse. Quum vero siccitas atque in-

de

a Syntag. 17.
b Lib. 2.
c Cap. 9.

de frugum ſterilitas maxima Atticam inuaſiſſet, publice conſulendum oraculum ſtatuerunt. Pythia reſpondit, Exulem qui in Creta eſſet ea expiaturum, ſi & interfectorem puniuiſſent, & mortuum ſuſcitaſſent in eodem adipe, in quo mortuus fuerat: id quod erat futurum, ſi & ex mortuo deguſtaſſent, & non obtinuiſſent. Habita igitur ſuper hac re inquiſitione, & inuento Sopatro, is quum ſe ab eo ſcelere liberatum iri exiſtimaret, ſi id publice omnes agerent; ad eos, qui ad ipſum reducendum venerant, interficiendum eſſe bouem a ciuitate dixit; quumque illi dubitarent quiſnam eſſet futurus, qui pecudi vulnus inferret; ſe id facturum pollicitus eſt, ſi ciuitate donaretur, ita vt participes cædis etiam ipſi efficerentur. Quod vbi conceſſum fuit, reuerſi in vrbem rem ita inſtituerunt, quemadmodum nunc quoque apud ipſos obſeruatur. Aquatrices virgines elegerunt, quæ aquam iis ferrent, qui Securim & cultrum acuerent; acuta Securi & cultro, alter Securim porrexit, alter ea accepta bouem percuſſit, alius vero iugulauit: Quumque eum excoriaſſent, ex eius carnibus omnes epulati ſunt: poſtea vero corio conſuto, ac fœno ac paleis farto bouem ſuſcitarunt ea forma,

qua erat quum viueret; eique aratrum quasi operanti applicuerunt. Quod vbi factum est, in iudicium cædis omnes conuocarunt, qui actionis eius participes fuerant. Quum vero Aquatrices in eos, qui acuerant; qui acuerant in eum, qui Securim tradiderat; is in eum, qui iugularat; iugulator in cultrum crimen reiecisset; cultrum, qui voce carebat, cædis condemnarunt. Atque ex eo tempore hucusque in Dypolijs Athenis in arce hoc modo bouis sacrificium celebrant; pulte enim & libis in ænea mensa collocatis, depascentes boues circumagitant; ex quibus qui e mensa degustarit, mactant; & familiæ eorum, qui hæc faciunt, nunc etiam sunt, a Sopatro qui vulnerauit, qui Bouicidæ appellantur; ab eo qui, circumagitauit Stimulatores nuncupati; a iugulatore illi, quos Diuisores vocant, ex epulo quod ex carnium diuisione constituebatur. Vbi vero corio iam referto in iudicium est ventum, cultrum in mare proiectum demergunt. Ita Porphyrius. Ex qua quidem historia plane constat Securi cum Ara maximam intercedere cognationem, non solum quia sacerdotes prope Aram vtebantur Securi ad mactandas pecudes in holocaustum, vt etiam admonet[d] Virgilius, cui Laocoon Ille

d 2. Aen.

„ Ille ſimul manibus tendit diuellere nodos
„ Perfuſus ſanie vittas atroque veneno,
„ Clamores ſimul horrendos ad ſidera tollit.
„ Quales mugitus fugit quum ſaucius Aram
„ Taurus & incertam excuſſit ceruice Securim.

Sed potiſſimum quia Securis fuit origo ſacrificandi animalia apud Athenienſes, qui prius abſtinentes a cruenta animaliũ cęde, pulte ac libis, incruentis ſacrificijs Numini litabant. Merito igitur poſt Aras noſtras Encyclopædiæ meditationes veluti Muſis immolantes nunc aggredimur tractare myſticam Epei Securim, non ſæuam illam Tenediam, ſed placidam Simmiæ Rhodiam.

Securis epigramma dudum a Simmia Rhodio compactum nunc Græce, Latineque primum affertur. Cap. I.

QVod hoc opere tractandum ſuſcepimus, vetus illud eſt Idyllium in effigiem Securis, a Simmia Rhodio conſtructum de famoſa Securi, quam Epeus Panopei filius dudum ſuſpendit in templo Mineruæ; cuius auſpicijs eo inſtrumento celebratiſſimum equum Troianum, Vlyſſis inuentum, vt [a] Cointhus aſſerit, fabricauerat. Quod quidem poematium ita Græce legitur.

a Lib. 12. Paralip.

Σιμμίυ Τῦ Ροδίυ Πελεκύς.

Ανδροθέα δῶρον ὁ Φωκεὺς κρατερᾶς μηδοσύνας ἦρα τίνον Αθαίνα
Τᾶμος ἐπεὶ τὰν ἱερὰν κηρὶ πυρίπνῳ πόλιν ἠθάλωσεν
Ουχ' ἐνάριθμος γεγαὼς ἐν προμάχοισι Αχαιῶν
Νῦν δ' ἐς Ομήρειον ἔβα κέλευθον
Τρισμάκαρ ὅν σὺ θυμῷ
Τὸν ὄλβον

Τὸν Βίων κλυτοῖς ἦσε θεοῖς, ὅς εὗρε Ροδοῖ γεγαὼς πολύτροπα Μῶνος Μέτρα Μολπᾶς.

Αἰ πκκει.
ἵλαος ἀμφιδέρχθης
Σὰν χάριν, ἀγνὰ ὦ πολύβουλε παλλάς
Αλλ' ἀπὸ κρανᾶν καθαρὸν νᾶμα κόμιζε δυσκλεής
Δαρδανιδᾶν δ' ἐσυφέλιξ ἐκ θεμέθλων ἄνακτας
Ὦπας Επεῖος πελεκὺν ὦ ποκα πύργων θεοτευκτων κατέρειπεν αἶπος

Quam quidem Securim Auberius siue a seipso siue a quouis alio latine redditam ita proponit:

SIMMIAE RHODII SECVRIS.

Dedit Epeus Securim qua, quondam turrium à Diis extructarum disturbauit verticē

Ac Dardanidarum funditus euertit Reges

Sed a fontibus purum liquorem importabat inglorius:

Quæ tua est gratia, casta o multi consilij Pallas,

Propitia circumspexeris:

Semper redolet,

Quam Bion inclytis cecinit Diis, qui reperit Rhodi quum esset multiplicia solus metra carmini.

Hic felicitatem

Ter beatus quem tu omnino

Nunc vero Homericam ingressus est viam:

Nodū numeratus inter principes propugnatores populorū:

Tunc quum sacram fato ignifero vrbem concremauit

Fortissimæ Deæ dono Phocensis (robustissimi inuenti gratiam referens) Mineruæ

Prima explicatio Simmianæ Securis ab Auberio proposita refertur. Cap. II.

CLaudius Auberius, eruditione clarus, hoc poematium scholijs illustrauit primus omnium, vt ego quidem arbitror, inter Latinos autores, dum inquit in hanc sententiam: Epeus Panopei filius, Achiuorum
» quondam coquus, vt Plautus & Marcus[a] Var-
» ro scripserunt, a Minerua Dea sapientiæ om-
niumque artium parente excitatus equum Du
» rateum ab Homero alijsque poetis celebra-
» tum fabricatus est; in cuius vtero inclusi Du-
» ces, & principes viri Græcorũ, in vrbem ab ipsis
» Troianis tantæ proditionis ignaris introducti
» sunt. Parta Græcis victoria tandem ex igno-
» bili & inglorio Epeus factus est nobilissimus &
» celeberrimus; neque iam vt coquus habitus,
» sed vt artifex summus, & pene Dux inter Græ-
» cos maximus ab Homero celebratus est, & me-
» moriæ posterorum commendatus. Qua igi-
» tur Securi vsus est in fabricatione Equi Durij,
» hanc ipsam Mineruæ donat & consecrat pro-
» pter inuentum illud piam, & debitam Deæ
» gratiam referns.

a 3. De ling. lat.

Ανδροθέα

Ανδροθέα δῶρον ὁ Φωκεὺς] Aristoteles in libello περὶ θαυμασίων ἀκυσμάτων, De admirandis b cap. 104 [b] auditionibus in hanc sentétiam de Epeo scripsit: Περὶ δέ τὴν Ιταλίαν τὴν Καλυμένην [c] Καλάβριαν, c γαργαρίαν. ἐγγὺς Μεταπόντυ. [d] Αθηνᾶς ἱερὸν εἶναί φασιν Ελληνίας, d. Μεταποντίῳ. ἔνθα τὰ τῦ Επειῦ λέγυσιν ὄργανα ἀνακεῖσθαι, ἃ εἰς τὸν Δύριον ἐποίησεν ἵππον, ἐκείνυ τὴν ἐπωνυμίαν ἐπιθέντος. Φανταζομένην γὰρ αὐτῷ τὴν Αθηνᾶν κατὰ τὸν ὕπνον, ἀξιοῦν ἀναθεῖναι τὰ ὄργανα καὶ διὰ τῦτο βραδιτέρας τυγχάνοντα τῆς ἀναγωγῆς, εἰλεῖσθαι ἐν τῷ τόπῳ, μὴ δυνάμενον ἐκπλεύσαι. ὅθεν Ελληνίας Αθηνᾶς τὸ ἱερὸν προσαγορεύεται. id est: *In Italia regio est prope Metapontum [f] Gargaria nomine, in* f Calabria. *qua templum Græcæ Mineruæ inesse autumant, ubi Epei instrumenta eius inscripta titulo recumbere, quibus Durium equum confecerat. hic enim cum Palladem in somnis cerneret, dignum censuit ei opera dedicare. Cæterum quum tempus itineris differret, adeo eo in loco somno correptus fuit, ut minime nauigare posset: qua de causa Sacellum id Palladis Græca nomenclaturam sortitum est.* Cæterum sunt, qui equum hunc existiment fuisse machinam bellicam, vt Vitruuius, & alii.

Πύργων θεοτεύκτων] Quum Apollo, & Neptunus Ilium mœnibus cingere vellent, Aeacum asciuerunt laboris consortem, & socium, quoniam fatis decretum erat Ilium excisum iri,

,, quod fieri non poterat, nisi parte aliqua mu-
,, rorum a mortali extructa. Quare mœnia
,, Troiæ à Diis quidem extructa fuerunt, a Ne-
,, ptuno nimirum, & Apolline, sed non omni
,, ex parte, vt fato daretur locus. Horum om-
g Idyll. 8. nium meminit Pindarus in Olymp. [g] εἰδυλλ. ή.
,, cuius hæc sunt verba.

Τὸν (idest Aeacum) παῖς, ὁ Λατῦς, εὐρυμέδον-
τε Ποσειδᾶν,
Ιλίῳ μέλλοντες ἐπὶ σέφανον
Τεῦξαι, καλέσαντο συνεργὸν
Τείχεος: ἦν ὅτι νιν πεπρωμένον
Ορνυμένων πολέμων
Πτολιπόρθοις ἐν Μάχαις
Λάβρον ἀμπνεῦσαι καπνόν.

idest.

Quem Aeacum *filius Latonæ, & late imperans*
Neptunus
Quum Ilium mœnibus essent coronaturi,
Aduocauerunt cooperatorem
Muri: erat quoniam fato decretum
Surgentibus bellis
Ipsum Ilium *vrbium vastatricibus in pugnis*
Vehementem exhalaturum fumum.

,, Οὐκ ἐνάριθμος γεγαὼς ἐν προμάχοισι λαῶν] Sen-
,, tentia: Τᾶμος, tunc quidem quum Minerua

cum

" cum Epeo euertit funditus Ilium, Epeus non-
" dum numeratus erat inter propugnatores A-
" chiuorum, sed inglorius importabat aquam,
" hoc est coquus erat, & ὑδροφόρος, vt Plautus, &
" Marcus Varro tradunt; quod in hypothesi atti-
" gimus: nunc vero Homerico poemate nobili-
" tatum ipsius est nomen. In verborum ordine
" quædam est obscuritas; quare in hunc modum
" ordinabimus. Τᾶμος ὐκ ἐνάριθμος ἐν προμάχοισι
" λαῶν, ἀλλὰ δυσκλεὴς ὤν, vel γεγαὼς ἐκόμιζε νᾶμα
" καθαρὸν ἀπὸ κρανᾶν. id est: *tunc nondum numera-*
" *tus inter propugnatores populorum, sed inglorius na-*
" *tus importabat liquorem purum à fontibus.* Ca-
" ue dicas Epeum non fuisse inter eos, qui pri-
" mum ingressi sunt Troiam in aluo Equi Durii
" latitantes; in his enim numeratur a summo
" poeta.

" ———— lætiq; cauo se robore promunt — Virg. 2. Aen.
" Tisandrus; Sthenelusq; duces, & dirus Vlysses
" Demissam lapsi per funẽ, Athamasq; Thoasq;
" Pelidesq; Neoptolemus, primusq; Machaon
" Et Menelaus, & ipse doli fabricator Epeus.

" Numeratur etiam a Tryphiodoro,[i] & Q. Ca-
" labro. Cæterum Ἀχαιῶν irrepserat in locum — i Lib. de Ilii excid.
λαῶν prorsus inique, vt ostendit ratio versus.
Νῦν δ᾽ εἰς Ὀμήρειον ἔβα κέλευθον] Epei honorifi-

k Odyss.8. in f. cam mentionem facit Homerus[k] Odyss. θ. nam
„ Demodocum alloquitur Vlysses, hortaturq;
„ hunc in modum,

Ἀλλ' ἄγε δὴ μετάβηθι, καὶ ἵππου κόσμον ἄεισον,
Δουρατέου, τὸν Ἐπειὸς ἐποίησεν σὺν Ἀθήνῃ
Ὅν ποτ' ἐς ἀκρόπολιν δόλον ἤγαγε δῖος Ὀδυσσεύς,
Ἀνδρῶν ἐμπλήσας οἱ Ἴλιον ἐξαλάπαξαν.

hoc est:

Sed certe perge, & equi apparatum canta
Duratei, quem Epeus fecit auxilio Palladis:
Quem quondam in arcem dolum duxit diuus Vlysses,
Viris vbi impleuisset qui Ilium euerterunt.

» Τρισμάκαρ ὅν σὺ θυμῷ ἵλαος ἀμαιδέρ χθης] Ter
» felix ille quem tu respicis, & amplecteris; eum
» enim sempiterna comitatur felicitas; is deniq;
» totus redolet felicitatem perpetuam: hoc enim
» est: Τὸν ὄλβον ἀεὶ πνέει.

» Τὸν Βίων κλυτοῖς ἴσε θεοῖς] Hic versus est λαβὴ,
» seu manubrium Securis. Huius manubrii ini-
» tium non debet excedere extra vtrumq; vtrin-
» que minimum versum quo ad fieri potest, vt
» figura securis aliqua appareat. Cæterum lege-
» batur Βίνων, non Βίων: nos vero Βίων scribendum
» esse putamus. Quumq; Biones fuerint decem,
l Lib. 4. vt scribit Laertius,[l] erit hic, aut Bion Smyrnę-
» us, aut Bion Lyricus poeta. Quod autem in
hoc

„ hoc versu scriptum est Ῥόδῳ γεγαὼς, possumus „ in hanc sententiam reddere. *Qui cum esset* „ *Rhodi*; nam Rhodi floruerunt olim literæ, ar- „ tesque meliores; & γάω significat *sum, nascor* „ *inhabito*. Persępe quoque poetæ solent loci, in „ quo aliquid scripserunt, meminisse. Hoc fecit „ maximus poetarum in fine Georgicorum.

„ Illo Virgilium me tempore dulcis alebat
„ Parthenope, studiis florentem ignobilis oti.

„ Versus sunt Choriambici ἀντιθετικοί: clau- „ duntur Bacchio, & gradatim decrescunt ad „ vnum vsque vtrimque Bacchium; non secus „ atque in Alis: sed hoc est discriminis, quod in „ Alis digredimur a primo dextri lateris versu ad „ primum sinistri, deinde a secundo dextri ad se- „ cundum sinistri, & sic deinceps duntaxat ver- „ suum causa; hic autem & versuum, & senten- „ tiæ gratia. Cæterum, quod attinet ad manu- „ brium, separatum est ab vtraque ala bipennis „ ratione versuum & sententiæ; nam hęc est sen- „ tentia: *Hanc Securim Bion cecinit inclytis dijs, qui* „ *cum esset Rhodi, reperit solus multiplicia metra car-* „ *minis*. Versus autem est πολύτροπος, hoc est „ *multimodus, varius, diuersus*, seu πολυσχηματιστος, „ idest: *multiformißimus*, vt ipse poeta monet. „ Habet duo κῶλα, quorum prius constat ex cre-

tico,

„ tico, Bacchio, Pæone tertio, & Choriambo;
„ posterioris initium est vox γεγαώς; constatque
„ hoc κῶλον ex Pæone tertio, Choriambo, Pa-
„ limbacchio, & Spondeo, cui deest vnum tem-
„ pus, vt sit quinq; tẽporum. Prius κῶλον vnum, &
„ viginti tempora, posterius viginti tantum ha-
„ bet: quare inter vtrumque inæqualitas non est
„ insignis. Pedes quoque omnes sunt quinque
„ temporum præter Choriambum sex tempo-
„ rum pedem; sed neque inter quinque, & sex
„ est inæqualitas insignis. Porro percussionum
„ ἀκρίβεια nõ ita obseruatur ἐν πολυσχηματίςοις, vt
„ iam ante notauimus, quia magis accedunt ad
„ solutam orationem.

Expenditur allata explicatio, nonnullaq; notantur, ob quæ collaudari non potest omnino. Cap. III.

ERudite sane, ac diserte poematium hoc nobis explicauit vir egregius; sed tamen non adeo sufficienter, & exacte, vt multa non desiderentur ad plenam, & intimam Idyllii intelligentiam. Deinde vero quum vetustiorum autorum scripta sint religiose custodienda; non probamus mutationem vocis Ἀχαιῶν, in dictionem λαῶν, & eo magis,

gis, quo Panopeiades Epeus faber fatalis equi connumeratus eſt inter propugnatores Achiuorum vere, ac proprie; minus proprie inter propugnatores populorum; nam Epeus non adnumeratur inter Troianos Heroes, qui & ipſi fuerunt propugnatores populorum ſibi tum ſubditorum, tum etiam auxiliariorum. Quod autem ſuæ mutationis huius cauſam vir doctus refert in rationem metricam; id nos nihil omnino mouet, qui non ſolum Grecos poetas in verſibus pangendis maximam ſibi licentiam arripere compertum habemus; verum etiam hos verſus Idyllij Securis a communi regula deuiare putamus, ac propriam quandam habere normam, quæ lateat adhuc; quod vel inde conſtat aperte, quia Securis autor ſe ſolum inuentorem predicat metrorum multiplicium figurati carminis. Deinceps minus accipimus voluntariam alteram illam mutationem particulæ Βίνων, in vocabulum Βίων, ad quam efficiendam a nulla lege metrorum, a nulla cauſa coactus fuit vir egregius: ſed quia nullum Binonem audiuerat inter veteres poetas floruiſſe; at plures Biones in poeſi dudum excelluiſſe; propterea de textu græco Binonem expungens Bionem obtrudere voluit.

De-

Denique ſatis non confirmat vir inſignis, ac voluntarie pariter, & gratis accipit Manubrium Securis huius poeticæ duos habere verſus; potuiſſet enim eius autor nihil turbans, aut corrumpens imaginem Securis duos verſus pares, ac parallelos efficere pro manubrio; quorum initia non excederent caput minimorum verſuum Securis alas interius terminantium; nam & bipennes fiunt breui admodum manubrio; cuiuſmodi quotidie videmus appenſas caprariorum Patauinorum cingulis.

Secunda explicatio, ſeu verius emendatio Securis poeticæ a Scaligero iuniore allata producitur.
Cap. IV.

„ POſt Auberium Ioſephus ille Scaliger, in-
„ ter viros eruditos magni nominis hanc
„ Epei Securim tractans, ita emendabat:
„ Ad Securim V. I. *ὧ πόκα πύργων θεοτεύκτων κα-*
„ *τέρειπεν ἄιπος.* ideſt: qua quōdam turrium a Diis
„ extructarum diſturbauit verticem: *Ita ne ſecuri-*
„ *cula ſua mœnia illa, & illas ſaxorum moles θεο-*
„ *τέυκτυς*, hoc eſt à Diis extructas *Epeus demoli-*
„ *tus eſt? ſane lignarius erat faber, non lapidum qua-*
„ *dratarius. Legendum ὁππόκα*, id eſt: quando;
Epeus

Epeus diruit Troiam ligneo equo; quem fabricauit, non autem securi sua. V. 2. Δαρδανιδᾶν δ' ἐσυφέλιξ ἐκ θεμέθλων ἀνακτάς. ideſt: ac Dardanidarum funditus euertit reges. *Et hæc quoq;* ἑλικτὰ κ' οὐδὲν ὑγιές, hoc eſt: inuoluta, & non ſana: *Legendum enim:* Δαρδανίαν δ' ἐσυφέλιξ ἐκ θεμέθλων ἀναστάς. hoc eſt: ἀνάστατον ποιήσας. id eſt Dardaniam autem euertit ex fundamentis deijciens, hoc eſt: non ſtantem faciens, quod eſt faciens, vt amplius non ſtet.

Emendatio Scaligeriana refellitur, ac retinetur vulgata, & genuina lectio Securis. Cap. V.

NOs autem hanc eruditi viri correctionem haud neceſſariam eſſe putamus; imo vero, vt libere fatear, eam vt corruptionem textus procul arcendam eſſe cenſemus. Dantes enim Epeum fuiſſe fabrum lignarium, non autem lapidum quadratarium; nihilominus a poeta noſtro dici potuit, quin etiam in poematio Securis dici debuit Epeus ſecuricula ſua demolitus eſſe mœnia illa, turreſq; Troianas, & ſaxorum moles a Diis extructas; tum quia Troianorum hoſtis Epeus illa eadem Securi, qua faber lignarius equum

Durium fabricauerat, idem non lapidum quadratarius, sed miles græcus, arte nulla, sed hostili furore mœnia turresque Troiæ demoliri potuit; quod Pausanias in Phocicis testari videtur in hæc verba, de Polygnoto tractans. γέγραπται δὲ καὶ Ἐπειὸς γυμνὸς καταβάλλων ἐς ἔδαφος τῶν τρώων τὸ τεῖχος: ἀνέχει δὲ ὑπὲρ αὐτῶν κεφαλὴ τοῦ ἵππου μόνη τοῦ Δουρίου. hoc est: *Pinxit vero etiam Epeum Troiæ muros æquantem solo; prominet inter ruinas caput solum Equi Duratei;* tum quia notamus in verbis poetæ nostri figuram inesse locutionis, dum pulchre vsus est, ac decenter in Idyllio Securis causa effectrice ruinæ Troianarum turrium remota vice propinquę; quandoquidem Epeus illa Securicula sua belli machinam equum ligneum construxit; quę quidem machina, vel ipsa, quod opinatur [a] Plinius in arietis morem si non capite, ac cornibus, pedibus saltem, aut calcibus mœnia Troiana diruit; vel vt intra vrbem Ilij dolo malo ageretur, quum angustiorem se portam Scæam ingredi non posset, a Troianis incautis, & a græco Sinone deceptis pars muri diruta fuit; tum etiam quia proprie quum axioma sit in ore omnium celebratum Quod est causa causæ idem est causa causati, quando Panopei filius

a lib. 7. cap. 56.

lius Epeus Securi sua ligneum equum fabricauit, quæ machina detulit in aluo reconditos principes Græcorum cum ipso Epeo in hostilem ciuitatem; qui noctu ex equi machina exeuntes, & ignibus vrbem succendentes, mœnia turresque pariter igne diruerunt; iam hac ratione scite dicitur Epeus Securi sua turres Troianas a Neptuno, & Apolline constructas disturbasse. Cæterum nec alia diserti Scaligeri correctio recipitur, qua monet non esse legendum Dardanidarum reges funditus euersos ab Epeo, sed Dardaniam vrbem ex fundamentis euersam, ac factam inhabitabilem ab Epeo; quia dum Epeus equo Durio Troiam subuertit, profecto funditus euertit Dardanidarum, seu proceres, seu principes, seu regulos, seu Cæsares, qui fuerunt Priami filij, ac generi; quos omnes apte significat illa vox ἄνακτας.

Tertia Securis explicatio proponitur, ab eximio Salmasio promulgata. Cap. VI.

SEd inter omnes accuratissime poematium Securis explicauit eruditissimus Claudius Salmasius, qui non solum aliter legit vetustum Idyllium, sed alio quoque ordine,

variaque figura Securim ob oculos ponit, ita proponens antiquum hoc epigramma.

Σιμμίου τοῦ Ῥοδίου Πέλεκυς

Ανδροθέας δῶρον ὁ Φωκεὺς κρατερᾶς μηδοσύνας ἦρα τίων Αθάνα
Τᾶμος ἐπεὶ τὰν ἱερὰν κῆρι πυρίπνῳ πόλιν ἠθάλωσεν
Ουκ ἐναριθμιὸς γεγαὼς ἐν προμάχοις Αχαιῶν
Νῦν δ' ἐς Ομήρειον ἔβα κέλευθον
Τρὶς Μάκαρ ὃν σὺ θυμῷ
Οδ' ὄλβος

Αεὶ πνεῖ
Ιλαος ἀμφιδέρχθης
Σὰν χάριν ἁγνὰ πολύβουλε Παλλάς
Αλλ' ἀπὸ κρηνᾶν ἰθαρᾶν νᾶμα κόμιζε δυσκλής
Δαρδανιδᾶν χρυσοβαφεῖς τ' ἐςυφέλιξ θεμέθλων ἀνάκτας
Ωπασ' Επειὸς πέλεκυν τῷ πόκα πύργων θεοτεύκτων κατέρειψεν αἶπος

Quæ sic ad verbum latine vertebat eruditiss. Souerus.

Simmiæ Rhodij Securis.

Virilis Deę Mineruę donũ, Phocẽsis (fortis sollicitudinis gratia honorãs)
Tunc postquam sacram fato flammifero vrbem exussit
Non annumeratus Ducibus Achiuorum
Nũc vero in Homericã iuit semitã
Ter beatus quem tu animo
Hic felicitatem

Semper spirat.
Benigna circumspexeris
Tua gratia casta prudens Pallas
Sed ex fontibus puris latices ferebat inglorius
Dardanidarumque purpureos ex fundamentis euertit reges
Dogauit Epeus Securi, qua quõdã turriũ a Dijs extructarũ deiecit verticẽ.

Cæte-

Cæterum clarissimus ille Salmasius græco poematio talem attulit explicationem Nu-
„ mero, & genere versuum, situ etiam, figuraque nihil plane differt ab Alis Securis. Et sane nihil erat, quod æque, figuram Alarum exprimeret vt Securis; hinc eam Bipennem Romani veteres appellarunt; sic enim Securis Bipennis dicitur, vt auis bipennis; quod scilicet ex vtroque latere ferri aciem in modum Alæ; vel pinnæ factam haberet; non autem quod in vtramque partem scinderet, vel acuta esset ex eo quod pinnum pro acuto veteres dicebant. Bipennis igitur adiectiuum vt vocant nomen, & epitheton Securis; sic enim *bipennis Securis* Varroni apud Nonium, vt *paßer bipennis*. *Ferens ferream humero bipennem securim* in Parmenone, sic *ferrum bipenne* Virgilio pro securi

„ ——————— *ferro sonat acta bipenni*

„ *Fraxinus*

„ Seruius *bipennem* dici ait, *quod ex vtraque parte aciem haberet, quasi duas pinnas*. nihil verius: & id licet ex hac veteris Securis, quam Epeus dedicauit, effigie cognoscere; eam enim poeta vetustissimus eadem forma, eodem numero versuum compositam sic Alis assimilauit, vt nihil

„ nihil magis ſimile fieri poſſet. Πέλεκυς autem
„ Græcis eſt, quæ Latinis *Bipennis*: hinc πέλεκυν,
„ ἀξίνην δίστομον exponunt Grammatici, hoc eſt.
„ *Bipennis, Securis anceps*, ſiue *vtrinque incidens*:
„ quæ vero vnam tantum pinnam aut aciem ha-
„ bet, eam ἡμιπέλεκκον, *ſemiſecurim*, vel *vnipen-
„ nem* vocant: Græci barbari δεξτράλιον, quod
„ vna tantum manu, dextra ſcilicet, teneretur.
„ vetus interpres in Homerum, πελέκεας ἀξίνας
„ διστόμους. ἐστὶ δέ σταθμὸς σιδήρου ἔχων μνᾶς δέκα.
„ Τόδε ἡμιπέλεκκον τὸ ἥμισυ τοῦ πελέκεος, τὸ ἐκ τοῦ
„ ἑνὸς μόνου μέρους ἔχον ἀκμὴν, ὃ καὶ δεξτράλιον κα-
„ λοῦσι. hoc eſt. *Secures bipennes ancipites; eſt enim
„ pondus ferri habens minas decem; ſemiſecuris vero
„ dimidium ſecuris, quod ex vna tantum parte habet
„ aciem, quod & dextrarium Vocant.* ſic enim ibi
„ legimus. Iſidorus de originibus *dextralem* vo-
„ cat, & inde dictam autumat, *quod dextræ habi-
„ lis ſit*. Quæ Latinis *dextralis*, Græcis eſt δεξτρά-
„ λιος. Quod autem ait πέλεκυν etiam ſignifica-
„ re pondus decem minarum, idem quoque ſcri-
„ bit Heſychius. Πέλεκυς ἀξίνη δίστομος ἢ σταθμίον
„ ἑξαμναῖον ἀρχαῖον οἱ δέ δωδεκαμναῖον: id eſt: *Se-
„ curis bipennis anceps; Vel pondus ſex minarum anti-
„ quum; ille vero duodecim minarum*. ſed illud δω-
„ δεκαμναῖον forte corrigendum δεκαμναῖον, vt

„ loco duodecim minarum legamus decem mi-
„ narum; nam ſic habet in voce ἡμιπέλεκκον.
„ Ἡμιπέλεκκον τριμναῖον ἢ τετραμναῖον, ἢ πεμπτά-
„ μνεων. τὸ γὰρ δεκάμνεων πέλεκυς καλεῖται παρὰ Πα-
„ φίοις. id eſt: *Semiſecuris trium minarum, vel qua-*
„ *tuor minarum, vel quinque minarum: decem mina-*
„ *rum vero Securis vocatur a Paphijs.* Sed hæc non
„ ſunt huius loci. De auctore nil dicam, nam
„ Simmiam eſſe vel vnicus Hephæſtion perſua-
„ dere poteſt. Qui Simmiam ἐν τῷ πελέκει *in ſe-*
„ *curi* citat. Argumentum etiam notum. In hu-
„ ius autem poemati j expoſitione a primo verſu
„ ad vltimum producendum, atque ita deinceps
„ vt in Ouo vidimus, & Græcus Scholiaſtes ad-
„ monet, & nos ſcire poteramus etſi nullus mo-
„ neret. Interpretationis vicem libet ſubijcere
„ veteris cuiuſdam Scholiaſtæ ἔκφρασιν κατὰ Πό-
„ δα *explicationem ad pedes*, quam in vetuſta
„ membrana ſcriptam reperi, magis ne quid de-
„ ſideraretur, quam quod tali interpretatione
„ indigere videretur hoc poemation; nihil enim
„ iſtic valde difficile aut obſcurum Sic igitur «
„ habet: ἔτος γέγραπται μὲν εἰς τὸν Επειῶ πέλεκυν, «
„ λέγει δὲ. Δῶρον τῇ Αθηνᾷ ὁ Φωκεὺς Επειὸς τῆς «
„ τέχνης καὶ τῆς ἐπινοίας χάριν ἀποτίνων, ἀνέθηκεν, «
„ ᾧ ποτὲ πύργων θεοπειήτων κατήριψε τὸ τεῖχος, ἡνίκα «

τῇ

,, τῇ ἱπποποιητῷ χῆρι, καὶ πυριπνόῳ τὴν πόλιν ἔκαυ-
,, σεν. διὰ γὰρ Ἵππου εἷλον Ἴλιον Ἑλλήνες, καὶ τοὺς
,, βαθυπλούτους ἄνακτας ἐκ βάθρων ἔσεισεν Ἐπεῖος, ὃς
,, οὐκ ἦν προμάχοις ἐναρίθμιος, ἀλλ᾽ ἀπὸ κρηνῶν κα-
,, θαρὸν πόμα ἔφερε τοῖς Ἀχαιοῖς. νῦν δ᾽ ἐχώρησεν εἰς
,, Ὁμήρου πόησιν διὰ τῆς Ἀθηνᾶς χάριν. μακάριος γὰρ
,, ὃν σὺ ἀπὸ ψυχῆς εἶδες ἵλεως. τῷ γὰρ ποιούτῳ καὶ
,, ἡ εὐδαιμονία ἀεὶ παρακολουθεῖ. Hoc eſt: Hic qui-
,, dem ſcripſit in Epei Securim. Dicit autem: donum Mineruę Phocenſis Epeus artis, & ſcientię gratia obtulit; cui aliquando turrium a Dijs factarum diruit murum fato (vel in corde) factitij equi, & ignem ſpirantis vrbem accendit; propter equum enim cæperunt Ilium Græci, & profunde diuites reges concuſſit Epeus, qui non erat ex numero ducum (vel propugnatorum) ſed ex fontibus purum potum ferebat Achiuis. Nunc vero ſeceſſit in Homeri poeſim Mineruæ gratia; felix enim quem tu ex animo vidiſti benigne, talem enim & felicitas ſemper comitatur. Nunc quare quædam in vulgata editio-
,, ne mutauerimus, reſtat vt indicemus; & non-
,, nulla etiam explicemus nondum ſatis intelle-
,, cta.

,, Ἀνδροθέα] ſic vocat Mineruam, quod fortis,
,, & bellicoſa diua ſit, quaſi ἀνδρείαν θεὰν, id eſt:

viri-

„ *virilem deam*. Vetus scholion ad hunc locum „ *ἀνδροθέα ἡ ἐπανδρος θεὰ οἶμαι διὰ τούτου τοῦ ὀνόματος* „ *τὴν παρθένον καὶ ἀνδρείαν ἐσήμανεν*. id est: *Androthea virilis Dea, puto autem per hoc nomen virginem & fortem significaße*. quod ad ἀνδρείαν pertinet, verum est; quod ad παρθένον, nugæ.

„ Κρατερᾶς μηδοσύνας] Ita recte legitur; ita etiam citat Hephæstion. in veteribus tamen membranis κρατίτας scriptum; quod ferre non potest versus; & pro μηδοσύνας, correctum δημοσύνας: quid sit nescio: forte voluit δειμοσύνας a δέμω, vel δείμω, quod est ædifico, vt δειμοσύνα fabricationem, & architectationem equi Durii significet. sed μηδοσύνας verum, & recte Grecus interpres τέχνης καὶ ἐπινοίας exponit.

„ Ηρα τίων] vulgo legitur, & ita apud Hephæstionem excusum est, ἦρα τίνων. sed prima in verbo τίνειν fere semper producitur. τίων igitur quod habebant membranæ malui non tamen ignoro primam in τίνω, & τίω apud poetas indifferentem reperiri.

„ Τῶ πόκα πύργων θεοτεύκτων κατέριψεν ἄιστος] Prius legebatur ᾧ πόκα, ęque bene ad sensum, sed versus rationi parum apte: pro illo autem ᾧ πόκα, quod in vulgatis erat, legendum putabat vir doctissimus ὅπποκα. Itane inquiebar,

„ securicula sua mœnia illa, turresq; θεοτεύκτους de-
„ molitus est Epeus? fuisse enim lignarium fa-
„ brum Epeum, non lapidum quadratarium. Sed
„ illud ὅπποκα, & versui multum officit, & ad
„ sententiam nihil facit: nam si ita legimus,
„ Ὤπασ' Ἐπειὸς πέλεκυν ὅπποκα τύργων θεοτεύκτων,
„ pro Choriambico, quem metri ratio postulat,
„ Pœonem primum habebimus. ex illa porro
„ lectione hæc sententia surgit, Epeum tunc Secu-
„ rim suam Mineruæ dedicasse, quum turres Tro-
„ ianas diruisset; at in sequente versu hoc idem
„ dicit τᾶμος ἐπεὶ τὰν ἱερὰν πόλιν ἠθάλωσε. vbi
„ quid hac repetitione opus esset, τᾶμος ἐπεὶ, si
„ ὅπποκα hoc loco posuisset? sed non male E-
„ peus dici potest illa Securi turres, & mœnia
„ Troiana dissipauisse, qua ligneum equum fa-
„ bricauit, cuius equi opera turres illæ dirutæ
„ sunt, & dissipatæ.

„ Τᾶμος ἐπεὶ τὰν ἱερὰν] Ἱερὰν πόλιν Ilium vo-
„ cat, quod a Neptuno, & Apolline mœnita
„ fuisse dicatur, vt cum Plauto loquar. *Perga-*
„ *mum diuina mœnitum manu*. Hinc πύργους θεο-
„ τεύκτους superiore versu dixit.

„ Δαρδανιδᾶν χρυσοβαφεῖς τ' ἐςυφέλιξ' ἐκ θεμέ-
„ θλων ἄνακτας] χρυσοβαφεῖς ex membranis resti-
„ tuimus ad integrandum versum, qui vulgo vna

συ-

„ συζυγίᾳ mancus & mutilus excudebatur; nam
„ quum pentametros esse deberet, vt esset ἀντί-
„ στροφος illi superiori, cui respondet τᾶμος ἐπεὶ,
„ tetrametros erat tantum; melius tamen fortas-
„ se legeretur, Δαρδανίδαν χρυσοβαφῆ δ' ἐςυφέλιξ'
„ ἐκ θεμέθλων ἄνακτα, vt de Priamo intelliga-
„ mus. sed & Δαρδανίδας ἄνακτας de Priamo, &
„ Priamidis intelligere possumus: nam sic etiam
„ Euripides Ἰλιάδας βασιλεῖς, Troianos reges di-
„ xit. ἀπὸ δὲ φθίμενοι βεβᾶσιν Ἰλιάδαι βασιλῆες
„ hoc est:
„ *Interfecti autem obierunt Iliaci reges*
„ Κηρὶ πυρίπνῳ πόλιν ἠθάλωσεν] Perperam in
„ membranis κηρὶ πυρινῷ. Ἀλλ' ἀπὸ κρανᾶν ἰθαρᾶν
„ νᾶμα κόμιζε δυσκλὴς] ἰθαρᾶν habebant veteres
„ membranæ, & supra correctum καθαρᾶν. sed
„ ἰθαρᾶν rectum est. Hesychius ἰθαραῖς, ταχέσιν,
„ ἱλαραῖς, καλαῖς, καθαραῖς, κούφαις, λευχαῖς, ταχείαις.
„ δυσκλὴς autem pro δυσκλεὴς reposuimus, quod
„ ita posceret versus.
„ Σὰν χάριν ἀγνὰ πολύβουλε Παλλὰς] scriptum
„ editi habeant, σὰν χάριν ἀγνᾶ ὦ πολύβουλε Παλ-
„ λὰς, contra legem versus.
„ Οδ' ὄλβος ἀεὶ πνεῖ] Ita membranæ; quod
„ secuti sumus; nam τὸν ὄλβος ἀεὶ πνεῖ, vt erat
„ in editis, non recte dici arbitror: legi poterat,

» τῷ ὄλβος ἀεὶ πνεῖ: τῷ enim breue esset sequen-
» te vocali, sic prima in τρώαν breuis est apud
» Theocritum, & prima in ὠὸν apud eundem
» hunc Simmiam; vide quæ supra notauimus ad
» Ouum. ἀεὶ πνέει perperam etiam legebatur
» pro ἀεὶ πνεῖ; nam versus id se ferre posse ne-
» gauit.

» Τὸν Βίων κλυτοῖς ἦσι θεοῖς] Sciolus aliquis;
» qui viderat huic Securi manubrium deesse, hoc
» pati non potuit; & illud de suo addidit; impu-
» dentissimum vero oportet fuisse, qui sic po-
» steritati voluerit imponere; & imperitissimum,
» qui quum manubrium huic Securi putaret in-
» ferendum, tam male illud dedolauerit. Dein-
» de ita male, & inconuenienter aptatum est,
» vt si sententiam eius spectes, nusquam cohære-
» at; nec cum vlla Securis parte quadrare possit;
» plenus enim, & absolutus vndique huius poe-
» matij sensus ab extremis vtrinque partibus,
» vsque ad medium; qui locus erat proprius ma-
» nubrij. sed ibi qua ratione possit hærere, non
» video; nam quo referes illud τὸν Βίων κλυτοῖς ἦσι
» θεοῖς! ad πέλεκυν scilicet; atqui nulla ibi πελέ-
» κεως mentio Præterea quum omnes huius poe-
» matij versus ἀντιθετικοὶ sint, καὶ ἀντίστροφοι, cur
» hic solus ἀντιθέτικον suum non habet? commode
sane

„ ſane duos verſus capere poterat manubrium, „ nec ea re iuſtum craſſitudinis modum excede- „ ret; quum Theocritus ſingulis quibuſque fiſtu- „ læ ſuæ cannis binos verſus impenderit. Sed age „ paulo penſitatius iſtunc inſititium, commenti- „ tiumque verſum examinemus. Τὸν Βίων κλυτοῖς „ ἦσε θεοῖς. *Quam Securim Bion inclytis cecinit dijs.* „ De Bione falſum; nam certum eſt huius poe- „ matis auctorem eſſe Simmiam: Mentitur im- „ pudenter quiſquis eſt, & Bionis nomen ad fu- „ cum faciendum nobis obtendit. At enim ve- „ ro quid eſt ᾄδειν πέλεκυν θεοῖς; canere Securim „ Di js? aut quinam ſunt illi κλυτοὶ θεοὶ? Dedica- „ uit olim Epeus Mineruæ Securim, qua Durium „ equum fabricauerat, hanc dedicationem in- „ ſcriptionemque, qualem ab Epeo fuiſſe poſi- „ tam erat veriſimile, verſibus hic incluſit Sim- „ mias, & ſub Securis figura repreſentandam cu- „ rauit: Hoccine eſt canere Securim? pudet pi- „ getque ineptiarum. Sequitur, Ῥοδοῖ, γεγαώς. „ Rhodium Bionem equidem nullum noui; „ quod enim de Smyrnæo Bione hic accipiunt, „ eumque Rhodi fuiſſe volunt, verbo refutari „ non merentur. Sequitur ὃς εὗρε πολύτροπα μέ- „ τρα μολπᾶς. Apage hunc inuentorem; ſed vbi „ nam ſunt illa πολύτροπα μέτρα, quæ inueniſſe

glo-

„ gloriatur? nam in toto hoc carmine nulla ſunt „ πολύτροπα μέτρα, ſed omnia Choriambica pura: idque genus vnum eſſe ex illis decem principalibus, & prototypis metrorum generibus „ nemo ignorat; nullum igitur in hoc poematio „ metrum πολύτροπον, niſi hoc vnum quod etiam „ eſt κακότροπον. ſed μέτρον πολύτροπον non ſunt „ μέτρα πολύτροπα. Quis vero non videt hæc „ πολύτροπα μέτρα μολπᾶς, ex illis Oui Simmiæ „ ſumpta eſſe πολύπλοκα μέτρα μολπᾶς? His breuiter examinatis, ſupereſt vt doceamus quamobrem Simmias huic Epei Securi manubrium „ non appoſuerit. Sciendum eſt hoc ποιημάτιον, „ inſcriptionem eſſe Securis ab Epeo dedicatæ, „ quam poeta, vt iam diximus Securis effigie formatam exhibuit: Quæ autem Dijs dedicabantur, & appendebantur, ſiue arma eſſent, ſiue „ inſtrumenta fabrilia, ſeu res aliæ quæcunque, „ ea moris erat parte ſui mutilari, ne in vſum hominum conuerti poſſent, neue parata, aut ad „ manum eſſent vti volentibus. Secundum hunc „ morem Epeus quum Securim dedicaret, manubrium exemit. Hinc Simmias, qui figuram „ exhibebat Securis ab Epeo dedicatæ, eam ſine „ manubrio repræſentauit; ſic de clypeis dedicandis lora, & anſæ, quibus tenentur, tollebantur.

„ bantur. Aristophanes in equitibus.
„ Ου γὰρ σ' ἐχρῆν εἴπερ φιλεῖς τὸν δῆμον ἐκ προνοίας
„ Τάυτας ἐᾶν αὐτοῖσι τοῖς πόρπαξιν ἀνατεθῆναι.
Idest:
Neque enim te oportebat, siquidem amas populum, ex consilio
Ipsa scuta cum ipsis loris appendi sinere.

„ Scholiastes. ἀντίθεσαν τὰ ἐκ τῶν πολεμίων
„ ὅπλα, ἄνευ τῶν ὀχάνων, ἵνα μὴ ἑτοίμως ἔχωσιν
„ αὐτοῖς χρῆσθαι. idest: *Appendebant autem ab ho-*
„ *stibus capta arma sine loris, ne prompte possent ijs vti.*
„ Sic vestes consecrandas priusquam eas tholis
„ suspenderent, scindebant, & lacerabant, ne
„ cuiquam vsui esse possent. Hesychius, καταῤ-
„ γίσας, κατασχίσας. οἱ γαρ ἀνατιθέντες ἱμάτια κα-
„ τέσχιζον αὐτὰ ἵνα μη ἀρθῶσι παρὰ τινῶν. id est:
„ *Appendentes enim vestes scindebant eas, ne auferren-*
„ *tur ab aliquibus.* & hæc est ratio cur hic πέλεκυς
„ πελεκκὸν suum non habeat, nimirum causa cur
„ hæc *Securis manubrium* suum non obtineat. est
„ autem πελεκκὸς *manubrium*, vt exponitur a
„ Grammaticis στελεὸς ὅ ἐστι ξύλον εἰς τὴν ὀπὴν τῶν
„ πελέκεων ἐμβαλλόμενον. hoc est: *Manubrium*
„ *quod est lignum in foramen Securium immissum.*
„ Ὀπὴ huius πελέκεως *foramen* huius *Securis* est
„ inter illas duas clausulas.

Ὁδ' ὄλβος, ideſt: *Hic felicitatem*
ἀεὶ πνεῖ *Semper redolet.*

„ Nemo vero niſi iniquus, aut imperitus iſt-
„ hoc nomine nos reprehendere poterit, quod de
„ optimo poematio peſſimum verſum, & de bo-
„ na Securi malum manubrium ſuſtulerimus.
„ Magis mirandum τὸ νόθευμα, ideſt *adulterini-*
„ *tatem*, ac *ſpuritatem*, vt ita loquar, huius periodi
„ viris doctiſſimis non ſuboleuiſſe hactenus. Hęc
„ autem opuſcula Simmiæ, ſiue παίγνια ideſt: *lu-*
„ *dicra* vt vocat Hephæſtion, ex libris eius diuer-
„ ſorum poematum deſumpta eſſe ſuſpicor. Scri-
„ bit enim Suidas quatuor libros διαφόρων ποιη-
„ μάτων eum reliquiſſe; eaque citat Hephæſtion,
„ Σιμμίας δὲ ἐπιτήδευσεν ἐν τοῖς ποιήμασιν τὺς
„ πλείςυς κρητικὺς παραλαμβάνειν.

Μᾶτερ ὦ πότνια νυμφᾶν ἁβρᾶν
Δῶρι κυμοκτύπου Ἥραν ἁλίων μυχῶν

„ hoc eſt: Simmias autem ſtuduit in poematibus
„ plurimos Creticos aſſumere.

Mater o veneranda nympharum mollium
Dori fluctiſonorum regina marinorum receſſuum.

„ Qui verſus non ſatis emendate leguntur in
„ editione Hephæſtionis. Idem de trimetro A-
„ napæſtico. Τῷ δὲ τριμέτρῳ Σιμμίας ὁ Ῥόδιος ὅλον
„ τὸ ποιμάτιον ἔγραψεν. hoc eſt: Ipſo autem tri-

metro

metro Simmias Rhodius integrum poematium scripsit: Genus enim metri ab ipso Simmiacum appellatum est, antispasticum, nempe hypercatalecton. Idem Hephæstion.

Σιμμίας δὲ καὶ τῷ ὑπερκαταλήκτῳ κέχρηται·
Τὸν συγνὸν Μεναλίππου φόνον, αἱ πατροφόνοι ἔριθοι.

hoc est:

Simmias autē, & ipso hypercatalecto vsus est,
Odiosā Menalippi mortē, patricidarū ancillæ.

Sic inter varia eius poemata, vel πομμάτια potius, videntur etiam hæc fuisse, Ouum scilicet, Alæ, & Securis. Hęc ad verbum Salmasius.

Examinatur allata sententia, probaturque specialim versum manubrij non esse de Securi eximendum. Cap. VII.

DOleo, ac vehementer doleo non posse me subscribere doctissimo viro, & meum intellectum captiuare in obsequium summæ illius eruditionis. In primis enim statuens, Bipennem a Romanis appellatam fuisse Securim, quæ ex vtroque latere ferri aciem in modum alæ, vel pinnæ factam haberet, non autem quod in vtramque partem scinderet, vel acutā esset, ex eo quod pinnum

pro acuto veteres dicebant; aduersantem habet apertissime non solum [a] Quintilianum, his opposita prorsus asserentem dum ait: *Quare discat puer quid in literis proprium, quid commune, quæ cum quibus cognatio: nec miretur cur ex scamno fiat scabellum, aut a pinna (quod est acutum) Securis vtrinque habens aciem Bipennis, ne illorum sequatur errorem, qui quia a pennis duabus hoc esse nomen existimant, pinnas auium dici volunt:* tum etiam [b] Aristotelem qui statuit *instum esse omnia appellare a fine*; quum itaque finis Securis eidem [c] Autori sit incisio, ac omnino τὸ secare; quod est acuminis propria functio, non autem τὸ volare, quod est alarum operatio propria; profecto consentiendum est Quintiliano dicenti vtrinque acutam Securim appellari bipennem a pinna, quæ significat acutum, errareque illos, qui bipennis nomen deducunt a pennis, siue a duabus Alis auium, quas pinnas appellant: non autem consentiendum inclyto Salmasio statuenti Securim dici bipennem vt auis bipennis, quod scilicet ex vtroque latere ferri habeat aciem in modum alę vel pinnę factam, non autem quod in vtramque partem scindere valeat, vel acuta sit, ex eo quod pinnum pro acuto veteres dicebant. Huicne tam docto viro

a lib. 1. cap. 4.

b. 2. de ani. t. 49.

c 2. de an. t. 10.

viro (Quintilianum dico) adimere vult clarus Salmasius in verborum comitijs ius suffragandi? & tanquam sexagenarium maiorem de ponte deiiciet? longe aliter de illo sentit [d] Martialis, qui sic eum alloquitur.

d lib. 2. epig. 90.

„ Quintiliane vagę moderator summe Iuuentę

„ Gloria Romanæ Quintiliane togæ.

Sed nec ab insigni viro recipimus pinnas bipennis Securis exprimere figuram alarum auis; tum quia pinnæ Securis orbicularem figuram habent, Alæ vero rectam, vt aperte constat ex imagine poematum horum Simmię; qui Securis suæ pinnas in orbem circumducit, & Alulæ suę plumas in rectum diducit; imo in Securi lectionem circularem instituit, in Alis rectam; optime rei naturam imitatus & artem; quia natura in alis auium extendit absque vllo curuore pennas in rectum. Ars vero fabrilis bipennem constituens, pinnas eius arcuat in gyrum; & speciatim bipennem militarem, quam proinde [e] Virgilius appellat curuam Securim; tum quia pinnę Securis bipennis inuicem copulantur in centro sui circuli, nexum habentes in medio penitus suæ magnitudinis; quum Alæ iungantur in partibus pennarum superioribus, quarum capita longe magis distant a termino

e 7. Aen.

E 2 con-

coniunctionis, quam plumarum extremitates inferiores Nec obiiciat vir doctus ensem, seu gladium ancipitem, qui vtrinque acutus, non ideo dicitur bipennis, neque Securis; etenim quum omnia debeant a forma, & a suo fine proprio denominari, vt nuper nouimus ex
f 2. de an. t. 49. [f] Aristotele; iam ensis & anceps gladius non habet pro fine suo solum τὸ secare, vt Securis, nec pro forma solam aciem, vt Securis; quod
g 2. de an. t. 20. notauit etiam [g] Aristoteles; sed ensi & gladio finis præcipuus est perforare, punctimque cædere; formaque gladij, & ensis maxime consistit in cuspide: quum itaque gladius, & ensis anceps non tam secet ob acies laterales, quam perforat & pungit ob cuspidem in acie; propterea gladius anceps & ensis, non dicitur Securis, neque bipennis; vt illa quæ sine cuspide pungente ac perforante solam obtinuit aciem lateralem; quæ veteribus pinna dicebatur. Deinde collaudare nequeo mutationem figuræ, ac lectionis poematij Simmiæ factam a Salmasio; quum enim singuli versus habeant figuram arcus, cornua versus manubrium rectum incuruantes; nescio qua ratione vir doctus omnia metra Securis direxerit ad lineas rectas; nullam enim sui facti causam attulit;
quum

quum militares Secures, & potissimum templis appensæ fuerint curuæ, vt testatur [h] Virgilius recensens militum donaria templo suspensa, his metris. h 7. Aen.

„ Multaque præterea sacris in postibus arma,
„ Captiui pendent currus, curuæque Secures,
„ Et cristæ capitũ, & portarũ ingentia claustra.
„ Spiculaque, clypeique, ereptaq; rostra carinis.

Securim vero Epei, quam hic Simmias tractat, non solum illi vsu venisse ceu fabro ad constructionem equi lignei, sed etiam vt militi ad euertendos Troiæ muros, & ad hostes interimendos; tum clare testatur Simmias in hoc Idyllio; tum innuit Pausanias in Phocicis inquiens *Polygnotum pinxiße Epeum Troiæ muros æquantem solo: prominereque inter ruinas caput solum equi Duratei*. Consimiliter quum versus vnius pinnæ bipennis omnes a Simmia describantur protensi a summo ad imum, Sinarum, & Indarum literarum more; atque alterius vicissim ab imo ad summum, vir doctus indicta causa mutauit seriem metrorum secundæ pinnæ, describens versus omnes ad vnum legendos ab eadem regione, nempe a sinistris ad dexteram; quum tamen rationi consentaneum sit, aliquam subesse causam, quæ Simmiam

auto-

autorem nostri poematij dudum impulerit ad versus ita inuicem contrario veluti cursu fluentes, ac in gyrum sese consequentes describendum; quam causam nos opportune † considerabimus. Deinceps mutat frequentissime vir celsus verba contextus, causatus metrorum regulas; quod non ita facile cõcedere possumus; tum quia Græci poetæ multa sibi licere putant contra receptas metrorum regulas; tum quia fortassis huiusmodi poematia longe aliis regulis versuumque speciebus contexta fuerunt, ac censeat vir eruditus. Insuper vt inclyto viro concedimus ab hoc autore præter Ouum, Alulam, & Securim, alia poematia multa conscripta fuisse, vt ex Suida, & Hephæstione demonstrat; quibus adiungi potest tum Clemens k Alexandrinus, qui Simmiæ Rhodii meminit, eiusque versum citat, quo Mare nuncupat nomine Zaps, dum ait:

† cap. 12.

k 5. lib. strom.

καὶ Σιμμίας ὁ Ῥόδιος

Κ᾽μασι γνήτων καὶ τελχίνων, ἔφη, ἡ ἀλυκὴ
Ζὰψ.

hoc est: *& Simmias Rhodius*
Ex Amasi gnatis Cabrisque enatus amarus
Zaps.

l lib. 11. cap. 12.

tum etiam l Athenæus, apud quem legimus non

solum

solum καὶ Σιμμίας δ' ἐν τῇ Γοργοῖ φησιν.

Αἰθέρος ὠκεῖαι πρόπολοι πίλναντο πέλειαι.

hoc est: *Simmias in Gorgo ait:*

Appropinquauerunt veloces ætheris famulæ Palumbes.

sed etiam Τιμαρχίδας δὲ καὶ Σιμμίας οἱ Ῥόδιοι ἀποδιδόασιν ἐν ἀνθ' ἑνὸς, ἴσθμιον στέφανον. idest; *Timarchidas; & Simmias Rhodij vno velut ore Isthmiam coronam dixerunt.* ita versus alios Simmiæ ab Hephęstione relatos, a clarissimo viro valde mutatos non probamus; quum enim dicat apud Hephæstionem haberi, Σιμμίας δὲ ἐν τοῖς ποιήμασιν, τοὺς πλείστους κρητικοὺς παραλαμβάνειν.

Μᾶτερ ὦ πότνια, νυμφᾶν ἁβρᾶν

Δῶρι ἱυμοκτύπων ἤραν ἁλίων μυχῶν.

quorum nullus alius esse potest sensus, quã iste: *Simmias autem studuit in poematibus plurimos pedes Creticos assumere,*

Mater ô veneranda nympharum mollium

Dori fluctisonorum regina marinorum recessuum;

admoneatque versus hos non satis emendate legi in editione Hephęstionis: Nos tamen versus ab Hephęstione allatos in eius editione legi putamus emendatissimos, & in hac sua emendatione virum plane doctum dupliciter audiendum non esse. Nã in Hephęstione legimus ad verbum,

Μᾶτερ

Μᾶτερ ὦ πότνια κλῦθι νυμφᾶν ἁβρᾶν
Δῶρι κυμοκλύπων Ηρα ἁλίων μυχῶν.

quæ ita sensum habent optimum, & emendatissimum:

Mater o veneranda audi nymphas molles
Dori fluctisonorum Iuno marinorum recessuum.

vir autem doctissimus in sua correctione primo non bene delet e textu Hephæstionis integrum verbum κλῦθι, sine quo versus ille Simmiæ primus non est integer constans ex quatuor pedibus Creticis trisyllabis, vt vult hoc loco probare vetus Hephæstion; & qualis est versus secundus. Deinde vero non bene mutat in secundo versu particulam Ηρα, quæ *Iuno* interpretatur adiectu literulæ ν, & diminutione maiusculæ notæ Η in minusculum elementum ἡ, pro Ηρα legens ἡραν pro Iunone substituens reginam; quia Dosiadas pulchre hoc versu Dorida nuncupat Iunonem Maris, seu Marinorum recessuum fluctisonorum; vt enim obseruatione [m] Gyraldi a Statio [n] Neptunus vocatus est secundus Iupiter.

m Syntag. 5. n

.... dextramque secundi
Quod superest complexa Iouis.

vtque Pluto nuncupatus est Iupiter tertius, & Terrenus Iupiter ab Orpheo in hymno Eumenidum,

nidum, appellans eas magni Iouis Terreni filias, & Proserpinæ his metris:

Κλῦτε μου Ευμενίδες μεγαλώνυμοι ἔυφρονι βουλῇ,
Αγναὶ θυγατέρες μεγάλοιο Διὸς χθονίοιο
Περσεφόνης τ᾽ ἐρατῆς κούρης καλλιπλοκάμοιο.

idest:

Audite me Eumenides celebres prudenti consilio
Castæ filiæ magni Iouis terreni,
Proserpinæque amabilis puellæ pulchras comas habentis.

vtque idem Pluto ob Ouidio nuncupatus est Iupiter Stygius, & a Silio Iupiter niger.

[o] *Sæpe tibi est Stygij regia visa Iouis* — [o] Ouid.

[p] *Sacra Ioui Stygio quæ rite incapta paraui,* — [p] Virg. 4. Aen.
Perficere est animus.

[q] *Nigro forte Ioui, cui tertia regna laborant.* — [q] Sil. lib. 18.

quinimo vt poetę frequentissime Proserpinam appellant nomine Iunonis, unam & [r] Papinius eam vocat Iunonem Stygiam dum infit — [r] in Sylu.

. . . . . . *Stygiæque seueros*
Iunonis thalamos . . . . . .

& Silius [s] Iunonem Auernam nuncupat eandem inquiens: — [s] in bell. Punic.

. . . . . . *Comites Iunonis Auernæ.*

& [t] Claudianus ipsam cognominat Iunonem profundam, concinens — [t] de rapt. Proser.

. . . . . . caligantesque profundæ
Iunonis thalamos . . . .
u 6. Aen. &[u] Virgilius appellat Iunonem infernam, apud quem
. . . . latet arbore opaca
Aureus & folijs, & lento vimine ramus
Iunoni infernæ dictus sacer . . . .
x in Theb. & demum[x] Statius ipsam Proserpinam dicit Iunonem inferam, cui
Iam complexa manu crinem tenet infera Iuno.
vt ergo poetæ passim appellant Neptunum Iouem Marinum, Plutonem Iouem terrenum, & Proserpinam Iunonem Stygiam, Auernam, & inferam; vtque[y] Virgilius nomine Doridis aquam maris absolute significat dum ait:
y Eclog. 10.
Sic tibi dum fluctus subterlabere Sicanos.
Doris amara suam non intermisceat nudam;
ita pulchre Simmiæ Rhodio apud Hephæstionem Doris eadem dea maris nuncupatur Ηρα *Iuno* marinorum recessuum, adeoq; vocem Ηρα mutare non erat necesse in vocem ἠρᾶν, vt fecit vir eruditus. Ac sane pulchre Simmias Doria nobis descripsit Iunonem fluctisonorum marinorum recessuum, ad Thetidis differentiam eius sororis, vt ait[z] Lucianus, quæ Iuno dicitur Maris absolute; quia Thetis[a] Hesiodo,
z dial. Dorid. & Thetid.
a in Theo 200.

&

& Isaacio relatu [b] Mythologi Comitis est vxor Oçeani latepatentis, ac recessus fluctisonos non habentis, sed fluctifluos; quum Doris vxor Nerei, qui mari mediterraneo [c] præfectus est a Gentilibus, habenti multos recessus vtrinque ad littora, vbi fluctus allidentes personare sentiuntur, aptissime non maris Iuno, sed Iuno marinorum recessuum fluctisonorum a Simmia nostro nuncupetur. Demum reliqua omnia in hoc poematio ab inclyto viro proposita suscipientes non solum, sed & suscipientes, illud vnum amplecti non possumus, quod de manubrio eruendo cogitauit; tum quia sine manubrio, vt ab eximio viro formatur, hoc poematium non habet imaginem Securis, quum a figura præsertim nomen ei primus autor indiderit; vt etiam ab exteriori forma Ouum, & Alulam & Syringam Theocritus nuncupauit Idyllia consimilia; secus enim vt antiquissimi pictores ob imperitiam rudes adeo figuras efformabant, vt eis nomina imponere descripta necesse haberent, si cognosci deberent [d] Aeliani, Plinijque [e] testimonio. *Quum Ars* inquit *pingendi iam ortum duceret, & quodammodo in lacte fascijsque versaretur, adeo rudi, & impolito stylo depinxerunt animantia, vt adscribere ad ea pictores*

b lib. 8. cap. 1. Virg. Ecl. 10.

c Boccat. Geneal. lib. 7 cap. 8. 13.

d 10. Varia hist. cap. 10.

e lib. 35. cap. 3.

necesse esset, hoc est bos, illud equus, hoc arbor, sua vero lingua sic Aelianus. Ὅτε ὑπήρχετο ἡ γραφικὴ τέχνη, καὶ ἦν τρόπον τινὰ ἐν γάλαξι, καὶ ἐνσπαργάνοις, οὕτως ἄρα ἀτέχνως εἴκαζον τὰ ζῶα, ὥστε ἐπιγράφειν αὐτοῖς τὰς γραφέας, τοῦτο βοῦς, ἐκεῖνο ἵππος, τοῦτο δένδρον. Eodem plane modo suam Securim hanc Simmias efformasset solo adscripto Securis nomine nobilem, effigie prorsus ignobilem: tum quia nefas esse putamus ex vetustiorum scriptis, quæ dilucidanda suscipimus aliquid adimere; præsertim versum integrum, ac satis longum; si namque manubrium illud in omnibus legitur exemplaribus; cur ipsum adscititium esse putemus, non genuinum? tum quia sine manubrio Securis non est, nisi æquiuoce, vt oculus qui videre non potest [f] Aristoteleo decreto; quum sine manubrio Securis officio fungi nequeat vllo modo: tum speciatim quoniam obiectiones viri præclari ea solutione tolluntur, qua nostrum hoc & commune manubrij placitum mirifice confirmatur. *Sciolus aliquis*, ait vir catus, *qui videret huic Securi manubrium deeße hoc pati non potuit, & istud de suo addidit*. quæso, quomodo id probat vir egregius? an aliquod exemplar vetustum habuit Securis absque versu manubrij? id certe nullum attulit.

f 2. de ani. t. 9.

Quare

Quare in re controuersa, nudæ ipsius assertioni subscribendum non est, reclamantibus omnibus antiquis codicibus. *Impudentissimum vero,* subdit, *oportet fuisse, qui sic posteritati voluerit imponere:* sed non probatur, at solum supponitur spuria manubrij applicatio; quod autem controuersum est, id probandum est, non supponendum est. *Et imperitissimum* addit, *qui quum manubrium huic securi putaret inserendum, tam male illud dedolauerit.* Nos apte dedolatum fuisse manubrium Simmianæ Securis fortasse mox ostendemus. *Deinde ita male & inconuenienter aptatum est, vt si sententiam eius spectes, nusquam cohæreat, nec cum vlla Securis parte quadrare possit.* Vt in Aræ suæ basi Dosiadas proprium nomen apposuit, & Musarum, quibus eam dedicauit; quæ inscriptio quid ab Ara penitus absolutum est; ita manubrij versus non necessariam habet cohærentiam cum Securi, cuius poematij sensus integer esse potest, vt integer erat sensus Aræ sine subscriptione in basi; bene tamen & conuenienter aptatum est hoc securi manubrium; tum vt primo aspectui poematium cunctis inspicientibus repræsentaret imaginem Securis; tum vt in suo poematio locum haberet autor, in quo suum nomen vtcunque

deſcriberet. *Plenus enim & abſolutus vndique huius poematij ſenſus ab extremis vtrinque partibus vſque ad medium, qui locus erat proprius manubrij.* Cæterum id non arguit poematium Securis ab autore factum fuiſſe ſine vulgato manubrio; ſed oſtendit artificium huius Idyllij mirifice correſpondens prototypo ſuo, materiali nempe Securi, quæ ferrea cum ſit, manubrium ligneum habet, longe diuerſæ materiæ; ſic in manubrio poematij ſcitiſsime diuerſum videtur poeta tractare argumentum a materia ſymbolicæ Securis; ad eam tamen vtcunque pertinens; quia locum fabricæ Rhodum, & artificem Binonem, ſi non vero nomine ſaltem officio a multiplici ſtructura poematum varias rerum materialium figuras referentium; vt[g] infra patebit. *ſed ibi qua ratione poßit hærere non video, nam quo referes illud τὸν Βίων κλυτοῖς ἦσε θεοῖς? ad πέλεκυν ſcilicet: atqui nulla ibi πελέκεως mentio.* Nos primo referimus illud, *Quam Binon inclytis cecinit Dijs*, ad felicitatem, de qua nuperrime tractauerat dicens: τὸν ὄλβον: nam poeta Deæ Mineruæ dedicans Idyllium Securis, cum ſummis eius Deæ laudibus ipſius felicem beatamque vitam his verſibus celebrat. Quid ſi deinde referamus ad πέλεκυν? ad Securim

[g] cap. ſeq.

rim dico, ad hoc poematium? at inquit vir eximius: *nulla ibi securiculæ mentio*: quid ita? nonne totum poematium Securis est præsens? nonne Securis dicta nuper fuit Epei nominatim expressa in poematio? *Præterea quum omnes huius poematij versus ἀντιθέτικοι sint, ἀντίστροφοι; cur hic solus ἀντιθετικὸν suum non habet?* Dicimus id consultissime factum a Simmia, quia cæteri versus duas pinnas, alasque Securis efformant; quæ mutuo sibi correspondentes; versibus contrapositis eiusdem mensuræ construi debent; sed in Securi manubrium vnicum & singulare vnico & singulari versu conflari necessario debuit. *Commode sane duos versus capere poterat manubrium, nec ea re iustum crassitudinis modum excederet, quum Theocritus singulis quibusque Fistulæ suæ cannis binos versus impenderit.* Non fauet id viro præclaro; quia manubrium Securis non apte comparatur Fistulæ cannis, quarum singulæ duplici vel triplici versu compactæ leguntur apud Theocritum, & Optatianum, quia manubrium solidum est ad robur, at canna quælibet ad sonum caua esse debet; eiusque cauitas interstitio duorum versuum, vel tertio medio inter duos locato recte repræsentatur; vt manubrio soliditas, illi ad robur necessaria,

vnico

vnico pleno verſu ſignificatur aptiſſime. ***Sed age paulo penſitatius iſthunc inſititium commentitiumque verſum examinemus.*** Nullum affert vir oculatus codicem antiquum, in quo verſus iſte manubrij non legatur; quare gratis ipſum inſititium nuncupat, & ſine probatione commenticium appellat. Τὸν Βίων κλυτοῖς ἦσε θεοῖς. ***Quam Securim Bion inclytus cecinit Dijs. De Bione falſum, nam certum eſt huius poematis auctorem eſſe Simmiam: mentitur impudenter quiſquis eſt, & Bionis nomen ad fucum faciendum nobis obtendit.*** Si cum Hephæſtione dicamus huius poematis autorem fuiſſe Simmiam, dum hic nomen Bionis aut Binonis ſibi adaptat, non ad mentiendum, nec impudentia vlla, nec ad fucum nobis faciendum id præſtitit; ſed ex præceptis artis poeticæ, vt Theocritus, qui Paridem ſe nuncupauit in Idyllio Fiſtulæ ſine dolo & impune, ſed ex arte; qua de re latius infra ſuo loco. Cæterum apud viros eruditos (vt hoc non omittamus) Hephęſtionis autoritas tanta non eſt, vt contra textus literam Bioni, ſeu Binoni hoc poematium adſcribentem nos excitare debeat. ***At enimuero quid eſt*** ἄδειν πέλεκυν θεοῖς, ***canere Securim Dijs? aut qui nam ſunt illi*** κλυτοὶ θεοὶ? ***Dedicauit olim Epeus Mineruæ Securim, qua***

Durium

Durium equum fabricauerat, hanc dedicationem inscriptionemque, qualem ab Epeo fuisse positam erat verisimile, versibus inclusit hic Simmias, & sub Securis figura repræsentandam curauit: Hoccine est canere Securim? pudet pigetque ineptiarum. Diximus non Securim, sed beatitatem Diis inclytis poetam canere hoc poematio in laudem deæ Mineruæ condito. Dicimus etiam nunc Securim ab auctore poeta cani Diis inclytis, hoc est præstantibus ingeniis, vt ille qui dudum dicebat se [h] canere sibi & Musis. Musarum nomine, quæ diuæ colebantur, antiquitus doctos homines intelligens, quo sensu quoque [i] Virgilius virum acie mentis penetrantem in abditæ rei cognitionem appellat Apollinem, inquiens:

Dic quibus in terris (& eris mihi magnus Apollo)
Tres pateat cæli spacium non amplius vlnas?

Quare Diis inclytis canere Securim, est viris ingenio pollentibus ac poetis, quos in Ione Plato diuinos vocat, & deorum filios, proponere poematium Securis inspiciendum ac intelligendum; si enim apud Marcum [l] Tullium Egesias alterum pene Demosthenem saltare dicitur eleganter, adeoq; non inepte; Si [m] Ouidio carmina saltantur in theatro; si poemata saltantur populo; si laudes etiam virorum sal-

h Vide Cicer. in Bruto. & in Ara Dosiad. cap. 8. in f.

i Eclog. 3.

l de Orat.

m 1. trist. eleg. 8.

tantur; Si[n] Plinii testimonio laudes Imperatorum saltantur apte; si[o] Cœlio saltauit olim celebris saltator Veneris adulterium & Martis, Vulcanumq; a Sole commonitum vtriq; struentem insidias, illos claudi artificis fabri technis irretitos, assistentes spectaculo deos, suffusam rubore Venerem timidius supplicantem belli deum, ac quæcunq; fabella continet; cur poeta noster suam Securim apte canere non potuit? Sequitur Ῥοδιῶ γεγαώς, *Rhodium Bionem equidem nullum noui*. sed in primis an propterea nullus fuit Bion Rhodius, quia clarissimus Salmasius Bionem Rhodium nullum nouerit? certe Rhodium Bionem colligere nos possumus ex Laertio, & Strabone; siquidem[p] Laertius testatur Bionem Borysthenitem Rhodi Athenienfibus ad oratoriam se exercentibus Philosophiam explicauisse; primumque omnium Philosophiam vario orationis flore vestiuisse; faciendisque versibus ingenium præcipue accommodatum habuisse. [q] Strabo vero confitetur quotquot Rhodi docuerunt Rhodios appellatos fuisse, licet alienigenæ forent; ita Posidonius Apamiensis ex Syria, Rhodius dictus est, quod Rhodi vixit, & sophisticam exercuit: sic Apollonius, Malacus, & Molon origi-

n In Panegyric.
o lib. 5. cap. 3.
p lib. 4.
q lib. 14.

origine Alabandensis, incolatu & magisterio Rhodii vocati sunt: item Pisander poeta Rhodius, & Simmias Grammaticus, Aristocles; item Dionysius Thrax, & Apollonius, qui Argonautas composuit, Alexandrini quidem fuere, Rhodii tamen vocati sunt. Quare hinc Rhodium Bionem nouisse poterat inclytus Salmasius. Sed Ῥοδοῖ γεγαώς, non indicat Bionem fuisse Rhodium origine, ast incolatu solum; vertitur enim proprie *Rhodi quum esset*. Rhodi namque fuisse potest etiam non Rhodius; vt ego non Bononiensis, at Genuensis, Bononiæ sum, dum hanc Encyclopædiam excudo. Cæterum Simmias Rhodius, si Securis huius autor esse dicatur, dici potuit Bion, vel Binon, vt in Fistula sua Theocritus mutato, seu mutuato quodam nomine Paridem se nuncupat. *Quod enim de Smyrnæo Bione hic accipiunt, cumque Rhodi fuisse volunt, verbo refutari non merentur.* Ego licet non sim genere Bononiensis, sed Genuensis; quia tamen hęc pango Bononię degens, vbi Philosophiā supraordinariā doceo, nō inepte dixero, me, Bononię quū essem hanc Securim poeticam explicare; imo vero me Philosophum Bononiensem hoc ipsū agere. Quare hoc opus Bionis seu Binonis, etsi non Rho-

dii, Rhodum tamen incolentis esse potuit. Sin autem non placet viro diserto Bion Smyrnęus, accipiat ex Diogene[r] Laertio Bionem Borysthenitem Rhodi habitasse, ac Philosophiam docuisse, faciendisque versibus ingenium accommodatum habuisse, sapientiamque vario orationis flore vestiuisse. *Sequitur* ὅς εὗρε πολύτροπα μέτρα μολπᾶς. *Apage hunc inuentorem*. [s] Aristoteles rerum inuentoribus ait agendas esse gratias, etiamsi non absoluerint ac eas perfecerint; eosque collaudandos, non abigendos esse; *verum*, inquit, *non solum illis agendæ sunt gratiæ, quorum opinionibus quis acquiescet; sed illis qui superficie tenus dixerunt; conferunt enim aliquid etiam isti; habitum namque nostrum exercuerunt; si enim Timotheus non fuisset, multum melodiæ nequaquam habuissemus; si tamen Phrynis non extitisset, ne Timotheus quidem: simili modo & de illis est, qui de veritate asseruerunt; a quibusdam enim aliquas accepimus opiniones, quidam vero vt hi fierent causa fuerunt*. Et[t] alibi, Reliquum esse ait omissa quidem artis venia dignari; inuenta autem multa prosequi gratia. *Sed vbinam sunt illa* πολύτροπα μέτρα, *quæ inuenisse gloriatur?* Si dicatur huius poematis autor esse Simmias, qui & Ouum, & Alulam, & alia id generis poematia con-

r lib. 6. de Vita Bion.

s 2. meta. t. 2.

t 2 Elech. cap. vlt. inf.

condidit, næ πολύτροπα, hoc est, *multiformia* metra fuerint, quorum inuentorem se dicit autor nostræ Securis; nam Oui, Alulæ, ac Securis metra sunt multiformia. Sin autem autor Securis fuerint Binon, vel Bion alius a Simmia; cur non potuit ille construxisse metrorum alia genera in aliis poematiis, quę ad manus nostras minime peruenerint? anne probare poterit vir eruditus huius poematis autorem nullum aliud genus versuum scriptitasse? *Nam & in toto hoc carmine nulla sunt πολύτροπα μέτρα, sed omnia Choriambica pura, idque genus vnum esse ex illis decem principalibus & prototypis metrorum generibus, nemo ignorat. nullum igitur in hoc poematio metrum πολύτροπον nisi hoc vnum, quod etiam est κακότροπον, sed μέτρον πολύτροπον non sunt μέτρα πολύτροπα.* Nos & in hoc vno Securis poematio videmus metra polytropa seu multiformia tum ratione structuræ, nam hoc manubrium, & alia metra pinnarum diuersi generis, metra sunt; tum ratione figuræ, quia manubrium rectum, & alia omnia curua metra polytropa sunt; tum ratione flexuræ; quoniam prioris pinnæ metra omnia cum manubrio a summo ad imum, siue a sinistris ad dexteram protenduntur; e contra versus posterioris Alæ ab imo ad sum-

summum, siue a dextris ad sinistram ducuntur; tum demum ratione mensuræ; siquidem gradatim minores arcus a maximo vtrinque accedentes ad longissimum manubrium rectum, versus πολύτροποι sunt. Deinde nonne vir ipse clarissimus in suis Notis ad Alas inquit, numero & genere versuum, situ etiam figuraque nihil plane differre ab Alis Securim? qui ergo in Alis agnouerat primum & postremum versum esse hexametra, secundum & penultimum pentametra, & ita deinceps decrescendo vsque ad media, quæ minima sunt, & monometra iambica: quomodo nunc non patitur audire metra Securis esse polytropa? Sique in Alis vltima & minima metra non esse Choriambica, vt superiora & maiora, dixit vir egregius; cur in Securi ponens eandem omnino versuum varietatem, non agnoscit metra polytropa, sed sola Choriambica? *Quis vero non videt hæc πολύτροπα μέτρα μολπᾶς ex illis Oui Simmiæ sumpta esse πολύπλοκα μέτρα μολπᾶς?* sed vir egregie, cur vicissim non fieri possit vt illa Oui Simmiæ sumpta fuerint ex his huius Securis? Deinde quodnam vitium est eundem Simmiam vtrobique, vel duos poetas in variis poematiis eandem sententiam iisdem fere verbis

po-

posuisse? nonne Virgilius integra carmina ex Homero desumpsit impune? hoc certe notauit[u] Macrobius in Saturnalibus: nonne idem Homerus idem metrum diuersis in operibus repetit? nonne hoc idem sine vitio facit Virgilius? id sane cuique compertissimum est poetas a limine salutanti. *His breuiter examinatis superest vt doceamus quamobrem Simmias huic Securi Epei manubrium nõ apposuerit.* Id gratis accipitur sine probatione necessaria a viro præcelso; ponitur enim tanquam ratum, quod satis non est comprobatum. *Sciendum est hoc ποιημάτιον, inscriptionem esse Securis ab Epeo dedicatæ; quam poeta vt iam diximus Securis effigie formatam exhibuit.* Hæc omnia nos vltro concedimus. *Quæ autem Dijs dedicabantur, & appendebantur, siue arma essent, siue instrumenta fabrilia, seu res aliæ quæcunque, ea moris erat parte sua mutilari, ne in vsum hominum conuerti possent; neue parata, aut ad manum essent vti volentibus.* Hæc vice versa ratione ac experimento, veterumque autoritate conuelli possunt; nam quæ Diis dedicabantur, ea integra & perfecta consecrari debuisse par est: nec metuendum erat, ne in vsum hominum conuerti possent; tum quia loci religio procul arcebat homines a sacrilegio; tum

quia

u lib. 5. Saturn.

quia templi custodes non permittebant eripi donaria; tum quia secus Diis nihil aurei aut argentei suspendi debuisset; quum hæc vel mutilata concedere possint in vsum hominum; tum quia vetusti poetæ, ac historici varia donaria versibus concelebrantes, & ad æternam memoriam suis scriptis inserentes, ne verbum quidem de illorum mutilatione; sed ex aduerso prædicant eorundem pulchritudinem, eaque dicunt missa suspensaque fuisse ad ornatum templi; an laceris & mutilatis rebus templa & numinum simulachra exornentur? nihil minus. Pausanias in Eliacis ait: Ἐν δὲ Ὀλυμπίᾳ παραπέτασμα ἐρεοῦν κεκοσμημένον ὑφάσμασιν Ἀσσυρίοις καὶ βαφῇ πορφύρας τῆς Φοινίκων ἀνέθηκεν Ἀντίοχος. οὗ δὴ καὶ ὑπὲρ τοῦ θεάτρου τοῦ Ἀθήνησι ἡ αἰγὶς ἡ χρυσῆ, καὶ ἐπ' αὐτῆς ἡ Γοργὼ ἡ ἐς τὰ ἀναθήματα. τοῦτο οὐκ ἐς τὸ ἄνω τὸ παραπέτασμα πρὸς τὸν ὄροφον ὥσπερ γε Ἀρτέμιδος τῆς Ἐφεσίας, ἀνέλκουσι. καλωδίοις δὲ ἐπιχαλῶντες, καθιᾶσιν ἐς τὸ ἔδαφος. id est: *Et in Olympij quidem templo laneū velum cum textili Aßyriorum opere, tum Phoenicum purpura luculentum dedicauit rex Antiochus. Eiusdem donum fuit Aegis aurea addita Gorgone, quæ Athenis in theatri fastigio inter cætera dona locata est. Velum, non quo more fit in Dianæ Ephesiæ templo, super lacunar*

sursum

ſurſum attollitur, ſed ad pauimentum vſque laxatis funibus demittitur. Non ergo metuebant ſacrilegas hominum manus, quæ luculentum velum raperent, dum ipſum ad pauimentum vſque laxatis funibus demittebant; nec ſciſſum dicitur, aut eſſe potuit velum illud, quod luculentum regis donum celebratur. [x] Maximus etiam Tyrius nobilis ille Platonicus agens de ſignis Deo dicandis ait: *Sic nautæ in extanti aliquo ſcopulo quod minime tunderetur ab vndis: temones marinis dijs dicauerunt, ſic de Paſtoribus aliqui Pana venerantur, in eius honorem vel abietem excelſam, vel antrum profundum eligentes. Agricolæ præterea colunt Liberum patrem, viridem ac natiuum aliquem truncum in pomario conſerentes, ruſticum nimirum ſignum. Dianæ ſacratæ ſunt ſcaturigines fontium, deuexæque in montibus valles, & venationibus expoſita prata. ſed & Ioui mortalium primi vertices montium ſacrarunt Olympum atque Idam, vel alium quempiam qui præ cæteris cœlo proximus eſſe videretur.* Quum tamen temones illi non dicantur fuiſſe confracti, & ad vſum inepti, & abies excelſa, viridiſque truncus in pomario conſitus, antrum, ſcaturigines fontium, deuexæque valles, venationibus expoſita prata, & montium cacumina quantumuis

[x] Serm. 38.

Diis dicata, concedant in vſum hominum citra dedicantium iniuriam, aut querelam. Sed & Euripides Creuſæ filium inducit, qui Phœbi templis dedicat donarium arcam integram, in qua ornamenta erant integra, nimirum induſia, & monilia aurea in imaginem draconum efformata pariter integra, quod pluribus verſibus affert Euripides; quos huc afferre noluimus, ne prolixiori teſtimonio faſtidium potius, quam rei comprobationem afferremus. Theocriti quoque legitur hoc inter epigrammata.

Δάφνις ὁ λευκόχρως ὁ καλᾷ σύριγγι μελίσδων
Βωκολικὼς ὕμνως, ἄνθετο Πανὶ τάδε.
Τὼς τρισσὼς δόνακας, τὸ λαγωβόλον, ὀξὺν ἄκοντα,
Νεβρίδα, τὴν πήραν ᾇ ποκ' ἐμαλοφόρει.

hoc eſt:

,, Daphnis ille candidus, ille qui pulchra fiſtula modulabatur
,, Bucolicos hymnos, hæc dedicauit Pani.
,, Tres tibias, paſtorale baculum, acutũ iaculum,
,, Pellem ceruinam, & peram quæ olim poma ferebat.

Quæ non fracta, ſed integra, & ad vſum apta fuiſſe conſtat. Leonidas etiam Tarentinus meminit poculi non fracti, ſed vinô pleni Diis agreſtibus donati ab Heroe Neopto-

ptolemo, in hanc ſententiam [y] concinens.

Ἄυλια, καὶ νυμφέων ἱερὸς πάγος, ἅθ᾽ ὑπὸ πέτρῃ
Πίδακες, ἥθ᾽ ὕδασιν γειτονέουσα πίτυς,
Καὶ σὺ τετράγλωχιν μηλοσσόε Μαιάδος Ἑρμᾶ,
Ὅς τε τὸν αἰγιβότην Πὰν κατέχεις σκόπελον,
Ἵλαοι τὰ ψαιστὰ, τό, τε σκύφος ἔμπλεον οἴνης
Δέξασθ᾽, Αἰακίδεω δῶρα Νεοπτολέμου.

hoc eſt:

» Domicilia ruri, & nympharum ſacer collis, & ſub ſaxo
» Fontes, & aquis vicina pinus,
» Et tu quadrate ouium cuſtos Maiæ fili Mercuri
» Quique caprarũ paſtor Pan tenes ſcopulum
» Beneuoli hæc liba, & hunc ſcyphũ plenũ vino
» Accipite, Aeacidæ dona Neoptolemi.

etiamſi nomine ſcyphi pleni vino, vinum ipſum in ſcypho poſſit intelligi. Sed tamen Mnaſalcus etiam Veneri Fiſtulam integram ſuſpendit, & donat [z] inquiens:

[y] Floril. lib. I. c. 3. ep. 5.

Ἀσύριγξ, τί τοι ὧδε παρ᾽ Ἀφρογένειαν ὄρουσας;
Τίπτ᾽ ἀπὸ ποιμενίου χείλεος ὧδε πάρει;
Οὔτοι πρῶνες ἔθ᾽ ὧδ᾽ οὐδ᾽ ἄγκεα πάντα δ᾽ ἔρωτες,
Καὶ πόθος. ἁ δ᾽ ἄγρια μοῦσ᾽ ἐν ὄρει νέμεται.

[z] ibid. epig. 3.

hoc eſt:

» Fiſtula qui huc ad Veneris fanum proſiluiſti?
» Quid a paſtoris labris hic preſto es?

,, Non hic colles amplius, neque valles, at cuncta amores,
,, Et desiderium: Hæc vero rustica Musa in monte pascetur.

Sed nonne Pani Fistulam integram Theocritus, nonne Ouum integrum Simmias ipsemet Dianæ dicauit? Cur idem Simmias Epeum suspendere facit Mineruæ Securim sine manubrio?

a Idyl. 10. Quin & ex Theocriti [a] Messoribus apparet olim veteres Diis dedicare consueuisse res integras, & vsui aptas perfectasque; ait enim sua lingua,

Αἴθέ μοι ἦσαν ὅσα Κροῖσον πόκα φαντὶ πεπάσθαι,
Χρύσεοι ἀμφότεροί κ' ἀνεκείμεθα τᾷ Ἀφροδίτᾳ:
Τὼς αὐλὼς μὲν ἔχοισα, καὶ ἢ ῥόδον, ἢ τύγε μᾶλον,
Σχῆμα δ' ἐγὼ καὶ καινὰς ἐπ' ἀμφοτέροισιν ἀμύκλας.

hoc est:

,, Vtinam mihi essent quot opes aiũt olim Crœsum possedisse,
,, Aurei certe ambo staremus dicati Veneri:
,, Tu tibias tenens, & vel rosam, vel tu malum,
,, Ego autem saltantis habitu & nouis in vtroque pede calceamentis.

An tibias confractas, & habitum saltantis lacerum, & calceamenta scissa ille consecrare cupie-

cupiebat, ne in vſum hominibus cedere poſſent; ille qui Croeſi diuitias optabat, vt aureas ſui & Amicæ ſtatuas dicare valeret? nihil minus. Hoc ipſum dixero de donariis in templo Samiæ Iunonis antiquiſſimo ſuſpenſis, de quibus [b] Apuleius ita ſcribit: *Enimuero ſanum Iunonis antiquitus ſamigeratum: id ſanum ſecundum littora ſi recte recordor, viam viginti haud amplius ſtadia oppido abeſt. Ibi Donarium Deæ per quam opulentum, plurima auri & argenti ratio in lancibus, ſpeculis, poculis, & huiuſcemodi vtenſilibus: magna etiam vis æris, vario effigiatu, veterrimo & ſpectabili opere.* Dicetne vir eximius pocula, & ſpecula illa confracta fuiſſe dedicata, ne in vſum hominum concedere poſſent? haud puto, quum præſertim Apuleius ea nuncupet vtenſilia. [c] Polybius etiam Donaria templis integra ſuſpenſa nobis innuit, dum ait Aetolos Dii ac Dodonæ quicquid erat Donariorum corrupiſſe, quorum nonnulla magna arte, ſtudio magno, & impenſa ingenti fuerant elaborata. [d] Strabo pariter aſſerit *Cymbros Auguſto Cæſari lebetem plurima ſibi ſanctitate conſecratum dono miſiſſe, eius amicitiam poſtulantes, vt iniurias, quæ prius ſuberant, obliuione delerent, compoteſque votorum factos;* nam ſua lingua infit: καὶ ἔπεμψαν τῷ

b Florid.

c lib. 5. cap. 9.

d lib. 1.

σεβα-

σεβαςῷ δῶρον τὸν ἱερώτατον παρ' αὐτοῖς λέβητα, αἰτούμενοι φιλίαν, καὶ ἀμνηςίαν τῶν ὑπηργμένων τυχόντες δὲ, ὧν ἠξίουν ἀπῆραν. eratne forſan lebes ille fractus, & ad vſum ineptus? nihil eſt hoc minus veriſimile. Cœlio quoque in [e] Antiquis lectionibus, *Tripodes anathematici ſunt ornatus gratia templis dicati, prorſus ignibus immaculati, intactique, proinde ab Homero etiam apyri nuncupati*; ſed ſi fracti fuiſſent, nec intacti dicerentur, nec templum ornare potuiſſent. Peplum itidem eſt palla feminea, Mineruæ, ac Iunoni deæ dicata, conſecrataque, de qua tum [f] Virgil. concinit:

e lib. 8. cap. 15.

f 1. Aeneid.

,, Interea templum non æquæ Palladis ibant
,, Crinibus Iliades paſſis, Peplumque ferebant
,, Suppliciter triſtes, & tunſæ pectora palmis.

tum Seruius ad hunc locum Virgilii inquit: *Peplum eſt palla picta feminea Mineruæ conſecrata*; tum Comes [g] Mythologus infit: *Adrianus Imperator in eo Iunonis templo, quod fuit in planiore Eubœæ parte, inter cætera memoratu digna, quæ viſebantur, Pauonem ex auro, & lucidis precioſiſsimiſque lapillis dicauit, cum aurea corona, & purpurea palla, vbi erant cœlata Herculis, & Hebes nuptiæ argenteæ, vt ait Alcetas* [h] *libro Depoſitorum in Delphis, & Pauſanias in Corinthiacis*: tum Pauſanias

g lib. 2. cap. 4.

h 2.

nias idem in Eliacis ait: Iunoni quinto quoque anno peplum matronas ſexdecim pertexere; eaſdemque ludos facere Iunonia: anne cōtextum ab ſe Iunoni Palladiue peplum, quia Diuis conſecrandum erat, ſcindebatur & lacerabatur ne cuiquam vſui eſſe poſſet? non certe probabile ſit, aut veriſsimile priſcos induere voluiſſe Deas ſuas centunculis: anne corona illa aurea, & aureus Pauo precioſis lapillis fulgidus, ab Adriano Iunoni conſecratus, fractus & mutilus fuit? ſed & ita fractus in vſum hominum facile concedere potuiſſet. [i] Athenæus conteſtatur in Delphico Apollinis templo monile aureum Eriphyles dedicatum fuiſſe; ac Helenæ torquem a Menelao pariter dicatum fuiſſe; quæ donaria e templo erepta duabus mulieribus data fuerunt; quæ male periiſſe dicuntur: Athenæi verba ſunt ea. Ἔφορος δὲ ἢ Δημόφιλος ὁ υἱὸς αὐτοῦ ἐν τῇ τριακοστῇ τῶν ἱστοριῶν περὶ τοῦ ἐν Δελφοῖς ἱεροῦ λέγων φησίν. Ὀνόμαρχος δὲ καὶ Φαΰλλος, καὶ Φάλαικος, οὐ μόνον ἅπαντα τὰ τοῦ θεοῦ ἐξεκόμισαν, ἀλλὰ τὸ τελευταῖον αἱ γυναῖκες αὐτῶν τόν τε τῆς Ἐριφύλης κόσμον ἔλαβον. ὃν Ἀλκμαίων εἰς Δελφοὺς ἀνέθηκε, κελεύσαντος τοῦ θεοῦ. καὶ τὸν τῆς Ἑλένης ὅρμον Μενελάου ἀναθέντος. ἑκατέρῳ γάρ ὁ θεὸς ἔχρησεν, Ἀλκμαίωνι μὲν πυνθανομένῳ πῶς ἂν τῆς μανίας ἀπαλλαγείη.

i lib. 6. cap. 4.

Τιμῆιν

Τιμῆεν μ' αἰτεῖς δῶρον, μανίαν ἀποπαῦσαι
Καὶ σὺ φέρειν τιμῆεν ἐμοὶ γέρας. ὥ ποτε μήτηρ
Αμφιάραον ἔκρυψ' ὑπό γῆν αὐτοῖσι σὺν ἵπποις.
Μενελάῳ δὲ πῶς ἄν τόν Αλέξανδρον τιμωρήσαιτο.
Πάγχρυσον φέρε κόσμον ἑλὼν ἀπὸ σῆς ἀλόχοιο
Δειρῆς, ὅν ποτε Κύπρις ἔδωχ' Ελένῃ μέγα χάρμα
Ως σοι Αλέξανδρος τίσιν ἐχθίςην ἀποδώσει

Συνέβη δὲ ταῖς γυναιξὶν ἔριν ἐμπεσεῖν περὶ τοῦ κόσμου τούτου. ποτέρα πότερον λήψεται. καὶ διακληρουμένων, ἡ μὲν σκυθρωπὴ οὖσα κατὰ τὸν βίον, καὶ σεμνότητος πλήρης, τὸν Εριφύλης ὅρμον. ἡ δὲ ὥρα διαφέρουσα καὶ μάχλος οὖσα. τὸν τῆς Ελένης. καὶ αὕτη μὲν ἐρασθεῖσα νεανίσκου τινὸς Ηπειρώτου, συνεξεδήμησεν. ἡ δὲ τῷ ἀνδρὶ θάνατον ἐβούλευσεν. hoc est: *Ephorus, siue eius filius Demophilus libro trigesimo historiarum vbi de Delphico templo loquitur ait, Onomarchum Phayllum, & Phalæcum, non solum quæ in templo fuerunt omnia depeculatos exportasse, sed ad postremum illorum vxores Eriphyles monile abstulisse, quod Alcmæon dei iussu Delphis sacrauerat, ac Helenæ torquem a Menelao dicatum. Vtrique oraculum deus reddiderat: & Alcmæoni quidem consulenti qua ratione ab insania liberaretur,*

„ Preciosũ a me donũ postulas insanię remediũ,
„ Preciosã quoq; mercedẽ afferto mihi, eã nimirũ
„ Qua olim mater Amphiaraũ cũ equis sub terra occuluit.

Me-

Menelao autem sciscitanti quomodo iniuriam acceptam ab Alexandro vlcisceretur,

» Ex auro solidum ornatum vxoris tuæ ceruici
» Detractum affer, quem olim munus gratissimum Helenæ Venus dedit,
» Sic Alexander pœnas tibi pendet grauissimas:

Mulieribus autem de ornamentis illis certantibus, vtra vtrum haberet, iacta sorte, vultuosæ, austeræ, vitæque grauitate venerandæ obtigit Eriphyles monile: alteri pulchriori, sed impudicæ ac libidinosæ Helenæ. Hæc autem Epirotæ iuuenis cuiusdam amore perdita, secuta est abeuntem: altera vero ex insidijs maritum obtruncauit.

Lycophron ét in Cassandra versus hos protulit.

Ἥξει δ᾽ ἀλήτης εἰς ἰαπύγων στρατόν
Καὶ δῶρ᾽ ἀνάψει παρθένῳ σκυλήτρίᾳ,
Τιμάσιον κρατῆρα καὶ βοάγριον,
Καὶ τὰς δάμαρτος ἀσκέρας εὐμαρίδας

hoc est:

» Tum veniet ad Iapigum erro exercitum
» Et dona virgini suspendet spoliatrici,
» Aeneum Craterem, & clypeum bubulum,
» Atque vxoris crepidas suæ.

Quæ omnia par est integra & vsui apta, non autem fracta fuisse deæ consecrata. Athenæus idem alibi refert eundem Onomarchum mul-

ta donaria de templis abstulisse, ac suis amasiis dedisse, dum[k] infit: Ἐν δὲ τῷ αὐτῷ συγγράμματι Θεόπομπος φιλογύναιον μὲν φησὶ γεγονέναι Φαΰλλον τὸν Φωκέων τύραννον, φιλόπαιδα δὲ Ὀνόμαρχον, καὶ ἐκ τῶν τοῦ θεοῦ χαρίσασθαι τοῦτον εἰς Δελφοὺς παραγενομένῳ. τῷ Πυθοδώρου τοῦ Σικυωνίου υἱῷ ἀποκειρομένῳ τὴν κόμην, ὄντι καλῷ συγγινόμενον, τὰ Συβαριτῶν ἀναθήματα στλεγγίδας χρυσᾶς τέσσαρας. τῇ Δεινιάδου δὲ αὐλητρίδι Βρομίᾳ Φαΰλλος καρχήσιον ἀργυροῦν [καις .... νον] χρυσοῦν κιττοῦ Πεπαρηθίων. αὕτη δὲ φησὶ καὶ ἔμελλε τὰ Πύθια αὐλεῖν εἰ μὴ ὑπὸ τοῦ πλήθους ἐκωλύθη. τῷ δὲ Λυκόλα τῷ τοῦ Τριχολέου υἱῷ Φυσκίδᾳ ὄντι καλῷ Ὀνόμαρχος ἔδωκε φησὶ στέφανον δάφνης Ἐφεσίων ἀνάθημα. οὗτος ὁ παῖς πρὸς Φίλιππον ἀχθεὶς ὑπὸ τοῦ πατρὸς, κἀκεῖ προαγωγευόμενος οὐδὲν λαβὼν ἀπεστάλη. τῷ Ἐπιλύκου τοῦ Ἀμφιπολίτου υἱῷ ὄντι καλῷ Δαμίππῳ Πλειστίνους ἀνάθημα Ὀνόμαρχος ἔδωκε. Φαρσαλίᾳ τῇ Θεσσαλίδι ὀρχηστρίδι, δάφνης στέφανον χρυσοῦν Φιλόμηλος ἔδωκε Λαμψακηνῶν ἀνάθημα. hoc est: *In eodem opere Theopompus scribit Phayllum Phocensium tyrannum mulierosum fuisse, Onomarchum vero in puerorum amorem procliuem: huncque puero profecto Delphos, eleganti coma pulchro, cum quo rem habuerat, e templi muneribus strigiles pusillas quatuor aureas dedisse a Sybaritis dicatas: Phayllum vero Bromiæ Tibicinæ, Deiniadæ filiæ, quæ nisi turba obstitisset,*

k lib. 13. cap. 28.

in Pythijs modos tibia erat factura, argenteum carchesium, & aureum cyßibium, Peparethiorum donarium. Onomarchum rursum Lycolæ Physcidi Tricholei filio formoso, coronam lauream ab Ephesijs consecratam. Puer hic ad Philippum a patre ductus, & oblatus eius libidini, indonatus & remissus ad suos. Idem Onomarchus Damippum Epilyci Amphipolitæ filium perpulchrum donario Pleisthenis muneratus est, vt Pharsaliam Thessalicam saltatricem Philomelus laurea corona ex auro, quam dicauerant Lampsaceni. Scio Dalechampium hic laudari ab eruditissimo Casaub. sequor tamen fragmentum ac lego καὶ στέφανον. Non ergo fracta & vsui hominum inepta, sed integra & vsui apta dudum suspendebantur in templis donaria, monilia, coronæ, strigiles, carchesia, cissybia, & id generis alia. Erat autem Cissybium poculi genus, vt constat ex Athenæo, apud quem legere licuit in [1] Dipnosophistis tum ὅτι οὐκ ἔστι μικρὸν τὸ παρ' Ὁμήρῳ διδομένον, τῷ Κύκλωπι ὑπ' Ὀδυσσέως κισσύβιον, οὐ γὰρ ἂν τρὶς πιὼν, οὕτως κατηνέχθη ὑπὸ μέθης τηλικοῦτος ὤν, id est: *Non exiguum fuisse apud Homerum Cyclopi datum ab Vlysse Cißybium; alioqui exhausto ter illo non tam vasti corporis homo deiectus fuißet.* tum etiam: Κισσύβιον. τὸ μόνωτον ποτήριον. Φιλήμων, Νεοπτόλεμος δ' ὁ

[1] lib. 11. cap. 1. & 7.

Παριανὸς ἐν τρίτῳ γλωσσῶν τὸ κίσσινον ποτήριον σημαί-
νειν παρ᾽ Εὐριπίδῃ ἐν Ἀνδρομέδᾳ.
Πᾶς δὲ ποιμένων ἔρρει λεὼς.
Ο μὲν γάλακτος κίσσινον φέρων σκύφος,
Πόνων ἀναψυκτῆρ᾽, ὁ δ᾽ ἀμπέλων γάνος.
τὸ γὰρ κισσύβιον φησὶ λέγεται ἐπὶ συνόδου ἀγροικῆς,
ἔνθα προσήκει μάλιστα τὸ ξύλινον ποτήριον. Κλείταρ-
χος δὲ φησὶν Αἰολεῖς τὸν σκύφον κισσύβιον καλεῖν. Μαρ-
σύας δὲ κύπελλον καὶ τὸ ξύλινον ποτήριον. Εὐμολπος
δὲ γένος ποτηρίου ἴσως φησὶ κατ᾽ ἀρχὰς ἐκ κισσίνου κατα-
σκευασθὲν ξύλου. Νίκανδρος δὲ ὁ Κολοφώνιος, ἐν τῷ
πρώτῳ τῶν Αἰτωλικῶν γράφει ἐν τῇ ἱεροποιίῃ τοῦ Διδυ-
μαίου Διὸς κισσοῦ σπονδοποιέονται πετάλοισιν, ὅθεν τὰ
ἀρχαῖα ἐκπώματα κισσύβια φαίνεται Ομηρος.
Κισσύβιον μετὰ χερσὶν ἔχων μέλανος οἴνοιο.
Ασκληπιάδης δὲ ὁ Μυρλεανὸς ἐν τῷ περὶ τῆς Νεστορί-
δος, σκύφει φησὶ καὶ κισσυβίῳ τῶν μὲν ἐν ἄστει καὶ με-
τρίων οὐδεὶς ἐχρῆτο, συβῶται δὲ καὶ νομεῖς καὶ οἱ ἐν ἀγ-
ρῷ ὁ. Πολύφημος μὲν τῷ κισσυβίῳ θατέρῳ δὲ Εὔμαιος,
Καλλίμαχος δ᾽ ἔοικε διαμαρτάνειν, ἐν τῇ συγχρήσει τῶν
ὀνομάτων, λέγων ἐπὶ τοῦ οἰκείου ξένου τοῦ παρὰ τῷ Αθη-
ναίῳ
Πόλλιδι συνεστιαθέντος αὐτῷ
Καὶ γὰρ ὁ Θρηϊκίην μὲν ἀπήνατο χανδὸν ἄμυστιν
Ζωροποτεῖν, ὀλίγῳ δ᾽ ἥδετο κισσυβίῳ.
Τῷ μὲν ἐγὼ τὸ δ᾽ ἔλεξα περιστείχοντος ἀλείσου
Τό

τὸ τρίτον.

Ο γὰρ λέγων ἄλεισον τὸ αὐτὸ καὶ κισσύβιον τὴν ἀκριβῆ θέσιν τῶν ὀνομάτων οὐ διαφυλάττει. εἰκάσειε δ' ἄν τις τὰ κισσύβιον τὸ πρῶτον ἐργασθῆναι ὑπὸ ποιμένων ἐκ κισσίνου ξύλου. ἄλλοι δὲ ἐθυμολογοῦσιν αὐτὸ ἀπὸ τοῦ χεῖσθαι τὸ δ' ἐστὶ χωρεῖν,

Ουδὸς δ' ἀμφοτέρους ὅδε χείσεται,

καὶ ἡ τοῦ ὄφιος καταδύσις χειὴ καταδεχομένη τὸ ζῶον, καὶ κήθιον τὸ χωροῦν τοὺς ἀστραγάλους. Διονύσιος δ' ὁ Σάμιος ἐν τοῖς περὶ τοῦ κύκλου τὸ Ὁμηρικὸν κισσύβιον κυμβίον ἔφη, γράφων οὕτως, καὶ αὐτὸν Ὀδυσσεὺς ὁρῶν ταῦτα ποιοῦντα, πληρώσας τοῦ οἴνου κυμβίον δίδωσι πιεῖν. hoc est: Cissybium auritum poculum est altera tantum parte inquit Philemon. Neoptolemus vero Parianus libro tertio linguarum apud Euripidem in Andromacha significare ait hederaceum poculum.

Concurrebat pastorum vniuersus populus

Ex illis quidam scyphum hederaceum cissybium lacte plenum ferebat,

Alius vitis decus, ac voluptatem, qua leniuntur molestiæ.

Cissybium inquit apte dicitur in eo conuentu rusticorum vbi ligneum poculum maxime quadrat. Cleitarchus ait ab Aeolibus scyphum Cissybium vocari: Marsyas Cypellum & ligneum

„ gneum poculum. Eumolpus esse poculi genus
„ scribit, quod principio fortassis ex hederæ li-
„ gno factum fuerit. Nicander Colophonius
„ libro primo Aetolicorum scribit.

Didymæo Ioui quum res diuina fit, libant in hederæ
folijs,
Vnde vetusta pocula cissybia nuncupantur.

„ Asclepiades Myrleanus in libro de Nestoride,
„ Scypho inquit & Cissybio e ciuibus nullus vte-
„ batur ne mediocrium quidem fortunarum, sed
„ rustici, pastores, subulci. Polyphemus cissy-
„ bio bibebat, Eumæus altero poculo. Errasse
„ videtur Callimachus confusis his nominibus,
„ quum de externo homine sibi familiari loqui-
„ tur, cum quo apud Atheniensem ciuem con-
„ uiuio exceptus fuerat.

Thraciam amystin auide bibere noluit
Mero plenam; cissybio namque delectabatur exiguo:
Huic ego, quum Aleison circumambularet, tum dixi,
Tertia hæc pars est.

„ Quod enim Aleison cissybium nominat, exa-
„ ctum vocabulorum significatum non obser-
„ uauit. Coniectari quisquam possit cissybium
„ primum confectum a pastoribus ex hederæ li-
„ gno. Alii, ἀπὸ τοῦ χεῖσθαι, quod significat esse
„ capacem interpretantur.

solum

ſolum ambos non accipiet. οὐκ χείσεται

„ tum etiam χεία, latibulum, quod ſe occultan-
„ tem ſerpentem admittit, & χείδιον, arcula, in
„ quam talia reconduntur. Dionyſius Samius
„ libris de Cyclope ciſſybium Homericum, cym-
„ bium eſſe monſtrat his verbis. Agentem ea
„ conſpicatus Vlyſſes, impletum vino cymbium
„ bibendum dedit.

Ciſſybii meminit etiam [m]Theocritus inquiens, Idyll. α
in deſcriptione pulcherrimi poculi paſtoralis.

Καὶ βαθὺ κισσύβιον κεκλυσμένον ἁδέϊ καρῷ,
Ἀμφῶες, νεοτευχὲς ἔτι γλυφάνοιο ποτόσδον.
Τῶ περὶ μὲν χείλη μαρύεται ὑψόθι κισσὸς,
Κισσὸς ἑλιχρύσῳ κεκονισμένος. ἁ δὲ κατ᾽ αὐτὸν
Καρπῷ ἕλιξ εἰλεῖται ἀγαλλομένα κροκόεντι.
Ἐντοσθεν δὲ, γυνὰ, τὶ θεῶν δαίδαλμα, τέτυκται,
Ἀσκητὰ πέπλῳ τε καὶ ἄμπυκι. πὰρ δὲ οἱ ἄνδρες
Καλὸν ἐθειράζοντες ἀμοιβαδὶς ἄλλοθεν ἄλλος
Νεικείουσ᾽ ἐπέεσσι. τὰ δ᾽ οὐ φρενὸς ἅπτεται αὐτᾶς.
Ἀλλοκα μὲν τῆνον ποτιδέρκεται ἄνδρα γελεῦσα,
Ἀλλοκα δ᾽ αὖ ποτὶ τὸν ῥιπτεῖ νόον. οἱ δ᾽ ὑπ᾽ ἔρωτος
Δηθὰ κυλοιδιόωντες ἐτώσια μοχθίζοντι.
Τοῖς δὲ μετὰ, γριπεύς τε γέρων πέτρα τε τέτυκται
Λεπρὰς, ἐφ᾽ ᾇ σπεύδων, μέγα δίκτυον ἐς βόλον ἕλκει
Ὁ πρέσβυς, κάμνοντι τὸ καρτερὸν ἀνδρὶ ἐοικώς.
Φαίης κεν γυίων νιν ὅσον σθένος ἐλλοπιεύειν.

Al

Αἱ δὲ οἱ ὡδήκαντι κατ᾽ αὐχένα πάντοθεν ἶνες,
Καὶ πολιῷ περ ἐόντι. τὸ δὲ σθένος ἄξιον ἅβας.
Τυτθὸν δ᾽ ὅσσον ἄπωθεν ἁλιτρύτοιο γέροντος,
Πυρναίαις σταφυλαῖσι καλὸν βέβριθεν ἀλωά.
Τὰν ὀλίγος τις κῶρος ἐφ᾽ αἱμασιαῖσι φυλάσσει
Ἥμενος. ἀμφὶ δέ μιν δύ᾽ ἀλώπεκες. ἃ μὲν, ἀν᾽ ὄρχως
Φοιτῇ, σινομένα τὰν τρώξιμον. ἃ δ᾽, ἐπὶ πήραν
Πάντα δόλον τεύχοισα, τὸ παιδίον οὐ πρὶν ἀνήσειν
Φατὶ πρὶν ἢ ἀκράτιστον ἐπὶ ξηροῖς καθίξοι.
Αὐτὰρ ὅγ᾽ ἀνθερίκεσσι καλὰν πλέκει ἀκριδοθήραν,
Σχοίνῳ ἐφαρμόσδων. μέλεται δέ οἱ οὔτέ τι πήρης
Οὔτε φυτῶν τοσσῆνον, ὅσσον περὶ πλέγματι γαθεῖ.
Παντᾷ δ᾽ ἀμφὶ δέπας περιπέπταται ὑγρὸς ἄκανθος,
Αἰπολικόν τι θάημα. τέρας κέ τυ θυμὸν ἀτύξαι.

hoc est:

„ Et profundum poculum oblitum dulci cera,
„ Ansatũ, nuper factũ, adhuc sculpturã redolẽs:
„ Cuius circum labra voluitur superne hedera;
„ Hedera helichryso ornata, & iuxta ipsam
„ Fructu capreolus voluitur gestiens croceo
„ Intus autem mulier, quoddam deorum opus,
sculpta est,
„ Ornata peplo, reticuloque, iuxta aũt ipsã, viri
„ Pulchris capillis vicissim aliunde alius
„ Certant verbis, quę non mentẽ tangunt ipsius,
„ Modo illum respicit virum ridens,

Modo

„ Modo rursus ad hunc proiicit mentem: illi autem præ amore
„ Diu turgentes oculis frustra laborant.
„ His autem cum, piscatorque senex petraque fabre facta est
„ Aspera, in qua festinans magnum rete ad iactum trahit
„ Senex, laboranti vehementer viro similis:
„ Diceres eum artuum toto robore piscari,
„ Adeo ei tument in ceruice vndique venæ;
„ Et cano licet existenti, robur autem dignum iuuentute.
„ Paululũ autẽ quantũ longe a mari exeso seno,
„ Rubris vuis pulchre grauatur vinea:
„ Quam paruus quidem puer ad Sepes custodit
„ Sedens: circum autem ipsum duæ vulpes; altera quidem in ordines vinearum
„ Vadit, lędens maturã vuã; altera vero in peram
„ Omnem dolum struens, puerũ non prius (se) remissuram
„ Ait quam sine ientaculo in sicco collocarit.
„ Ille vero ex culmis pulchram nectit cicadis capiendis decipulam,
„ Iunco concinnans; curat autem neque peram
„ Neque plantas tantum, quantum opere, quod nectit, gaudet.

K Vndique

„ Vndique autem poculum circumuolat mollis
achantus „

„ Caprario immane miraculum: monstrum plane animum tuum percellat.

Quam accuratam descriptionem post alios Criticos eruditissimus I. Causabonus improbauit inquiens citatis verbis. [a] *Sequitur apud Theocritum luculenta sane descriptio κισσυβίου, Cissybij, quod fuit amplissimi vasis pastoricij genus, quo se illi lacte, vino, aut quocunque alio potu ingurgitabant; Capacitatem eius licet colligere ex cælaturæ multiplici argumento. Id poeta ita graphice depingit, vt cum artificis manu ingenij copia, & venæ vbertate certasse videatur. Sed cumulum huius laudis ipse sibi diruit, dum immodica quadam licentia vsus, ingenio suo moderatus non est; vt merito illum pridem censores ingeniorum non impolitias quidem fecerint οὐ γὰρ τοῦτό γε sed ineptiarum notarint; nam quid aliud potius quam ineptias ista appelles?*

Ἄλλοκα μὲν τῆνον ποτιδέρκεται ἄνδρα γελοῖσα,
Ἄλλοκα δ' αὖ ποτὶ τὸν ῥιπτεῖ νόον. hoc est:

„ Modo illum respicit virum ridens „
„ Modo rursus ad hunc proiicit mentem.

Qui enim tam felix sculptoris pictorisue manus, quæ penicillo aut cælo istum oculorum animique motum exprimere valeat? Atqui stat illud, poetas esse

[a] lect. Theocr. cap. 1.

esse debere μιμητὰς τῶν ὄντων καὶ γινομένων, *hoc est, imitatores eorum, quæ sunt, aut fiunt, fieriue possunt*. Hæc vir egregius. Nos tamen ideo Theocritum non accusandum, sed laudandum esse censemus; qui dudum cucurbitam non ita magnam a pastore vterculi in morem cingulo appensam gestari vidimus, quæ cælata non paucioribus imaginibus affabre delineatis conspiciebatur, quot & quales erant, quas in suo cissybio Caprarius apud Theocritum enumerat atque describit: Nec a verissimili discedit in proposito Theocritus, nam passim celebriorum pictorum, & cælatorum opera prostant animi passiones mirabiliter exprimentes: & oculorum animique varios affectus mulieris in Cissybio descriptæ Pictor exprimere potuit procul ab ineptia, si bis eiusdem mulieris in duplici loco finxerit imaginem, vt Pictores efficere consueuerunt, repręsentaturi in eadem tabula varios casus eidem homini contingentes, variasque eiusdem hominis actiones. Verum & ex superioribus aperte constat Cissybium pastorale poculum quidem fuisse; at non necessario capacitatis amplissimæ fuisse, sed mediocris etiam amplitudinis esse potuisse. Nec omittenda sunt, quę

retulit in proposito [o] Macrobius, cui *fuerunt qui cymbium a Cissybio per syncopam dictum existimarent. Cissybij autem, ut de Homero taceam, qui hoc poculum Cyclopi ab Vlysse datum memorat, multi faciunt mentionem, voluntque nonnulli proprie Cissybium ligneum esse poculum ex edera, id est, cissu;* licet Macrobius paulo antea constituerit, non a cissybio, sed a cymba cymbia denominationem habuisse dum ait: *Cymbia autem hæc, ut ipsius nominis figura indicat, diminutiue a cymba dicta; quod & apud Græcos, & apud nos ab illis trahentes nauigij genus est: ac sane animaduerti ego apud Græcos multa poculorum genera a re nauali cognominata, ut carchesia supra docui, ut hæc cymbia pocula procera nauibus similia.* Sed redeamus ad nostra donaria. Herodotus in Clio memorat *Gygem tyrannide occupata Delphos donaria misisse non pauca, ubi quæ ex argento donata visuntur, eorum pleraque eius istius sunt: & præter argentum immensam vim auri dedicauit posuitque cum alia, tum vero (quod præcipua mentione dignum est) pateras aureas numero sex, pondo triginta talentorum, quæ in Corinthiorum thesauro collocatæ sunt. licet is thesaurus (si vera loqui volumus) non Corinthij populi sit, sed Cypseli Eetionis filij. Ita Gyges barbarorum, quos ipsi nouimus primus, munera apud Delphos posuit.*

o 5. Satur. cap. 21.

fuit, secundum Midam Gordij filium, Phrygiæ regem: nam & Midas obtulit regiam sellam, in qua sedens iura dicere solitus erat, rem spectaculo dignam. Non autem dicet meo iudicio vir oculatus pateras Gygis, & sellam Midæ confractas fuisse Deo consecratas. Nec fractum arbitror, dicet fuisse poculum Nestoris, de quo sic [p] Athenæus infit καὶ νῦν ἐστὶν ἐν Καπύῃ πόλει τῆς Καμπανίας ἀνακείμενον τῇ Ἀρτέμιδι ποτήριον, ὅπερ λέγουσιν ἐκεῖνοι Νέστορος γεγονέναι. ἔστι δὲ ἀργύριον, χρυσοῖς γράμμασιν ἐντετυπωμένα ἔχοντα Ὁμηρικὰ ἔπη. hoc est: *Eiusmodi poculum visitatur in Capua Campaniæ, dicatum Dianæ, quod aiunt Campani fuisse Nestoris: est autem argenteum insculptis Homeri versibus, aureis literis insigne.* Præterire non possum hoc in loco Dalechampium literatissimum nō bene reprobare hoc Athenæi testimonium, dum ait citatis verbis: *Stolide hoc: Homerum Nestor multum præcessit: itaque Homeri versus in eius poculo inscribi non potuere.* Quidni vir egregie? " certe Homeri tempestate, vel etiam post Ho- " mericam ætatem consecrandum, Nestoris antiquioris poculum, multo antea fabricatum " ab artifice, potuit ab artificis abnepote sculpi, ac cœlari nouis carminibus, dedicationis titu- " lum vel aliud quid tale quoque continentibus.

Cæte-

[p] lib. 11. cap. 13.

Cæterum & Herodotus in Clio multa refert alia donaria templis integra dicata. Non ergo verum est, quod contendit hoc in loco doctissimus Salmasius, veteribus illud in more positum fuisse, res omnes, quas templis suspendebant, ac numini consecrabant, mutilare ac scindere, ne in vsum hominum venire postea possent, velut inepta humanis vsibus. Addit eruditus Salmasius. *Secundum hunc morem Epeus quum Securim dedicaret, manubrium exemit. Hinc Simmias qui figuram exhibebat Securis ab Epeo dedicatæ, eam sine manubrio repræsentauit*. At nulla fuisset hæc Epei cautio, ne Securis a se tholo templi suspensa in vsum hominũ cõuerti posset, neue parata vel ad manum esset vti volẽtibus; quia nullo negocio Securi nouum manubrium ex ligno quilibet statim aptare poterat. *sic de clypeis dedicandis, lora & ansæ, quibus tenentur, tollebantur. Aristophanes in Equitibus.*

„ Οὐ γάρ σ' ἐχρῆν εἴπερ φιλεῖς τὸν δῆμον ἐκ προνοίας
„ Ταύτας ἐᾶν αὐτοῖσι τοῖς πόρπαξιν ἀνατεθῆναι.

hoc est:

„ Neque enim oportebat te, siquidem amas populum, ex consilio
„ Ipsa scuta sinere cum ipsis loris appendi.

Nos ex hoc Aristophanis loco, & ex antiquis aliis

aliis autoribus oppositum potius colligimus, scuta scilicet cum loris ipsis, & apta ad vsum hominum suspendi consueuisse; quum vere clypei, de quibus ibi loquitur Aristophanes dicantur in templis appensi habere lora. Et paulo post, populus clypeorum templo suspensorum indignatur, sibi metuens ne in sui perniciem resumantur clypeia satellitibus tyrannidem Cleoni tradere volentibus. ait enim populus.

Οἴμοι τάλας· ἔχουσι γὰρ πόρπακας; ὦ πόνηρε,
Ὅσον με παρακόπτεις χρόνον, τοιαῦτα κρουσιδημῶν.

hoc est:

,, Væ misero mihi: num clypei lora habent? o tu scelesse,
,, Quanto me tempore fraudasti, ludificando popellum.

Id autem execratur populus, non quia præter morem scuta cum loris templo suspensa fuerint, sed consilium Aristophanis hic est, more vetusto in sua Comœdia sugillare Cleonem, penes quem tunc erat potestas populi Atheniensis, qui Pilum eo duce subegerat, & e Pilo scuta hostibus erepta templo suspenderat vna cum scutis suorū qui bello ceciderāt: vt autem populo suspicionem affectatæ tyrannidis incure-

cuteret, ſcuta cum loris appenſa cauillatur, & criminatur; bonum Cleonis opus ad prauam intentionem pertrahere ſtudens, & Cleonem tunc ob partam victoriam apud Athenienſes clarum & charum, inuiſum populo reddere volens, populumque mutabiliſsimum ac ſuſpicioſsimum facile moueri poſſe putauit in odiũ Cleonis, ſi ſcuta cum loris ideo templi tholo appenſa dicat, vt eſſent parata Cleonis ſatellitibus ad ſeditiones concitandas: ſuſpicioſorum etenim eſt, conſueta etiam timere. Sed ſcuta & arma templis olim ſuſpendi conſueuiſſe integra cum loris, & ad vſum apta, clare conſtat ex antiquis autoribus: in primis [q] Macrobius in Saturnalibus admonet, & ante ipſum Pauſanias in Meſſeniacis, ornamenta templorum clypeos eſſe, & huiuſmodi donaria. quomodo ergo ſint ornamenta res laceræ ac dilaniatæ? Deinde Pauſanias in Eliacis infit: Ἐν δὲ τῷ ἐν Ὀλυμπίᾳ ναῷ, Νέρωνος ἀναθήματα τρίτος μὲν ἐς κοτίνου φύλλα στέφανος, τέταρτος δὲ ἐς δρυὸς ἐστι μεμιμημένος. κεῖνται δὲ αὐτόθι καὶ ἀσπίδες χαλκαῖ πέντε καὶ εἴκοσι, τοῖς ὁπλιτεύουσιν εἶναι φορήματα ἐς τὸν δρόμον. hoc eſt: *Sunt in Olympij ſano, quas Nero donauit coronæ: earum quæ eſt ordine tertia, oleaſtri, quarta quercus frondem imitatur. Poſiti*

q lib. 3. cap. 11.

ibidem

ibidem clypei sunt viginti quinque ænei; cum quibus decurrunt, qui armati in circulum descendunt. vnde iam constat scuta cum loris, & ad vsum apta parataque templis suspendi & integra. Cornelius[r] Tacitus contestatur *Flauium Sceuinum quum aduersus Neronem coniurasset, sumpsisse e templo salutis in Etruria, aut e fano fortunæ Ferenti pugionem, quo illum interficeret.* erat igitur integer ille pugio, & ad vsum paratus. Quin etiam Plutarchus in Apophthegmatibus agens de Cleomene nostram sententiam mirifice comprobat, Salmasianam omninò reprobat inquiens: Συνέβη δ' αὐτῷ τῆς μὲν Ἄργους, δι' ἃ παρεσπόνδησεν διὰ τὸ τὰς γυναῖκας τὰ ἀπὸ τῶν ἱερῶν καθελούσας ὅπλα, τούτοις αὐτὸν ἀμύνασθαι. hoc est: *Vsu tamen ei venit, vt & Ium Argis (quorum occupandorum gratia fidem fefellerat datam) non potiretur, quum mulieres Argiuæ arma e templis detrahentes ijs eum propulsarent.* Cœlii[f] testimonio, est apud Arrianum scuti sacri mentio, quod de Palladis templo quum detraxisset Alexander, eo semper prælato prælia inibat. Pugionis in templo sacrati, in quo incisum erat epigramma; proindeque non mutilari meminit[t] Athenæus inquiens: ἱστορεῖ τὰ αὐτὰ καὶ Φανίας ἐν τῷ περὶ τῶν ἐν Σικελίᾳ τυράννων, ὡς χαλκῶν ὄντων τῶν παλαιῶν ἀνα-

r 15. Annal.

f lib. 11. cap. 14.

t lib. 6. cap. 4.

θημάτων, καὶ τριποδων, καὶ λεβήτων, καὶ ἐγχειριδίων. ὧν ἐφ᾽ ἑνὸς καὶ ἐπιγεγράφθαι φησίν.

Θάησαί μ᾽. ἐτεὸν γὰρ ἐν Ἰλίῳ εὐρεῖ πύργῳ
Ἦν, ὅτε καλλικόμῳ μαρνάμεθ᾽ ἀμφ᾽ Ἑλένῃ.
Καί μ᾽ Ἀντηνορίδης ἐφόρει κρείων Ἑλικάων.
Νῦν δέ με Λητοΐδου θεῖον ἔχει δάπεδον.

hoc est:

Eadem narrat & Phanias libro de Tyrannis Siciliæ, in qua etiam prisca donaria, tripodas, lebetes, pugiones ex ære fuisse testatur: ac in quodam pugione incisa hæc carmina.

„ Contemplare me: reuera in Ilii amplis turribus
„ Tum ego fui, quum ob Helenam dimicaretur.
„ Gestabat Antenorides, inter Græcos illustris princeps,
„ Nunc autem custodit sacrum Latonii fanum.

Sed si clypei, & arma, quapiam sui parte mutilata suspendebantur: id fiebat, quia tale quid ea passa fuerant inter dimicandum ab hoste gerentis, non ex consilio vllo suspendentis. & huiusmodi maxime Marti deo consecrari consueuerant; vt constat tum ex Leonida sub Martis persona dicente in [u] epigrammate vetusto.

u lib. 1. cap. 3. epig. 2.

Οὐκ ἐμὰ ταῦτα λάφυρα. τίς ὁ θριγκοῖσιν ἀνάψας
Ἄρηος, ταὔτον τὰν ἄχαριν χάριτα.

Ἀκλα-

Ακλαςοι μὲν κῶνοι, ἀνάιμακτοι δὲ γανῶσαι
Ασπίδες, ἄκλαςοι δ' αἱ κλαδαραὶ κάμακες.
Αιδοῖ πάντα πρόσωπ' ἐρυζαίνομαι, ἐκ δὲ μετώπε
Ιδρὼς πιδύων ςῆθος ἐπιςαλάει.
Παςάδα τὶς τοιοῖς δὲ, καὶ ἀνδρειῶνα, καὶ αὐλὰν
Κοσμείτω, καὶ τὸν νυμφίδιον θάλαμον.
Αρευς δ' αἱματόεντα Διωξίπποιο λάφυρα
Νηὸν κοσμοίη. τοῖς γὰρ ἀρεσκόμεθα.

hoc est:

„ Non mea hæc sunt spolia: quis parietibus suspendit
„ Martis hoc ingratum munus?
„ Infractæ enim galeæ, sine sanguine etiã splendentia
„ Scuta, & infracta vibranda hastarum ligna.
„ Pudore tota facie rubeo; e fronte autem
„ Sudor scaturiens super pectus distillat.
„ Nuptialem his aliquis & conclaue, & aulam
„ Exornet & sponsalem lectum.
„ Martis vero cruenta Dioxippi spolia
„ Templum ornent: His enim delectamur.

Vnde constat etiam scuta & arma integra templis consueuisse suspendi; tum etiam ex [x] Antipatro in eandem sententiam concinente.

x ibid. epig. 3.

Τίς θέτο μαρμαίροντα βοάγρια; τίς δ' ἀφόρυκτα
Δύρατα, καὶ ταύτας ἀῤῥαγέας κόρυθας

Αγκρεμάσας Αρηϊ μιαιφόνῳ κόσμον ἄκοσμον;
Οὐκ ἀπ' ἐμῶν ῥίψει ταῦτά τις ὅπλα δόμων
Απτολέμων τάδ' ἔοικεν ἐν οἰνοπλῆξι τεράμνοις
Κεῖσθαι, οὐ θριγκῶν ἔντος Ενυαλίου;
Σκῦλά μοι ἀμφίδρυπτα, καὶ ὀλλυμένων ἄδε λύθρος
Ανδρῶν, εἴπερ ἔφυν ὁ βροτολοιγὸς Αρης.

hoc est:

„ Quis posuit splendida scuta e corio boum, quis autem incruenta
„ Ligna, & hasce infractas galeas?
„ Suspendisti Marti homicidæ ornamentum deforme?
„ Non e meis eiiciet hęc aliquis arma e tẽplis?
„ In imbellium hæc conueniunt ebriosis tabernaculis
„ Poni: non parietibus Martis.
„ Spolia mihi vndique lacerata, & pereuntium placet sanguis
„ Virorũ, postquã natus sum homicida Mars.

Hinc etiam patet suspendi consueuisse templis arma, & speciatim scuta integra; quamuis autem Marti cruenta & fracta digne suspenderentur, quæ patratum in bello referant multiplex homicidium; aliis tamen Diis non homicidis, ac Mineruæ vt deæ artificum Epeus faber integram Securim consecrare potuit, dedicare debuit;

debuit; nam vſu Securis in arte manubrium non abrumpitur a fabro lignario, vt vſu telorum in bello ſcuta & arma franguntur a milite; ſat fuiſſet eam Securim poſt Equi Duratei fabricam, poſtque Troianarum turrium demolitionem, ab Epeo Palladi obtuſam aciem habentem in templo ſuſpendi. Addit vir egregius placiti ſui tutorem Ariſtophanis Scholiaſten, qui loco citato infit: ἀνετίθεσαν τὰ ἐκ τῶν πολεμίων ὅπλα, ἄνευ τῶν ὀχάνων, ἵνα μὴ ἑτοίμως ἔχωσιν αὐτοῖς χρῆσθαι, hoc eſt: *Appendebant autem ab hoſtibus capta arma ſine loris, ne prompte poſſent ipſis vti*. Cæterum Scholiaſtes hic, à quo plerique Grammatici Seniores cum inſigni viro ſententiam hanc de fractura donariorum induerunt, nobis nec officit, nec imponit; qui nuperrime nouimus ex Athenæo, Pauſania, Tacito, Arriano, quorum autoritas longe maior eſt quam Ariſtophanici Scholiaſtis, clypeos templis appenſos concedere conſueuiſſe in vſum hominum, & ad manum paratos cum loris fuiſſe ſuſpenſos. Itidem ſubdit Salmaſius: *Sic veſtes conſecrandas, priuſquam eas tholis ſuſpenderent, ſcindebant, & lacerabant, ne cuiquam vſui eſſe poſſent. Heſychius*: Κατωγίσας, καταισχίσας; οἱ γὰρ ἀνατιθέντες ἱμάτια κατέσχιζον αὐτὰ ἵνα μὴ ἀρθῶσι.

σι παρὰ τινῶν. hoc eſt: *Appendentes enim veſtes, ſcindebant eas, ne auferrentur ab vllis*. Nos apud Athenæum antea vidimus peplum, apud Pauſaniam velum templis integrum ſuſpendiſſe veteres. Imo vero Plutarchus in[y] Quæſtionibus Romanis quærens Διὰ τί τῶν τοῖς θεοῖς ἀνατεθεμένων, μόνα τὰ σκῦλα νενόμισαι περιορᾶν ἀφανιζόμενα τῷ χρόνῳ, καὶ μήτε προσκυνεῖν, μήτε ἐπισκευάζειν; additque: οὐδὲ γὰρ παρ᾽ Ἕλλησιν οἱ πρῶτοι λίθινον καὶ χαλκοῦν στήσαντες τρόπαιον εὐδοκιμοῦσι. hoc eſt: *Cur inter ea, quæ Dijs conſecrantur, legé permiſſum eſt vt ſola ſpolia ſinantur tempore corrumpi, atque aboleri, neque ea licet reparare aut inſtaurare?* addenſque *apud Græcos etiam parum laudis adeptos eſſe qui primi lapidea, aut ærea ſtatuerunt trophæa;* clare teſtatur Antiquos donaria, quæ in templis appendebant, non prius dilaceraſſe aut fregiſſe; verum integra ſuſpendiſſe, at viceuerſa pleraque illorum, quæ non erant trophæa hoſtibus erepta, iniuria temporis collapſa, & corrupta reſtaurare, ac reſarcire conſueuiſſe. Verum Heſychio fortaſſe fucum fecit veſtium templis appenſarum nimia vetuſtas, ob quam tineis, aut muribus corroſæ, putantur ab initio tholis aut parietibus templorum fuiſſe ſuſpenſæ de induſtria ſciſſæ. Cæterum his omnibus

[y] quæſt. 37.

vna

vna præfertur Aristotelis autoritas in opposi-tum; nam apud[z] Athenæum legimus: Ἀριστοτέλης δ' ἐν τῷ Συμποσίῳ φησὶν, ὅτι οὐδὲν κολοβὸν προσφέρομεν πρὸς τοὺς θεὸς, ἀλλὰ τέλεια καὶ ὅλα. τὸ δὲ πλῆρες, τέλειόν ἐστι. z lib. 15. cap. 5.

Τὸ δὲ στέφειν, πλήρωσίν τινα σημαίνει.

Ὅμηρος.

Κοῦροι δὲ κρητῆρας ἐπεστέψαντο ποτοῖο.

Καὶ

Ἀλλὰ θεὸς μορφὴν ἔπεσι στέφει.

Τοὺς γὰρ αὐτὴν ὄψιν ἀμόρφους, φησὶν ἀναπληροῖ ἡ τοῦ λέγειν πιθανότης.

hoc est:

Aristoteles in Sympoſio ſcribit, mutilum nihil Dijs offerendum; ſed quod integrum & perfectum ſit; perfectum eſſe quod expletum. Voce coronare ſignificari plenitudinem. Homerus. Potu adoleſcentes pateras coronarunt.

ſcilicet impleuerunt; quia cyathus valde repletus videtur veluti coronatus vino, extra labia crateris extuberante in gyrum oris pateræ. & alio in loco:

Sed deus formam verbis coronat.

aſpectu deformes inquit explet diſerta & adperſuadendum appoſita orationis facundia. nimirum deus quibus pulchritudinem non dedit, iis veluti

ſupplens

supplens hoc detrimentum, sermonis elegantiam tribuere solet: sic Socratem & Aesopum, turpissimos homines, linguæ facundia reddidit hominibus gratissimos, ac expleuit coronauitque verbis, quibus deerat oris pulchritudo. Quin imo & Aristoteles in Ethicis præcipit, *Dijs donaria fieri sumptibus honorabilibus*; non ergo lacera & mutila suspendi. Plato pariter in postremo de legibus ait. *Donaria Dijs moderata a moderatis hominibus offerantur.* & mox: *Textura quoque opus offeratur non maius quam quod ab vna muliere mense vno fieri potuit.* Nec vllum verbum addit de laceratione contexti donarii, sed aperte supponit illud textile dicandum Diis esse integrum. Subnectit inclytus Salmasius: *Et hæc ratio est cur hic* Πέλεκυς *πελεκὸν suum non habeat*, id est *Securis manubrium* suum non gerat. Nos hanc rationem laudare non possumus; quoniam si Securis templo suspensa manubrium non haberet, ne posset in vsum hominum auferri; iam nihil aureum, argenteumue templis dicari debuisset; contra tamen [a] Athenæus inquit: ὅτι δὲ δοθείσης τῆς τοῦ ἀγαθοῦ δαίμονος κράσεως ἔθος ἦν βαστάζεσθαι τὰς τραπέζας, ἔδειξε διὰ τῆς αὐτοῦ ἀσεβείας ὁ Σικελιώτης Διονύσιος· τῷ γὰρ Ἀσκληπιῷ ἐν ταῖς Συρακούσαις ἀνακειμένης

[a] lib. 15. cap. 14.

τραπέ-

τραπέζης, προπιὼν αὐτῷ ἄκρατον ἀγαθοῦ δαίμονος, ἐκέλευσε βασαχθῆναι τὸν τράπεζαν. id eſt: *Porro ſolitas amoueri menſas, quum datum fuiſſet boni dæmonis poculum, impio ſuo ſcelere docuit Dionyſius: nam quum Syracuſis ante Aeſculapium eßet aurea menſa poſita, merum boni Dæmonis deo præbibit, ac continuo menſam iußit aſportari.* Dicetne vir doctus menſam illam confractam, & poculum boni dæmonis fractum fuiſſe donarium in templo, ne parata eſſent in vſum hominum? haud puto; nam Dionyſius in poculo præbibiſſe Deo dicitur, & menſam de templo in proprios vſus abſtuliſſe. Lucianus etiam in Toxari ait. οἰκέτης γὰρ αὐτοῦ, Σύρος καὶ τ' ὄνομα καὶ τὴν πατρίδα, ἱεροσύλοις τισὶ κοινωνήσας, συνεισῆλθέ τε αὐτοῖς ἐς τὸ Ἀναβείδιον, καὶ ἀποσυλήσαντες τὸν θεὸν χρυσᾶς τε φιάλας δύο, καὶ κηρύκιον, χρυσοῦν καὶ τοῦτο, καὶ κυνοκεφάλους ἀργυροῦς, καὶ ἄλλα τοιαῦτα, κατέθεντο πάντα παρὰ τῷ Σύρῳ. *Nam puer eius vt nomine, ita & patria Syrus, inita ſocietate cum ſacrilegis aliquot, vna cum illis in Anubis templum irrupit: ſublatoque deo, ad hoc phialis aureis duabus, tum caduceo aureo & hoc, neque non cynocephalis argenteis, atque id genus alijs, omnia apud Syrum depoſuerat.* [b] Aelianus item in eandem ſententiam inſit: Ὅτι ἐκ τοῦ τῆς Ἀρτέμιδος στεφάνου πέταλον χρυσοῦν ἐκ-

b lib. 5. Var hiſt. cap. 16.

πισὸν ἀνείλετο παιδίον, οὐ μὴν ἔλαθεν. οἱ οὖν δικασαὶ παίγνια, καὶ ἀςραγάλυς προύθηκαν τῷ παιδὶ, καὶ τὸ πέταλον. ὁ δὲ καὶ αὖθις ἐπὶ τὸν χρυσὸν κατηνέχθη καὶ διὰ ταῦτα ἀπέκτειναν. αὐτὸν ὡς θεοσύλην οὐ δόντες συγγνώμην τῇ ἡλικίᾳ, ἀλλὰ τιμωρησάμενοι δία τὴν πρᾶξιν. hoc est: *Quod puer auream laminam, quæ ex Dianæ corona deciderat, sustulisset, non latuit. Iudices igitur crepundia talos & laminam auream proposuerunt puero, qui quum iterum ad aurum se contulißet, plexus est velut sacrilegus, neque ætati veniam dederunt, sed flagicium & scelus vindicarunt*. Sed & sacrilegus ille tyrannus Dionysius, post victoriam Græcia potitus, vt ait post [c] Ciceronem, & [d] Valerium [e] Lactantius, Ioui Olympio vestimentum aureum non quidem lacerum, sed integrum surripuit, & laneum imponi iussit, causatus aureum æstate graue, hyeme frigidum nimis esse, laneum vtrique tempori aptum. Idem auream barbam detrahens Aesculapio, incongruens esse ait, quum Apollo pater eius imberbis esset adhuc, filium patre seniorem videri. Idemque pateras & alia multa donaria templis eripuit. [f] Athenæus pariter de statua Cantori Cleoni publice Thebis posita sic inquit.

Ἐν δὲ Θήβαις, Πινδάρυ μὲν οὐκ ἔςιν εἰκὼν, Κλέωνος δὲ

c 1. de Diuinat.
d. lib. 1. cap. 2.
e. de orig. error. cap. 4.
f lib. 1. cap. 16.

τῦ ᾠδῦ ἐφ' ἧς ἐπιγέγραπται

Πυθέα ὑὸς ὁ δ' ἐςὶ Κλέων Θηβαῖος ἀοιδὸς,

Ος πλείςυς θνητῶν ἀμφέθετο ςεφάνυς,

Κρατὸς ἐπὶ σφετέρης, καὶ οἱ κλέος ὐρανόμηκες.

Χαῖρε Κλέωον, Θῆβας πατρίδ' ἐπικλεί σας.

Υπὸ τῦτον τὸν ἀνδριάντα ὅτε Ἀλέξανδρος τας Θῆβας κατέσκαπτε, φησὶ Πολέμων φεύγοντα, τινὰ χρυσίον εἰς τὸ ἱμάτιον κοῖλον ὄν ἐνθέσθαι, καὶ συνοικιζομένης τῆς πόλεως, ἐπανελθόντα εὑρεῖν τὸ χρυσίον μετὰ ἔτι τριάκοντα. hoc est: *Thebis nulla est imago Pindari, vbi visitur Cantoris Cleonis simulachrum adscriptis his versibus:*

„ Iste Cleon Thebanus erat, Pythea patre natus:

„ Et Cantor: cuius crebra corona caput

„ Præcinxit: summũ nunc gloria tãgit Olympũ:

„ Salue Cleon, Thebas nobilitas patriam.

Penes eius imaginem, vel ad eius imaginem quum Alexander Thebas dirueret, quendam Polemon ait aufugiturum, aurum quod habebat, in pallij cauo abdidisse, & annis post triginta quum instauraretur ciuitas, reuersum, offendisse vbi occuluerat. Cauum autem pallii, seu caua vestis, est sinus, quem amiculum poderes ad statuæ pedes collectum faciebat, vt opinatur eruditissimus [g] Causabonus ad Athenæum. Nos tamen sinum pallii ad statuæ pectus, aut cubitum putamus, vt in

[g] lib. 1. cap. 17.

antiquis ſtatuis videre licet; nam ſinus ad pedem ſtatuæ quum oculis aſpicientium nimis pateat, ineptus fortaſſe fuerit auro occultando. Cæterum ſi lacera veſtis fuiſſet ſtatuæ Cleonis, quomodo aurum tamdiu continere potuiſſet? metallum enim grauiſſimum tot annorum ſpacio veſtem laceram pondere ſuo dilanians exiuiſſet e latebris; quum præſertim non exiguum fuiſſe illud aurum probabile ſit, de quo tam celebris hiſtoria meminit: ſed & antequam decideret e centunculis aurum, male in lacera veſte potuiſſet occultari, vibrantibus ex auro radiis pellucidis. Quare veſtis illa ſtatuæ non lanea, ſed lignea, vel ænea, lapideaue fuit, ex eadem materia confiċta, ex qua ſtatua fuit efformata; proindeque occulendo diuque continendo auro aptiſſima. Sed hac de re ſatis. Nos ergo pace viri Clariſſimi de bona Securi manubrium non auferemus, qui vetuſtiorum autorum ſcripta conſueuimus illibata interpretari, non vlla ex parte mutare, aut mutilare.

Quarta Mureti sententia, tribuens Idyllium Securis Simmiæ Thebano. Cap. VIII.

MArcus Antonius Muretus, vir æuo superiore celeberrimus inter eruditos, quum Aristotelis librum de arte Rhetorica Romæ cœpisset interpretari, [h] Orationem habuit, in qua meminit huius poematii Securis, & Epigrammatis Aræ Lemniæ dudum a [i] nobis explicatæ, in hæc verba. *Nunc dicamus de eo, quod quarto loco posuimus, & videamus ecquid certo constituere possimus hos libros Aristotelis esse: Ne quis autem hoc frustra quæri existimet, sciat, veterem hunc errorem esse, vt claris scriptoribus multa tribuantur, quæ ab eis scripta non sunt: sic quædam Moschi & Bionis Theocrito Vulgus adscribit: sic Ara eius putatur esse, quum ex Luciano constet eam esse Dosithei, & Securis, quam Hephæstio Simmiæ Thebano tribuit.* Hæc ille.

h Vol. 2. orat. 7.

i Encyclop. ad Aram Dosiad.

Expen-

Expenditur allata opinio, probando Securis poema non esse Simmiæ Thebani, sed Rhodij.
Caput IX.

NOs autem, qui pridem in Ara Dosiadæ nouimus ab eximio viro non bene citari Lucianum de Ara Dosithei; quum de hac Ara nullibi tractet, sed solum agat in Lexiphane de Ara Dosiadæ; nunc etiam obseruamus Muretum fefellisse in adducenda sententia Hephæstionis; quoniam Hephæstio poematium Securis attribuit Simmiæ Rhodio, non ulli Thebano; verba sunt Hephæstionis in Enchyridio suo de metris ipsissima: Πρὸ γὰρ αὐτῦ Σιμμίας ὁ Ρόδιος ἐχρήσατο ἐν τῷ Πελέκει. Ανδροθέα δῶρον ὁ Φωκεὺς κρατερᾶς μηδοσύνας ἦρα τίνων, Αθάνᾳ hoc est:

ante ipsũ enim Simmias Rhodius vsus est in Securi, Androthea donum Phocensis, robustissimi inuenti gratiam referens, Mineruæ.

k lib. 2. Sed & Diogenes [k] Laertius Thebanum Simmiam dicit solum dialogos conscripsisse; qui vno volumine prostabant numero viginti tres; quod notat etiam Volaterranus in Anthropologia; quum Idyllium Securis dialogi

natu-

naturam non sapiat. Deinde Simmias Thebanus, vt ait in Phædro Plato, discipulus fuit Socratis, a quo fortassis, vt etiam Plato semper interrogationibus responsiones obstetricante, dialogos condere didicit; & vixit circa nonagesimam olympiadem; quũ Simmias Rhodius eo fuerit multo vetustior, fere ante Olympiadum institutionem natus post excidium Troiæ quadringentis sex annis; Troia enim capta legitur quadringentis & octo annis ante Olympiades. Deinceps autem Simmias Thebanus a Simmia Rhodio diuersus esse scribitur a Suida, qui Philosophum illum ait scripsisse longe diuersa ab his, quæ scripsit Simmias Rhodius, quem Grammaticum cognominat. Lilius etiam [l] Gyraldus contexens historiam poetarum, Simmiam Thebanum Philosophum & Rhetorem, de quo [m] Plato & [n] Plutarchus, & [o] Laertius, & Suidas, contra distinguit a Simmia Rhodio poeta, & Grammatico; quem genere Samium facit, Rhodium incolatu solo cognoscens. Fuit autem præter hos tertius Simmias Atheniensis, accusator Periclis, qui vixit vna cum Pericle Zenonis Eleatis auditore circa sexagesimam Olympiadem multo post Rhodium, & multo ante Simmiam Thebanum:

l dial. 3.

m in Phędr.

n lib. de deo Socr.

o lib. 2.

banum: de quo Simmia, Periclis hoste & accusatore, Plutarchus meminit in Pericle, nec non vbi tradit præcepta gerendæ Reipublicæ. Non ergo recte Muretus Idyllium Securis Epei retulit in autorem Simmiam Thebanum.

Quinta sententia Isidori, & viri clarißimi dicentis hoc poematium esse Theocriti, & non esse vere Securim, sed Bipennem vtrinque acutam.

Cap. X.

CAeterum Isidorus, & vir clarissimus agens de hoc antiquo poematio, cuius encyclopædiam teximus, ipsum non Simmiæ Rhodio, sed Theocrito Syracusio tribuit autori; & non Securis, sed Bipennis vtrinque acutæ vocabulo nuncupandum existimat in hæc verba: *Non enim illa est Securis, quam Theocritus olim designauit; sed Bipennis vtrinque acuta*; quæ sententia videtur [p] Isidori autoritate communiri, apud quem ita legimus: *Securis vocatur, eo quod ea arbores succidantur, quasi succuris. Item Securis quasi semicuris: ex vna enim parte acuta est, ex altera fossoria. Hæc & apud Veteres penna vocabatur, vtramque autem habens*

[p] lib. 19. orig. cap. 19.

aciem

aciem bipennis; nam bipennis dicitur, quod ex vtraque parte habet acutam aciem, quasi duas pennas. Pennum autem antiqui acutum dicebant, vnde & auium pennæ, quia acutæ. & ecce nomen quod reseruauit antiquitatem, quia veteres dicebant pennas non pinnas, Hæc & dolabra, quod habeat duo labra; nam Securis simplex est. dextralis dextra habilis.

Expenditur allata opinio probando propositum Idyllium esse genuinum opus Simmiæ Rhodij, & proprie nuncupari Securim.

Caput XI.

PORRO duo placita viri præclari nuper allata nobis collaudari nequeunt. In primis enim recipere non valemus antiquum hoc poemation, tractans dedicationem Bipennis Epei, referendum esse in autorem Theocritum Syracusanum, duplici ratione; prima quidem, quoniam verus illius opifex in carmine manubrii se Rhodi habitatorem confitetur, inquit enim citatis verbis: Τὸν Βίων κλυτοῖς ἦστε θεοῖς, ὅς εὗρε, Ροδοῖ γιγαιὼς, πολύτροπα μῶνος μέτρα μολπᾶς. hoc est:

Quam Bion inclytis cecinit Dijs, qui reperit, Rhodi

quum esset, multiplicia solus metra carminis. modo Theocritus fuit Italus, Siculus, Syracusius; non autem Græcus, nec Rhodius aut origine, aut incolatu; nusquam enim legimus eum Rhodi fuisse, vel habitasse. Altera vero, quia priscus Hephæstio celebris Grammaticus inter antiquos citans primum carmen huius epigrammatis in suo Enchyridio de metris & poematibus, eius autorem testatur esse Simmiam Rhodium his plane verbis: πρὸ γὰρ αὐτοῦ Σιμμίας ὁ Ρόδιος ἐχρήσατο ἐν τῷ Πελέκει.

Ανδροθέα δῶρον ὁ Φωκεὺς, κρατερᾶς μηδοσύνας ἦρα τίνων, Αθάνα.

hoc est:

Ante ipsum enim Simmias Rhodius usus est Securi, Androbaeadonum Phocensis, robustissimi inuenti gratiam referens, Mineruæ.

Sic ergo constat hoc poema Bipennis Epei non esse genuinum Theocriti Syracusii, sed verum opus Simmiæ Rhodii. Deinde vero longe minus assentire valemus Isidoro, insigni viro, dicenti poematium hoc non esse Securim, sed Bipennem vtrinque acutam, multo pluribus de causis; primo siquidem eius autor ipsum Græco vocabulo nuncupat in secundo versiculo nomine πελέκεως, his notis: ὤπας Επειὸς

πέλε-

πέλεκυν, ᾧ πόκα πύργων θεοτεύκτων κατέρειπεν αἶ-πος. hoc est:

Donauit Epeus Securim, qua quondam turrium a Dijs extructarum disturbauit verticem.

eodemque nomine πελέκεως idem poematium nuncupatum est ab Hephæstione, vt nuper vidimus, & ab antiquo huius Idyllii Scholiaste Græco: cæterum πέλεκυς Græcorum latine proprie vertitur *Securis*, vt constat tum ex omnibus vtramque linguam callentibus; tum ex Boethio, & Argyropylo græce latineque peritissimis; qui non vno in loco [q] Aristotelis πελέκεως mentionem habentis verterunt semper πέλεκυν, *Securim*. [q] 2. de ani. t. 8. 10. Deinde Festi, & clari Salmasii pariter obseruatu Securis Varroni apud Nonium dicitur Bipennis, & in Parmenone legitur: *Ferens ferream humero Bipennem Securim*, vt Bipennis adiectiuum sit, quod vocant nomen, & epitheton Securis. Deinceps nomen Securis est genericum, & commune ad bipennem, & ad vnipennem, quæ sunt duæ species Securis. nam omnis bipennis est Securis, licet non omnis Securis sit bipennis; vt omne bipes est animal, etsi non omne animal sit bipes. Non ergo negandum est Epei bipennem esse Securim. Præterea Securis non aliunde dicitur,

 quam

r loco cit. quam ab operatione Secandi; quæ [r] finis est illius instrumenti, vt ait Aristoteles; cui iustum
s 2. de an. t. 49. est omnia determinare a [s] fine; quum igitur vnipennis ex vno tantum latere sit acuta, & idcirco ex vno tantum latere secare valeat; bipennis autem vtrinque sit acuta, & ex vtroque latere secet; proculdubio Bipennis omnis est Securis, & magis Securis, quam vnipennis. Vlterius apud eundem [t] Aristotelem
t 2. de an. t. 8. 10. vt finis proprius Securis est incisio, seu actio secandi; sic eiusdem instrumenti forma essentialis est acies, acumenue. quum autem [u] forma definiatur esse ratio ipsius quod quid erat
u 2. Phys. t. 28.
x 2. de an. t. 37. esse; proindeque principium quod tribuit [x] esse rei; quomodo Bipennem, quæ dicitur ab egregio viro esse vtrinque acuta, & negari non potest quin secare valeat, inficias iuit idem vir eximius esse Securim? quum igitur hoc Simmiæ poematium referat imaginem Bipennis vtrinque acutæ, ac vtrinque secare valentis; & ab autore suo, & ab Hephæstione, atque ab antiquo Scholiaste dicatur græco nomine πέλεκυς, quod passim ab omnibus classicis interpretibus latine vertitur Securis; iam proprie Securis est, & appellatur. Posterius autem poematium hoc Simmiæ vnanimes appellant Securim

rim eruditissimi viri Ioannes Auratus, Gulielmus Canterus, Claudius Auberius, Scaliger vterque, Marcus Antonius Muretus, Henricus Stephanus, & Claudius Salmasius. Insuper in [y] Onomastico suo Iulius Pollux, dum armorum nomina recenset, memorat Securem ancipitem, & altera tantum parte secantem, in hæc verba: πέλεκυς ἀμφίστομος ἑτερόστομος; quæ vertenda sunt, non quidem, vt facit Gualtherus, *Bipennis Securis anceps*: tum quia nihil differt bipennis ab ancipiti Securi; tum quia ἑτερόστομος nec bipennis est, nec anceps: sed ita, *Securis bipennis & vnipennis*, siue, *Securis vtrinque acuta, & ex altera tantum parte acuta*; quibus verbis refert inter arma Pollux duas species Securis; ancipitem, quæ bipennis est; & ex altera tantum parte acutam, quæ vt nomine generis vulgo nuncupatur Securis; ita nomine proprio dici potest vnipennis. Vlterius inuentricem Securis celebrat [z] Plinius Penthesileam reginam Amazonum; quas Virgilius & Cointhus Smyrnæus armatas referunt Securi bipenni. Cointhus quidem, qui & Q. Calaber appellatur, in suis [a] Paralipomenis inquiens de Penthesilea.

Δοιὰς εἶλετ' ἀκοντας ὑπ' ἀσπίδα δεξιτέρῃ δὲ

Ἀμφί-

y lib. 1. cap 10.

z lib. 7. cap. 56.

a lib. 6.

Ἀμφίτυπον βουπλῆγα, τόν οἱ Ἔρις ὤπασε δεινὴ,
Θυμβόρου πολέμοιο πελώριον ἔμμεναι ἄλκαρ.

& mox de eadem Penthesilea ab Achille vulnerata infit:

Ἐκ δ᾽ ἔβαλεν χειρὸς πέλεκυν μέγαν.

hoc est:

Duo sumpsit iacula sub scuto: dextera vero
Vtrinque incidentem Securim, quam trux Contentio ei dederat,
Vt ingens exitiosi belli praesidium foret.
Ex manu autem dimisit Securim magnam &c.

Virgilius autem loquens de Camilla, & sociis Amazonibus, dum eam Bipenni armatam educit in pugnam, in qua dicit eodem contextu verborum eam Orsilochum interficere Securi, pro eodem accipit Bipennem, atque Securim. Carmina [b] Virgilii sunt

b 11. Aeneit.

At medias inter caedes exultat Amazon,
Vnum exerta latus pugnae, pharetrata Camilla:
Et nunc lenta manu spargens hastilia densat,
Nunc validam dextra rapit indefessa Bipennem
Aureus ex humero sonat arcus, & arma Dianae.
Illa etiam, si quando in tergum pulsa recessit
Spicula conuerso fugientia dirigit arcu.
At circum lectae comites, Larinaque virgo,
Tullaque, & aeratam quatiens Tarpeia Securim.

Itali-

Italides, quas ipsa decus sibi dia Camilla
Delegit, pacisque bonas, bellique ministras.
Quales Threiciæ quum flumina Thermodoontis
Pulsant, & pictis bellantur Amazones armis.
Seu circum Hippolyten, seu quum se Martia curru
Penthesilea refert, magnoque vlulante tumultu
Fœminea exultant lunatis agmina peltis.
Quem telo primum, quem postremum aspera virgo
Deijcis? aut quot humi morientia corpora fundis?
Eumenium Clytio primum patre, cuius apertum
Aduersi longa transuerberat abiete pectus.
Sanguinis ille vomens riuos cadit, atque cruentam
Mandit humũ, moriensque suo se in vulnere versat.
Tum Lirin, Pegasumque super; quorũ alter habenas
Suffosso reuolutus equo dum colligit, alter
Dum subit, ac dextram labenti tendit inertem
Præcipites pariterque ruunt. his addit Amastrum
Hippotaden: sequiturque incumbens eminus hasta
Tereaque, Harpalycũque, & Demophoonta, Chromimque:
Quotque emissa manu contorsit spicula virgo,
Tot Phrygij cecidere viri. Procul Orphitus armis
Ignotis; & equo venator Iapyge fertur;
Cui pellis latos humeros erepta iuuenco
Pugnatori operit; caput ingens oris hiatus
Et malæ texere lupi cum dentibus albis.

Agre-

Agrestisque manus armat sparus; ipse cateruis
Vertitur in medijs, & toto vertice supra est.
Hunc illa exceptum (neque enim labor agmine verso)
Traijcit; & super hæc inimico pectore fatur.
Syluis te Tyrrhene feras agitare putasti?
Aduenit qui vestra dies muliebribus armis
Verba redargueret: nomen tamen haud leue patrum
Manibus hoc referes telo cecidisse Camillæ.
Protinus Orsilochũ, & Buten, duo maxima Teucrũ
Corpora, sed Buten aduersum cuspide figit
Loricam galeamque inter, qua colla sedentis
Lucent, & læuo dependet parma lacerto.
Orsilochum fugiens, magnumque agitata per orbem
Eludit gyro interior, sequiturque sequentem.
Tum validam perque arma viro perque ossa Securim
Altior insurgens, oranti & multa precanti,
Congeminat, vulnusque rigat calido ora cerebro.

Virgilius itaque in vna & eadem pugna Camillam eandem inducens Bipenni armatam, Securi percussisse ac occidisse Teucrum Orsilochum, aperte nostram sententiam communit, qui Bipennem diximus esse Securim. Virgilio consentit Plutarchus in quæstionibus Græcis, Xilandri versione πέλεκυν Amazonum eandem promiscue Securim & Bipennem appellans, ait enim Plutarchus: Διὰ τῦ Λαβραδέως

Διὸς

Διὸς ἐν Καρίᾳ τὸ ἄγαλμα πέλεκυν, οὐχὶ δὲ σκῆπτρον ἢ κεραυνὸν πεποίηται; ὅτι ἡρακλῆς Ἱππολύτην ἀποκτείνας, καὶ μετὰ τῶν ἄλλων ὅπλων αὐτῆς λαβὼν τὸν πέλεκυν Ὀμφάλῃ δῶρον δέδωκεν. τῶν δὲ μετ' Ὀμφάλην Λυδῶν βασιλεῖς ἐφόρουν αὐτὸν ὥς τι τῶν ἄλλων ἱερῶν ἐκ διαδοχῆς παραλαμβάνοντες, ἄχρι Κανδαύλης ἀπαξιώσας, ἑνὶ τῶν ἑταίρων φορεῖν ἔδωκεν. ἐπεὶ δὲ Γύγης ἀποστὰς ἐπολέμει πρὸς αὐτὸν ἦλθεν Ἄρσηλις ἐκ Μυλέων ἐπίκουρος τῷ Γύγῃ μετὰ δυνάμεως, καὶ τόν τε Κανδαύλην καὶ τὸν ἑταῖρον αὐτοῦ διαφθείρει. καὶ τὸν πέλεκυν εἰς Καρίαν ἐκόμισε μετὰ τῶν ἄλλων λαφύρων. καὶ Διὸς ἄγαλμα κατασκευάσαι τὸν πέλεκυν ἐγχείρισε, καὶ Λαβραδέα τὸν θεὸν προσηγόρευσε. Λυδοὶ γὰρ λάβρυν τὸν πέλεκυν ὀνομάζουσι. hoc eſt, vt vertit Xilander: *Cur Iouis Labradenſis in Caria ſimulachrum, non ſceptrum aut fulmen, ſed Securim elatam tenet? Hercules Hippolytam quum necaſſet, inter alia arma Securim quoque eius captam Omphale dono dedit. Lydorum poſt Omphalen reges eam geſtauerunt, & vnam de alijs rebus ſacris, ſucceſſorique itidem tradita fuit; donec Candaules dedignatus, cuidam ſociorum ferendam eam dedit. Poſtquam vero Gyges defectione inita Candaulæ bellum intulit, venit a Mylaßenſibus Arſelis auxiliares Gygi copias adducens: interfecitque & Candaulen & ſocium, bipennemque in Cariam inter alia ſpolia pertulit, Iouiſ-*

que adornato simulachro, eam istius manum aptauit Labradeumque nominauit Iouem. Labrum enim Lydi vocant, quod Latini Securim. Vnde constat non solum bipennem esse Securim, sed etiam Securi, Deo dedicatæ, manubrium inesse, contra Salmasium; quomodo enim Iouis simulachro vice sceptri aut fulminis aptari potuisset in manu Securis absque manubrio? Amazones, quas Virgilius appellauit Bipenni armatas, Ouidius appellat puellas Securigeras; nam inducit Phædram Hippolyto priuigno filio Amazonis Hippolytæ talia [c] scribentem:

c in Heroidib.

Prima Securigeras inter virtute puellas
Te peperit, nati digna fauore parens.

adeoque Naso non distinguit Bipennem a Securi. Apud I. Blancanum in Chronologia Mathematicorum noui semisæculi legitur: *Patrocles fuit inuentor πελεκίνου, id est bipennis, quod genus horologij solaris erat figuram bipennis referens*. Vnde constat nomen πελεκίνος promiscue verti in vocem Securis & bipennis. Quin & Homerus, [d] apud quem Nympha Calypso tribuit Vlyssi ad fabricandum sibi nauigium Securim vtrinque acutam πέλεκυν ἀμφοτέρωθεν, refragatur erudito viro his metris:

d 5. Odyss.

Καὶ τότ' Ὀδυσσῆϊ μεγαλήτορι μήδετο πομπήν.

Δῶκέ μιν κοὶ πέλεκυν μέγαν, ἄρμενον ἐν παλάμῃσι
Χάλκεον, ἀμφοτέρωθεν ἀκαχμένον. αὐτὰρ ἐν αὐτῷ
Στειλειὸν περικαλλὲς, ἐλάϊνον, εὖ ἐναρηρός.

hoc est:

Et tum tandem Vlyßi magnanimo apparabat profectionem,

Dedit quidem ei Securim magnã habilem in manus
Aeream, vtrinque acuminatam: cæterum in ipsa
Manubrium perpulchrum, oleaginum, fabrefactũ.

& certe talem fuisse Securim Epei fabri lignarii, qua Durium equum in Troianorum excidium fabricauit, nemo non dixerit; & quam hoc Idyllio consecrauit Simmias epigrammati suo nomen & figuram Securis vtrinque acutæ tribuens, miro artificio, vt inter technometra principem locum obtineat, probabile satis est: ac proinde Simmiæ poematium hoc, Epei Securis figuram continens, eiusdemque consecrationem concinens, πέλεκυς nomine donatum, vere ac bene Securim latine dici. Non est ergo viro docto suscribendum asserenti Bipennem non esse Securim; & vetus Idyllium quod πέλεκυς Epei dicitur esse bipennem vtrinque acutam, non autem vere Securim. Et eo magis, quod hoc placitum viri præstantis, tum Paroemiographus, Græce latineque mire peri-

tus conuellit inquiens: *Tenedia bipennis.* Τενέδιος πέλεκυς. *id est Tenedia Securis.* aperte siquidem constituit Bipennem esse Securim: tum Quintilianus euertit apertissime statuens Securim vtrinque acutam dici bipennem a pinno, quod veteribus dicebatur acutum: ait etenim ipsissimis verbis peritissimus ille latinę linguæ: *Quare discat puer quid in literis proprium, quid commune, quæ cum quibus cognatio, nec miretur cur ex scamno fiat scabellum, aut a pinna quod acutum est, Securis vtrinque habens aciem Bipennis, ne illorum sequatur errorem, qui quia a pennis duabus hoc esse nomen existimant, pinnas auium dici volunt.* Vult igitur Quintilianus, vt a Scamno deriuatur scabellum, ita prorsus a pinna denominari bipennem Securim illam, quæ est vtrinque acuta; quia veteres acutum vocabant pinnum; maleque a nonnullis pinnas auium dici, a quibus per errorem deducunt nomen Bipennis. Quintilianus itaque Bipenni Securi sua vtrinque acuta proscindit sententiam eruditi viri negantis bipennem vtrinque acutam esse Securim. Isidori vero sententiam quum aperte proscindat Quintilianus hoc in loco, longe magis & latinæ locutionis & antiquæ eruditionis peritior quã Isidorus, non est vt ea suam

com-

communiat vir eximius. Securis itaque tum bipennis est, tum etiam vnipennis, vt huic adeo manifestæ veritati contradicere sit idem ac reclamante Pythagora loqui aduersus Solem. Non est ergo Isidoro viro præstanti subscribendum, asserenti bipennem non esse Securim, & vetus Idyllium, quod πέλεκυς Epei dicitur, esse bipennem vtrinque acutam, non autem vere Securim.

Nostra explicatio huius poematij, nomine, figuraque, Securis, affertur ex rei natura, & ex antiquiorum autorum monumentis. Caput XII.

QVum igitur ex aliis recentioris ęui scriptoribus plenam huius epigrammatis intelligentiam nobis comparare non potuerimus: Age nunc experiamur an ipsius explicationem ex rei natura, & ex antiquorum monumentis haurire valeamus. Qua quidem in re nos denique difficilem hanc prouinciam aggredientes, præmittimus, argumentum huius poematii, reclamante nemine nihil aliud esse nisi dedicationem consecrationemque Securis ancipitis, qua dudum Epeus

Pano-

Panopei filius in exercitu Græcorum, Troiam obsidione vexantium, ligneum Equum Troianis fatalem fabricauit. A quo argumento poeta vetus, Simmias Rhodius, huic Idyllio suo figuram Securis ancipitis indidit, & nomen Securis ab argumento simul, atque a figura voluit imponere. Nuncupatur igitur poematium hoc nomine Securis; tum quia tractat dedicationem Securis ab Epeo factam Deæ Mineruæ, artium præsidi, ac suæ tutelari; tum quia formatum est ea versuum compositione, quæ Securis ancipitis imaginem oculis aspicientium mirifice repræsentat. Quæ Bipennis est arcuatis vtrinque pinnis iunctis in centro suo manubrio recto; a quo pinnarum curuore

e 7. Aeneid. e Virgilius olim sacris postibus ædium Latini regis suspensas cum aliis armis, ac spoliis hostium, antiquas Secures appellauit curuas, his

f cap. 7. metris, f antea quoque relatis apud inclytum Salmasium.

Multaque præterea sacris in postibus arma,
Captiui pendent currus, curuæque Secures,
Et cristæ capitum, & portarum ingentia claustra,
Spiculaque, clypeique, ereptaque rostra carinis.

Autor huius epigrammatis a suo Græco Scholiaste & ab Hephæstione antiquo Grammatico

co dicitur fuisse Simmias Rhodius, quem [g] Gyraldus Rhodium incolatu, at origine Samium esse constituit in sua poetarum historia; quod & [h] Strabo satis indicare videtur. Quanquam vero eiusdem poematii conditorem esse voluerint alii Theocritum Syracusium, alii Bionem quendam, & alii Binonem; Nos tamen Græci Scholiastis, & antiqui Grammatici Hephæstionis testimonium præferendum arbitramur omnium recentiorum placitis; nam Aristoteles priscos ait esse fide dignissimos testes de rebus præteritis, & iunioribus in fide facienda longe anteponendos. Verum de genuino Securis huius poeticæ autore latius nuper egimus, & infra commodiori loco rursum pertractabimus. Securis hæc non vnipennis, sed bipennis est, cum vtrisque pinnis habens figuram orbicularem, seu aciem arcuatam, & semicircularem, quarum cornua, siue potius apices vtrinque spectant rectum manubrium in earum medio productum longiori ductu. Curuitas autem versuum pinnarum non solum indicat & format imaginem Securis, sed maxime lectoribus indigitat ostenditque clare normam legendi carmina poematii hactenus insitatam; qui quidem modus legendi est

g dial. 3.

h lib. 14.

circu-

circularis, nimirum incipiendo a summitate carminis exterioris pinnæ sinistræ; progrediendo in gyrum ad infimam partem extremi metri pinnæ dextræ, indeque rursus ascendendo ad apicem secundi versus alæ sinistræ, ac ita deinceps veluti cochleam efformando. Manubrii caput apexue incipit ab eadem superficie, vnde suum habent terminum duo pinnarum versiculi interiores omnium breuissimi; sed finis ejusdem manubrii, quod est carmen omnium longissimum, desinit multo infra totum corpus pinnarum, hoc modo,

Σιμ-

Σιμμίου τοῦ Ῥοδίου Πέλεκυς.

...Ἐπειὸς πέλεκυν ὦ ποκα πύργων θεοτεύκτων κατέρειπεν αἶπος

...δανιδᾶν, δ' ἐσυφελιξ ἐκ θεμέθλων ἄνακτας

Ἀλλ' ἀπὸ κρανᾶν καθαρὸν νᾶμα κόμιζε δυσκλεής

ξὰν χάριν, ἁγναὶ ὦ πολύβουλε Παλλάς

ἵλαος ἀμφιδέρχθης

Ἀεὶ πνέει.

Τὸν βίον κλυτοῖς ... Ῥαδοζυκιοῖς ... Μέσσα Μολπάζευ

Ἀνδροθέᾳ δῶρον ὁ Φωκεὺς κρατερᾶς μηδοσύνας ἦρα τίνων Ἀθάνᾳ

Τᾶμος ἐπεὶ τὰν ἱερὰν κηρὶ πυρίπνῳ πόλιν ἠθάλωσεν

Οὐκ ἐναρίθμιος, ἀλλ' ἐν προμάχοις Ἀχαιῶν

Νῦν δ' ἐς Ὁμήρειον ἔβα κέλευθον

Τρισμάκαρ ὅν σὺ θυμῷ

Τόδ' ὄλβος ἄεὶ

Quam quidem Securim Auberius siue a seipso siue a quouis alio latine redditam ita proponit:

SIMMIAE RHODII SECVRIS.

Dedit Epeus Securim, qua quondã turrium à Diis extructarũ disturbauit verticem
Ac dardanidarum funditus euertit Reges
Sed a fontibus purum liquorem importabat inglorius;
Quæ tua est gratia, casta o multi consilij Pallas,
Propitia circumspexeris;
Semper redolet.

Fortissimæ Deæ dono Phocensis (robustissimi inuenti gratiam referens) Mineruæ
Tunc quum sacram fato ignifero vrbem concremauit
Nondũ numeratus inter principes propugnatores Achiuorũ:
Nunc vero Homericam ingressus est viam:
Ter beatus, quem tu omnino
Hic felicitatem

Quam Bion inclytis cecinit Diis, qui reperit Rhodi quum esset multiplicia solus metra carmini.

Lectionis modus est, vt exordientes a longiori sinistræ pinnæ versu ad longiorem dexteræ pergamus; & ita deinceps vnicuique metro sinistrę pinnę subtexamus suum compar dexteræ, gradatim procedendo semper a longiori metrorum ordine ad breuiorem, & circularem lectionem efformantes, a periferia aciei Securis sensim tendamus ad centrum pinnarum, vbi manubrium inseritur, quod vltimo versu continetur. Insinuauit autem hac dispositione versuum Securis poeta tres Antiquorum scribendi modos, qui soli nunc etiam sunt in vsu, de quibus apud Gyraldum in [i] historia poetarum, & apud Pogium agentem de [k] fortunæ varietate. Lilius etenim sic ait: *Aegyptij literas a dextra in sinistram ducebant Hebræorum more, quem & plerique alij seruant; quum nos Latini & Græci a sinistra in dextram scribere consueuerimus. Scribit Sextus Pompeius, tapocon appellarunt Græci, genus scribendi sinistrorsum versus, vt nunc dextrorsum versus scribimus.* De Indis agens Pogius, his verbis alium ab his scribendi modum describit. *Cæteri omnes*, inquit, *Indi in arborum folijs scribunt, ex quibus codices conficiunt admodum venustos, scribunt autem, non vt nos, aut Hebræi in latus, sed in longum a summo ad imum ducentes*

i dial. 1.

k lib. 4.

calamum. Id non omnium Indorum in more positum est; ac ne Indorum quidem, sed Sinarum, quos in sua perelegant historia [l] Mapheius ait ad scribendum arctas & oblongas adhibere e læui admodum ac tenui papyro pagellas, neque versus ab læua ad dexteram vt Græci, neque ab dextera ad læuam vt Hebræi: sed ad imum ab summo perducunt, cuius generis impressum volumen, atque inde transmissum, Romæ in Vaticano, itemque in Laurentiana Philippi Regis bibliotheca vidisse se testatur. Hos omnes modos innuit in hac sua Securi Simmias; quia primæ pinnæ metra a sinistris versus dexteras descendunt, seruantque quodammodo nostrum & Græcorum scribendi ritum: secundæ pinnæ vicissim carmina a dextris ad sinistra ascendunt, & Hebræorum Aegyptiorumque scribendi morem quadantenus æmulantur. Metrum denique manubrii solum recta descendens a summo ad imum, belle proponit ob oculos Indorum, seu Sinensium scribendi morem. Præterea vero vt in Securi materiali pinnarum materia, forma, & finis, operatioque vna & eadem est, distincta a materia, forma, & vsu, operationeue manubrii: sic in Idyllio Securis materia tractata, &

[l] lib. 6.

figu-

figura, finisque longe alia in pinnis est, alia in manubrio; quod in explicatione singulorum poematii verborum apparebit. Age rem hanc diligenter pertractemus.

Ἀνδροθέα

MASCVLAE DEAE
seu
VIRILI DEAE

Conueniunt omnes, & e textu compertissimum est, hic vocabulo Androtheæ Mineruam cognominari, sed cur Mineruą dicitur Androthea? nos hanc vocem non putamus vertendam cum Auberio, & vulgata lectione, *Fortissima Dea*; quia particula ἀνδρο- fortitudinem proprie non significat, licet ad hunc sensum remote pertrahi posse videatur: sed putauerim ego, vt latini mutuantur a Græcis nomen Andronici, Nicandri, Galatheæ, Pasitheæ, Dorotheæ, Leucotheæ; sic absque mutatione posse nos legere Androtheæ, vel si Latine loquẽdum sit, vertendum esse, *Masculo-Dea*: vel, *Viri-Dea*: vel, *Virili-Dea*: hoc autem censemus esse nomẽ aptissimum describendæ Mineruæ inter cæteras Deas; quia Minerua dicta est ab Orpheo masculo fœmina in hymno proprio, scribit enim:

Ἄρσην μὲν καὶ θῆλυς ἔφυς, πολεμάτοκε μῆτι.

hoc

hoc eſt: *Maſculus quidem & fœmina genita es bellorum ſuſceptrix prudentia.*
ſcilicet in Pallade veteres vtrumque ſexum agnoſcunt, longe aliter ac in Luna, Venere, ac Hermaphroditis; quoniam Hermaphroditus dicitur compoſitus ex maſculo & fœmina ratione ſexuum, ſpectata natura corporum; ſic etiam Luna, & Venus dicitur habere naturam androgynam reſpectu generationis, vt ex Platone conſtat; apud quem Ariſtophanes in Sympoſio ſtatuit Lunæ ſobolem eſſe Androgynos, & Hermaphroditos; quorum nomen ob notam libidinis infame cenſetur: At Minerua maſculeam habet fortitudinem, virilemque prudentiam; ac fœmineam ſeu virgineam caſtitatem, & manſuetudinem; quum autem fœmineum nomen adiectum maſculeo Græcis efficiat Androgynum, vt euitaret autor hic nominis huius infamiam a Platone notatam, loco Androgynæ dicere maluit Androtheæ, quod latine vertitur Maſculo-Deæ: vel, viri-Deæ: vel, virilis-Deæ. Quum enim Mars eſſet bellorum numen totum maſculum, & furore potius quam prudentia bella ſuſcipiat, & gerat; imo vero quum ſit numen procax, & adulterio Veneris infame: Minerua belli-

bellicam fortitudinem virilem prudentia temperans, in ea temperantia castitatem virgineam, qua Vulcani procacitatem elusit, præseferre videtur: vnde Androthea, nempe Virilis-Dea, seu viridea, seu Masculo-Dea dicitur, non Androgyna, seu masculo fœmina; masculo-Dea bellorum susceptrix, casta prudentia, non libidinoso furore, vt Mars; qui proinde ab ea superatus, ac prostratus effingitur ab[m] Homero talia scribente. [m] Iliad. 21.

Ἡ δ' ἀναχασσαμένη λίθον εἵλετο χειρὶ παχείῃ
Κείμενον ἐν πεδίῳ, μέλανα τρηχύν τε, μέγαν τε,
Τόν ῥ' ἄνδρες πρότεροι θέσαν ἔμμεναι ὅρον ἀρούρης,
Τῷ βάλε θοῦρον Ἄρηα κατ' αὐχένα, λῦσε δὲ γυῖα.
Ἑπτὰ δ' ἐπέσχε πέλεθρα πεσών, ἐκόνισε δὲ χαίτας.
Τεύχεά τ' ἀμφαράβησε· γέλασσε καὶ Παλλὰς Ἀθήνη,
Καί οἱ ἐπευχομένη ἔπεα πτερόεντα προσηύδα,
Νηπύτι', οὐδέ νύ πώ περ ἐπεφράσω ὅσσον ἀρείων
Εὔχομ' ἐγὼν ἔμεναι, ὅτι μοι μένος ἀντιφερίζεις;

hoc est:

,, Hæc vero retro cedens lapidem accepit manu forti
,, Iacentem in campo nigrum, asperumque, magnumque,
,, Quem viri antiquiores posuerant, vt esset terminus agri;

Hoc

,, Hoc percussit fortem Martem iuxta collum:
soluit autem genua.
,, Septemque occupauit iugera lapsus, & pulue-
re fœdauit crines,
,, Armaque circumsonuerunt: risit autem Pallas
Minerua,
,, Et ei gloriando insultans verbis velocibus al-
locuta est:
,, Stulte, neque adhuc saltem considerasti quan-
to præstantior
,, Glorior ego esse, quod mihi robur opponis?

Δῶρον

DONVM

Quæ deorum templis, vel ad honorem numi-nis, vel ad accepti beneficii gratiam suspende-bantur, Donaria veteribus appellabantur; de quibus passim Athenæus, atque Pausanias; & Aristoteles in [a] Ethicis, vbi constituit Diis Do-naria, Aedificationes, & sacrificia fieri debere impensis honorabilibus. Sed inter alia dona-ria speciatim locum habuisse Secures, nos do-cuit aperte Plutarchus, vbi monet cur æuo suo Pythia non reddat oracula carmine; scribit enim citatis verbis. Ἐν δὲ τῷ Κορινθίῳ οἴκῳ τὸν φοίνικα θεώμενοι τὸν χαλκοῦν, ὅσπερ ἔτι λοιπός ἐστι τῶν ἀναθημάτων οἱ περὶ ῥίζαν ἐντορνευόμενοι βάτραχοι

[a] 4. Ethi. cap. 3.

καὶ ὕδροι θαῦμα τῷ Διογενιανῷ παρεῖχον, ἀμέλει δὲ καὶ ἡμῖν. οὔτε γὰρ φοῖνιξ ὡς ἕτερα δένδρα λιμναῖόν ἐστι φυτὸν, οὔτε Κορινθίοις τί βάτραχοι προσήκουσιν, ὡς τὸ σύμβολον ἢ παράσημον εἶναι τῆς πόλεως. ὥσπερ ἀμέλει Σελινούντιοι ποτὲ χρυσοῦν σέλινον ἀναθεῖναι λέγονται, καὶ Τενέδιοι τὸν πέλεκυν ἀπὸ τῶν καρκίνων τῶν γινομένων περὶ τὸ καλούμενον Ἀστέριον παρ' αὐτοῖς. μόνοι γὰρ ὡς ἔοικεν ἐν τῷ χελωνίῳ τύπον πελέκεως ἔχουσι. hoc est: *Quum autem in Corinthiorum domo spectaremus aeream palmam, quae sola donariorum est reliqua, torno insculptae ad radicem ranae & hydri Diogeniano admirationem iniecerunt, atque adeo nobis quoque. Non enim palma, vt aliae arbores, palustris est, aut aquae amans planta, neque Corinthijs cum ranis quicquam rei est, vt pro nota aut signo eius vrbis haberi debeant. Quomodo Selinuntij quondam aureum apium (selinum) dedicasse dicuntur, & Tenedij Securim a cancris qui apud eos nascuntur ad locum cui Asterium nomen, soli in testa formam Securis expreßam gestantes.* Qua de re testimonium & elucidationem habemus ab Aristotele, qui apud Suidam, vt obseruat etiam Paroemiographus in *Tenedius Patronus*, illud addit. *In Asserina, is est locus quispiam in Tenedo, fluuiolum esse, in quo cancrorum testis nauigiorum vtantur vice, eas ita dißecant, vt Securis speciem prae se ferant.*

Q Sed

Sed Pauſanias aliam cauſam refert dedicationis Tenedicarum Bipennium, dum in Phocicis inquit: Οἱ δὲ πελέκεις Περικλύτου τοῦ Εὐθυμάχου Τενεδίου ἀνδρὸς ἐπὶ λόγῳ ἀνάθημά εἰσιν ἀρχαίῳ. Κύκνον παῖδα εἶναι Ποσειδῶνος, καὶ Βασιλεύειν φασὶν ἐν Κολώναις. αἱ δὲ ᾠκοῦντο ἐν τῇ γῇ τῇ Τρῳάδι αἱ Κολωναὶ κατὰ νῆσον κείμεναι Λεύκοφρυν. ἔχοντος δὲ θυγατέρα ὄνομα Ἡμιθέαν τοῦ Κύκνου, καὶ υἱὸν ὀνομαζόμενον Τέννην ἐκ Προκλείας, ἣ Κλυτίου μὲν ἦν θυγάτηρ, ἀδελφὴ δὲ Καλήτορος, ὃν Ὅμηρος ἐν Ἰλιάδι ἀποθανεῖν φησὶν ὑπὸ Αἴαντος, ὅτι ὑπὸ τὴν Πρωτεσιλάου ναῦν ἔφερεν ὁ Καλήτωρ τὸ πῦρ. Ταύτης οὖν προαποθανούσης, ἡ ἐπεισελθοῦσα Φιλονόμη ἡ Κραυγάσου (διήμαρτε γὰρ ἐρασθεῖσα τοῦ Τέννου) ψεύδεται πρὸς τὸν ἄνδρα ὡς αὐτὴ μὲν οὐκ ἐθέλουσα, τὸν δὲ αὐτῇ Τέννην συγγενέσθαι θελήσαντα. Καὶ ὁ Κύκνος πείθεται τῇ ἀπάτῃ, καὶ ἐς λάρνακα ἐνθέμενος ὁμοῦ τῇ ἀδελφῇ Τέννην, ἐς θάλασσαν σφᾶς ἀφίησι. Σώζονταί τε δὴ πρὸς τὴν νῆσον οἱ παῖδες τὴν Λεύκοφρυν, καὶ ὄνομα ἡ νῆσος τὸ νῦν ἔχει ἀπὸ τοῦ Τέννου. Κύκνος δὲ (οὐ γὰρ τὸν πάντα ἔμελλε χρόνον ἀγνοήσειν ἀπατώμενος) ἔπλει παρὰ τὸν υἱόν, ἄγνοιάν τε ὁμολογήσων τὴν αὐτοῦ καὶ παραιτησόμενος τὸ ἁμάρτημα. προσορμισαμένου δὲ τῇ νήσῳ καὶ ἐξάψαντος ἀπὸ τῆς νεὼς πρός τινα ἢ πέτραν ἢ δένδρον τοὺς κάλως, Τέννης πέλεκυν ἀφεὶς ἀπέκοψεν ὑπὸ τοῦ θυμοῦ. ἐπὶ τούτῳ μὲν ἐς τοὺς ἀρνουμένους στερρῶς λέγεσθαι καθέστηκεν ὡς ὁ δεῖνα ὅς τις

δὴ

δὰ Τεννεδίῳ πελέκει τόδε τι δημοκόψει. hoc est, vt vertebat Gulielmus Xilander. At Bipennes Periclyti Euthymachi filii, Tenedii hominis donum: vetus fama dedicationis causam vulgauit. Cycnum aiunt Neptuni fuisse filium, regnasse eum Colonis; oppidum hoc in Troade fuit ad Leucophryn insulam. Filiam is habuit Hemithean, & Tennem filium ex Proclea Clytii filia, Caletoris *illius germana* sorore, quem ab Aiace in Iliade interfectum memorat Homerus, quum faces in Protesilai nauem immitteret. Proclea mortua, alteram Cycnus vxorem duxit Philonomen, Craugasi filiam. Ea quum in priuigni incidisset amorem, repulsam ægre ferens, Tennen ficta calumnia apud virum criminata est suum, quod illam inuitam & repugnantem constuprare conatus esset. Mendacio captus Cycnus, iuuennem cum sorore in arcam inclusos in mare abiicit. incolumes illi in insulam exponuntur; cui quum ante Leucophrys nomen fuisset, de Tenne postea nomine *Tenedos* fuit appellata. Sed fraude aliquando detecta ad filium Cycnus nauigauit, quo se illi purgaret, & eius, quod per crudelitatem temere commisisset, facti veniam posceret. Quum itaque ad

" Insulam appulisset, & ad saxum, siue arboris
" truncum nauem religasset, Tennes ira impul-
" sus, bipenni retinacula abscidit. Ex eo in *pro-*
" *uerbij* consuetudinem venit, vt quicquid qui-
" uis præfracte negarit, id Tenedia Bipenni præ-
" cidisse dicatur. Licet huius prouerbii Paroemiographus aliam referat originem asserens: Τενέδιος πέλεκυς, id est Tenedia Securis, conueniet in eos qui nimium seuere iudicant aut puniunt, aut qui celeriter expediunt controuersias, & litium ambiguitates: inde translatum quod ᵒ olim rex Tenedi Securim gestans lites audire consueuit, causaque iudicata protinus eum, qui fecisset iniuriam Securi percutere: aut quod Tenedius quidam rex legem tulit in adulteros, vt vtriusque corpus Securi concideretur, eiusque legis exemplum etiam in filium edidit; proinde in numismate iussisse insculpi altera ex parte Securim, altera duos vultus ex eadem ceruice prominentes. Cuius rei meminit & Stephanus in vrbium catalogo. Suidas, Plutarcho & Pausaniæ de Securium donario consentit asserens: Apud Tenedios duas Secures suspensas ostendi. Cæterum de Bipennium dedicatione aliud nos legere potuimus Aristotelis monumentum in admirandis ᵖ auditionibus

ᵒ Cæl. ant. lect. lib. 10. cap. 2.

ᵖ cap. 105.

nibus in hæc verba: Λέγεται δὲ περὶ τὸν ὀνομαζόμενον τῆς δαυνίας τόπον, ἱερὸν εἶναι ἀθηνᾶς ἀχαίας καλούμενον, ἐν ᾧ δὴ πελέκεις χαλκοῦς καὶ ὅπλα τοῦ Διομήδους ἑταίρων καὶ αὐτοῦ. hoc est: *Delubrum Palladi Achaiæ dicatum ea in regione, quam Dauniam vocant, in quo æneas Bipennes, & arma Diomedis, eiusque sociorum dependere suspiciuntur*. Quare Simmias verissimilem imitationem nobis in suo poematio proposuit; & mirifice decorum seruauit, dum inter donaria Securim celebraturus, introducit Epeum Heroa consecrantem Mineruæ, bellorum & artium numini, Securim, qua ipse tum faber lignarius Equum Durium dedale fabricauit; tum etiam miles hostilis vrbis turritos murorũ vertices disturbauit:

Ὁ Φωκεύς

PHOCENSIS.

Epeus ille, qui Troianis exitialem equum ligneum architectatus est Securi sua, quam Mineruæ donarium consecrauit, genere Phocensis fuit. Cæterum duos video fuisse celebratos ab Antiquioribus Epeos; alter quidem fuit genere nobilis, filius Endymionis & Lunæ, seu verius Asterodiæ, Chromiæue, vt inquit in suis antiquis lectionibus Cœlius [q] Rhodiginus, & ante illum Pausanias in Eliacis inquiens in hanc

q lib. 20. cap. 7.

hanc sententiam: Τούτου τοῦ Ἐνδυμίωνος Σελήνην φασὶν ἐρασθῆναι καὶ ὡς θυγατέρες αὐτῷ γένοιντο ἐκ τῆς θεοῦ πεντήκοντα. οἱ δὲ δὴ μᾶλλον τὰ εἰκότα λέγοντες, Ἐνδυμίωνι λαβόντι Ἀστεροδίαν γυναῖκα, οἱ δὲ τὴν Ἰτωνοῦ τοῦ Ἀμφικτύονος Χρομίαν, ἄλλοι δὲ Ὑπερίππην τὴν Ἀρκάδος. γένεσθαι δ' οὖν φασιν αὐτῷ Παίονα καὶ Ἐπειόν τε καὶ Αἰτωλὸν, καὶ θυγατέρα ἐπ' αὐτοῖς Εὐρυκύδαν. Ἔθηκε δὲ καὶ ἐν Ὀλυμπίᾳ δρόμου τοῖς παισὶν ἀγῶνα Ἐνδυμίων ὑπὲρ τῆς ἀρχῆς. καὶ ἐνίκησε, καὶ ἔσχε τὴν βασιλείαν Ἐπειός: καὶ Ἐπειοὶ πρῶτον τότε ὧν ἦρχεν, ὠνομάσθησαν. hoc est: *Hunc Endymionem a Luna fabulantur adamatum; & ex ea filias quinquaginta suscepisse. Qui vero magis veritati consentanea loquuntur, ipsum Endymionem aiunt tres tantum genuisse filios, Pæonem scilicet, Epeum, & Aetolum, filiamque vnam Eurycyden: & hos ex Asterodia vxore, siue ex Chromia Ithoni filia, Amphictyonis nepte, seu ex Hyperippe Arcadis filia; variæ enim sunt de eius vxoribus sententiæ. Proposuit autem in Olympia cursus certamen de imperio filijs suis Endymion: ex eo victor discessit Epeus, regnoque potitus est, ac Epei primum qui sub ditione eius tuncerant, appellati.* Alter vero fuit ignobilis Epeus, lixa Græcorum, vt ait Simmias, genere Phocensis, Panopei filius, faber, vt ait in Ione Plato, & latius Pausanias in Corinthiacis inquiens: Πηλοῦ

μὲν συμβὰν καὶ Τελαμῶνι ἐπὶ φόνῳ φεύγειν τῷ Φώκου, τῶν δὲ ἂν Φώκου παίδων περὶ τὸν Παρνασσὸν οἰκησάντων ἐν τῇ νῦν καλουμένῃ Φωκίδι, τὸ δὲ ὄνομα προϋπῆρχεν ἤδη τῇ χώρᾳ, Φώκου τοῦ Ορνυτίωνος γενεᾷ πρότερον ἐς αὐτὴν ἐλθόντος. ἐπὶ μὲν δὴ Φώκου τούτου περὶ Τιθορέαν τε καὶ Παρνασσὸν ἐκαλεῖτο ἡ Φωκίς. & mox: Φώκῳ δὲ Ἄσιος ὁ τὰ ἔπη ποιήσας, γενέσθαι φησὶ Πανοπέα καὶ Κρῖσον. καὶ Πανοπέως μὲν ἐγένετο Επειὸς, ὁ τὸν ἵππον τὸν δούρειον (ὡς Ὅμηρος ἐποίησεν) ἐργασάμενος. hoc est: *Peleus enim & Telamoni ob Phoci cadem solum verterunt: Phoci autem filij Parnassum tenuerunt, eam regionem cui nunc Phocidi nomen est: vna tamen ante ætate hoc ei nominis est inditum a Phoco Ornytionis, qui coloniam illuc deduxit. Hoc sane Phoco regnante, ea duntaxat regio Phocis est nuncupata, quæ est ad Tithoream & Parnaßum.* & mox: *Iam Phoco Asius poeta filios fuisse memoriæ prodidit Panopeum, & Crisum: E Panopeo natus est Epeus, qui Durateum equum fecit, vti Homerus memorat.* Duos hos Epeos in vnum confundere videtur eruditus ille Dalechampius, qui suis in notis ad [r] Athenæum citantem ænigma Simonidis, de quo infra, scribere non dubitauit; Epeum Equi Durii fabrum, & inglorium aquæ vectorem in castra Græcorum, fuisse Panopeæ & Endymionis filium, secundi Epei patrem

r lib. 10. cap. 22.

trem substituens veluti matrem primi; quum Endymion Panopeam nullam habuerit vxorem; & Panopeus Epei pater legatur, non Epei mater vlla Panopea priscos apud autores: hic ergo faber equi Duratei fuit Epeus genere Phocensis a Panopeo Phoci filio genitus Phocidem regionem incolentis: licet, si Epeus nepos fuit Phoci regis, non ignobili genere dici debet.

Κρατερᾶς μηδοσύνας ἦρα τίνον

ROBVSTISSIMI INVENTI GRATIAM REFERENS.

vel:

FORTIS SOLLICITVDINIS GRATIA HONORANS.

Quoniam Epeus in templo Mineruæ suspendit Securim, quâ Troianis fatalem equum ligneum fabricauit, quæ machina robustissimum inuentum, & fortis sollicitudo esse dicitur, quia Troiam ferè inexpugnabilem euertit; & mira sollicitudine tum Græcos expugnatores, tum etiam Troianos expugnatos torquere potuit. [f] Plinius hunc equum fuisse machinam bellicam existimauit, qua postea dicta sit Aries. *Equum*, inquit (*qui nunc Aries appellatur*) *in muralibus machinis Epeum ad Troiam inuenisse dicunt*. Hoc ipsum sentisse clare videtur

f lib. 7. cap. 59.

detur Pausanias, qui de proposito sic loquitur in Atticis: *Equus etiam Durius ex ære ibi positus; quem machinam fuisse bellicam ab Epeo factam ad muros deijciendos, fateatur necesse est, qui Troianos nolit stuporis ac stultitiæ condemnare. Verum quoniam traditum est Græcorum fortissimum quemque in equum illum se abdidisse, conuenit equi ænei forma, cum ijs quæ de Troiano memoriæ prodita sunt.* At eam machinam in muros hostilis vrbis agendam quum fortissimi Græcorum conuenerint, ea robustissimum inuẽtum dici meruit; quumque Græci ne offenderentur a Troianis, machinam impellerent in muros Troiæ contecti sub aliqua molis illius parte, proinde in equo inclusi dici potuerunt a poetis. Vt autem machina muros quatiens Arietis nomine vocata fuit olim, quod vno capite Arietis in morem ac formam muros tunderet; sic Epei machina lignea nomen equi potuit adipisci, quod constaret quaternis trabibus, quarum duæ nixæ solo firmarentur in modum pedum anteriorum, duæ reliquæ, ceu pedes posteriores calcitrantis iumenti, mœnia quaterent. Vnde [t] Polydorus Virgilius Epeum dicit inuentorem Arietis machinæ muralis, cuius inuentionem [u] Vitruuius refert ad Carthaginienses dum Ca-

t lib. 2. cap. 11.

u lib. 10. cap. 19.

des oppugnarent. Quum autem Minerua dea ſimul & rerum artificioſarum, & militiæ numen antiquitus coleretur; ſcite machinam hanc bellicam artificioſiſſimam Faber Epeus inueniſſe dicitur beneficio Mineruæ, ac ſibi aſpirante numine Bellonæ; cui propterea gratiam referre tenebatur, in eius honorem templo ſuſpendens Bipennem, qua præcipue talem machinam conſtruxerat.

Ἀθάνᾳ.

MINERVAE.

Mos erat apud Antiquos, vt artifices abſoluto opere inſtrumenta, quibus vſi fuiſſent feliciter, Deo cuipiam dicarent, atque ſuſpenderent; vt conſtat ex [x] Tibullo, cui

x lib. 2. eleg. 5.

,, Pendebatque vagi paſtoris in arbore votum
,, Garrula ſylueſtri Fiſtula ſacra Deo:
,, Fiſtula, cui ſemper decreſcit Arundinis ordo,
,, Nam calamus cera iungitur vſque minor.

Sic Epeus Faber Securim, qua Belli machinam fabricauerat, Palladi votum ſacrauit.

Ὤπασ' Ἐπειὸς πέλεκυν

DONAVIT EPEVS SECVRIM.

De huius Donarii dedicatione ab Epeo, præclaram habemus apud [y] Iuſtinum hiſtoriam his notis: *Metapontini quoque in templo Miner-*

y lib. 20.

uæ ferramenta, quibus Epeus, a quo conditi sunt, equum Troianum fabricauit, ostentant. Quod & ante Iustinum testatus est [z] Aristoteles in admirandis auditionibus, vt antea vidimus apud Auberium, inquiens: *In Italia regio est prope Metapontum, Calabria nomine, in qua templum Græcæ Mineruæ inesse autumant; vbi Epei instrumenta eius inscripta titulo recumbere, quibus ligneum equum confecerat: hic enim quum Palladem in somnis cerneret, dignum censuit ei opera dedicare: cæterum quum tempus itineris differret, adeo eo in loco somno correptus fuit, vt minime nauigare posset. Qua de causa sacellum id Palladis Græcæ nomenclaturam sortitum est.* Vt non solum verissimilem imitationem hic nobis expresserit, vt poeta, Simmias; sed etiam veram historiam descripserit; & quũ inter alia donaria, passim Secures templis antiqui suspenderent; nam eiusdem Aristotelis testimonio in [a] admirandis auditionibus. λέγεται δὲ περὶ τὸν ὀνομαζόμενον τῆς Δαυνίας τόπον ἱερὸν εἶναι Ἀθηνᾶς Ἀχαΐας καλούμενον, ἐν ᾧ δὴ [καὶ] πελέκεις χαλκοῖς καὶ ὅπλα τῶν Διομέδους ἑταίρων καὶ αὐτοῦ ἀνακεῖσθαι. hoc est: *Ferunt & circa nuncupatum Dauniæ locum templum esse Mineruæ Achaicæ, in quo Secures æreæ, & arma Diomedis & sociorum dicata dependent.* Quin & [b] Virgilii notatu in

[z] cap. 104. 105.

[a] cap. 105.

[b] 7. Aeneid.

templo apud regem Latinum:
,, Multaque præterea ſacris in poſtibus arma
,, Captiui pendent currus, curuæque Secures.
Elegit iure ſibi celebrandam Simmias hoc ſuo poematio Epei Securim, famoſam inter omnes ob artificium Equi Troiani, quem Epeus ea fabricauit in Troianorum ruinam.

ῷ πόκα πύργων θεοτεύκτων κατέρειπεν ἄιπος

QVA QVONDAM TVRRIVM A DIIS EXTRVCTARVM DISTVRBAVIT VERTICEM.

Siue Securi ſua in euerſione Troię ſupra muros hoſtiles quum aſcendiſſet Epeus turres Ilii dirueret immediate, ſiue mediante machina miniſterio Securis effecta muros quateret, ſiue vtroque modo; vere dicitur Epeus Securicula ſua turres Troianas deieciſſe. Dicuntur autem Troianæ turres a Diis extructæ; quia fabulæ narrant ab Apolline & Neptuno ædificatas; quibus Aeacus, ſeu Laomedon rex Troiæ tertius cooperator adiunctus eſt; ſecus enim exſcindi non potuiſſet Ilium, vt fato decretum erat; quum opera diuina ſint immortalia. Laomedon autem Aeacuſue, Neptuno & Apollini cooperari dictus eſt in conſtruendis mœnibus, ac turribus vrbis Troiæ, quia Didimo,[c] Lactantio,

c lib. 1. cap. 10.

ctantio, Micyllo, & [d] Boccatio autoribus, Laomedon muros vrbis construxit, ex pecunia in Apollinis & Neptuni cultum reseruata pro sacrorum solemnitatibus. Epeum fuisse fabricatorem Equi Duratei, quo Troiæ turres euersæ fuerunt [e] Homerus cum plurimis aliis testatur, & Triphiodorus in Ilii excidio honorificam Epei mentionem faciens.

Τῆμος ἐπεὶ τὰν ἱερὰν κηρὶ πυρίπνῳ πόλιν ἠθάλωσεν.

TVNC QVVM SACRAM FATO IGNIFERO VRBEM CONCREMAVIT.

vel, vt vertit vir doctus:

TVNC POSTQVAM SACRAM FATO FLAMMIFERO VRBEM EXVSSIT.

Porro Troia dicitur vrbs sacra, non solum quod ab Apolline & Neptuno mœnibus circumdata fuerit, seu quod sacra Neptuni & Apollinis cultui dicata pecunia mœnita fuerit; sed maxime quod Palladio custodita, & cineribus Laomedontis ad portam Scæam seruatis gloriaretur; certum enim apud Ethnicos erat, tum Deorum imagines, tum etiam defunctorum cineres reddere sacra ea loca, in quibus conseruantur, ac veneratione coluntur. Troiæ vero excidium apte dicitur a Simmia nostro fatum igniferum, vel flammiuorum,

d lib. 6. cap. 6.

e Iliad. 23.

rum, quia poeta censuit vrbis illius euersionem fuisse fatalem, quod & [f] Virgilius asseruit dum infit;

f 1. Aen.

Hoc equidem occasum Troiæ, tristesque ruinas
Solabar, fatis contraria fata rependens.

g 2. Aen. & [g] infra: ...... *scandit fatalis machina muros*
Fœta armis ....

ac certum est vrbem Troianam igne combustam corruisse. Flamma vero vorax esse bellissime dicitur, quoniam ignis ob maximam sui actiuitatem conuertens omnia facillime in sui naturam, cuncta vorare statuitur; ac solus inter alia elementa nutriri, vt ait [h] Aristoteles, & alia depasci: scribitur autem Epeus vrbem Troianorum exussisse, & concremasse, quia ipse machina sua equiformi muros Troiæ diruens, aditum Græcis in hostilem ciuitatem patefecit; quam ipsemet cum Græcorum proceribus ingressus igne adacto combussit.

h 2. de an. t. 40.

Δαρδανιδᾶν δ' ἐςυφέλιξ' ἐκ θεμέθλων ἄνακτας.

AC DARDANIDARVM FVNDITVS
EVERTIT REGES.

vel cum inclyto viro:

DARDANIDARVMQVE PVRPVREOS
EX FVNDAMENTIS EVERTIT
REGES.

Quia

Quia Priamum interficiens, & Priami filios omnes, in quibus velut in radice ac fundamento continebantur omnes Dardanidarum reges tum præteriti, tum etiam futuri, tum maxime præsentes; præteriti quidem, quia Proaui & Aui dicuntur in nepotibus, & patres in filiis vtcunque superstites conseruari; futuri quoque; quia in causis dicuntur inesse omnes effectus ab illis prodire nati; sic hyeme rosa dicitur esse in suis causis; & eclipsis nunc non præsens in causis suis esse statuitur: sic [i] Aristoteli res futuræ constituuntur esse in primo mouente, ac omnino in causa [k] efficiente; præsentes vero, quia filii, nepotesque Priami simul cum eo, florente Troia, viuentes ac vigentes, aptissime reges seu reguli Dardanidarum a Simmia nuncupantur; qui a vetustiore Dycte Cretense in historia belli Troiani, cui præsens ipse sub Idomeneo Cretensium rege militans interfuit, reguli nominantur his verbis: *Interim paucis diebus Alexander cum supradictis comitibus reuertitur Helenam secum habens; cuius aduentu (tota ciuitas quum partim exemplum facinoris execraretur, alij iniurias in Menelaum admissas dolerent; nullo omnium approbante, postremo cunctis indignantibus) tumultus ortus est. Quibus rebus anxius*

i 4. phys. t. 23.

k 2. phys. t. 28.

Pria-

Priamus filios conuocat, eosque quid super tali negocio agendum videretur, consulit: qui vna voce minime reddendam Helenam respondent: videbant quippe quantæ opes cum ea adductæ essent, quæ vniuersa (si Helena traderetur) amitterent: præterea commoti forma mulierum, quæ cum Helena venerant, nuptias sibi singularum iam animo destinauerant; quippe lingua moribusque barbari, nihil pensi aut consulti facientes; præda atque libidine transuersi agebantur. Igitur Priamus relictis his, senes conducit, sententiam filiorum aperit; deinde cunctos quid agendum esset, consulit: sed priusquam ex more sententiæ dicerentur, Reguli consilium repente irrumpunt, atque inconditis moribus malum singulis minantur, si aliter quam ipsis videretur, decernerent. In eandem sententiam Dares etiam Phrygius antiquissimus autor historiam texens de Troiano excidio, filios Hecubæ ac Priami, regio genere nuncupauit. Cæterum Epeus introducens machina sua, quassante mœnia Troiæ, Græcos in vrbem Iliacam, & simul cum illis ciuitatem absumens incendio, Priamumque cum natis & nepotibus omnibus ad vnum exitio tradens, vere funditus euertit reges Dardanidarum; quos poeta belle purpureos appellat, vel quod propria sit regum purpurea vestis; vel etiam quod omnes

ferro

ferro interempti ſanguine commaculati vitam obiiſſent; vel quod eſſent pulchritudine inter omnes inſignes; vnde teſtimonio l Porphyrii Priami ſpecies digna eſt imperio; & Priami filius Alexander, aliique fratres vniuerſi ſpecioſi collaudantur ab omnibus antiquis autoribus: pulchra vero purpurea dici dudum conſueuiſſe a poetis, vidimus olim apud inclytum Salmaſium in m Ara Nonarii animaduertentem vellus aureum Colchi purpureum a Doſiada; & a Simonide nuncupari; & purpuream Venerem Deam pulchritudinis non ſemel a veteribus cognominatam a Victorino obſeruari; ac purpureum Veneris filium Amorem ab Ouidio nuncupari; & purpureum os ab Horatio pro pulchro vocari; ac purpureos Olores, qui candidi ſunt, ob pulchritudinem eximii candoris appellari; purpureamque niuem ſimiliter ab Albinouano agnominari.

l cap. de ſpec.

m cap. 4[illegible]

Οὐκ ἐνάριθμος γεγαὼς ἐν προμάχοισι λαῶν.

NONDVM NVMERATVS INTER PRINCIPES PROPVGNATORES POPVLORVM.

vel cum egregio viro

Οὐκ ἐνάριθμος γεγαὼς ἐν προμάχοις Ἀχαιῶν

NON ANNVMERATVS DVCIBVS

ACHIVORVM.

Scilicet Epeus ante Troiæ destructionem dum in castris vrbem obsidentibus degebat, etiam eo tempore, quo machinam fatalis equi contra Teucros architectabatur, inter primores Græcorum non recensebatur; qui scitissime nuncupantur propugnatores populorum, quia propulsantes iniuriam sibi ob Helenæ raptum a Paride illatam, Troiani regni euersione, alios, ne Græcorum populis iniurias inferre postmodum auderent, prohibentes, pro suis populis propugnare dicuntur, ac eos tutos reddere ab exterorum iniuriis. Dum autem Epeus in sua machina Græcos hominum ductores in Troianam ciuitatem deduxit, tunc incœpit annumerari inter duces Achiuorum, & inter principes propugnatores populorum.

Ἀλλ᾽ ἀπὸ κρουνῶν καθαρὸν νᾶμα κόμιζε δυσκλεής.

SED A FONTIBVS PVRVM LIQVOREM IMPORTABAT INGLORIVS:

vel cum insigni viro

Ἀλλ᾽ ἀπὸ κρηνῶν ἰθαρῶν νᾶμα κόμιζε δυσκλής.

SED EX FONTIBVS PVRIS LATICES FEREBAT INGLORIVS.

n 6. de ing. lat. Hic non habet locum quod ex Plauto,[n] Marco

co Varrone, atque Atheneço referunt [o] viri preclari, Epeum fuisse coquum Achiuorum; nam coqui munus non est aquam e fontibus ad castra portare; sed carnes, & eduiia in castris ad ignem assare ac elixare: Sed poeta noster Epeũ equi Duratei fabrum in exercitu Græcorum fuisse voluit e lixarum & calonum grege hominem ignobilem, qui aquam portaret. Quod apte nobis insinuat Aenigma Simonidis ab [p] Athenæo relatum & explicatum his verbis.

o Pet. Vict. Io. Scalig. 4. de ling. lat.

p lib. 10. cap. vlt.

πεποίηκε δὲ καὶ ἕυτερον ἐπίγραμμα ὁ Σιμωνίδης ὃ παρέχει τοῖς ἀπείροις τοῖς ἱστορίας ἀπορίαν.

Φημὶ τὸν οὐκ ἐθέλοντα φέρειν τέττιγος ἄεθλον
Τῷ Πανοπηϊάδῃ δώσειν μέγα δεῖπνον Επειῷ.

Λέγεται δὲ ἐν τῇ Καρθέᾳ διατρίβοντα αὐτὸν, διδάσκειν τοὺς χορούς. ἦν δὲ τὸ χορηγεῖον ἄνω πρὸς Απόλλωνος ἱερῷ μακρὰν τῆς θαλάσσης. ὑδρεύεσθαι οὖν καὶ τοὺς ἄλλους καὶ τοὺς περὶ τὸν Σιμωνίδην κάτωθεν, ἔνθα ἦν ἡ κρήνη. ἀνακομίζοντος δ᾽ αὐτοῖς τὸ ὕδωρ ὄνου, ὃν ἐκάλουν Επειὸν διὰ τὸ μυθολογεῖσθαι, τοῦτο δρᾷν ἐκεῖνον, καὶ ἀναγεγράφθαι ἐν τῷ τοῦ Απόλλωνος ἱερῷ τὸν Τρωϊκὸν μῦθον, ἐν ᾧ ὁ Επειὸς ὑδροφορεῖ τοῖς Ατρίδαις ὡς καὶ Στησίχορος φησὶν.

„ ᾤκτειρε γὰρ αὐτὸν ὕδωρ αἰὲν φορέοντα Διὸς κούρα
βασιλεῦσιν.

ὑπαρχόντων οὖν τούτων ταχθῆναι φασὶ τῷ μὴ παραγε-

νομένω τῶν χορευτῶν εἰς τὴν ὡρισμένην ὥραν, παρέχειν τῷ ὄνῳ χοίνικα κριθῶν. τοῦτο οὖν κἀν τῷ ποιητῇ λέγεσθαι καὶ εἶναι τὸν μὲν οὐ φέροντα τοῦτο τέττιγος ἄεθλον, τὸν οὐκ ἐθέλοντα ἄδειν. Πανοπηϊάδην δὲ τὸν ὄνον μέγα δεῖπνον τὴν χοίνικα τῶν κριθῶν. id est: Scripsit & alterum epigramma Simonides, quod ignaris historiæ dubitationem affert.

Aio eum, qui nolit cicadæ obire certamen,
Luculentam cœnam daturum Epeio Panopeiadæ.

„ Fama est, quum in Carthea degeret, agendi canendique choros rationem docuisse, schola procul a mari sita, in vrbis superiori parte iuxta templum Apollinis: Aquam vero petiuisse & alios, & Simonidem ipsum ex inferiore oppidi regione, vbi fons erat, aduehente asino, quem Epeum cognominabant, quod fabulæ tradant ad Troiam heroibus Epeum aquam præbuisse; & in Apollinis delubro picta sit Troiæ fabula, in qua Epeus Atridis aquam fert; quod & his verbis Stesichorus dixit:

Eius regibus semper aquam ferentis miserta est Iouis filia.

„ Quum igitur hæc ita essent, Simonidem aiunt sanxisse, ad condictam horam si quis abesset eorum, qui chori modos, & cantum docebantur, vt is asino daret ordei semodium. Illud

„ lud nimirum est, quod significat, vt is qui can-
„ tare nollet, certamen cicadæ recusare dicatur;
„ & Panopeiades nomen asini sit, ampla vero
„ cœna ordei semodius. Cæterum a Stesichoro scribitur Iouis filia Pallas miserta esse Epei semper aquam ferentis regibus Achiuorum; quia opificum Dea docuit Epeum fabricare ligneũ equum Troiæ fatalem, propter quod inuentum relatus est Epeus inter Heroas, factus ex calone princeps, & e lixa Dux Achiuorum. Dicitur autem a Simonide Panopeiades Epeus, non quod esset Panopeæ nymphæ, & Endymionis filius, vt censuit apud Atheneum Dalechampius, quod [q] antea notauimus; nam patronymice cognominari debuisset Endymionides, non a matre Panopeiades: ast Epeus appellatur a patre Panopeo Panopeiades, vt attestatur [r] Platoni Pausanias in Corinthiacis. Non ergo fumificus coquus, sed lixa portator aquæ fuit Epeus equi Duratei fabricator; cuius nunc meminit poeta noster. Coquus autem ille, de quo Marcus [f] Varro, Plautus, & Athenæus alibi tractant, obseruatione Politiani [t] apud Cœlium, Petri Victorii & Scaligeri iunioris, vel ab hoc Epeo diuersus homuncio fuit ab eo denominatus, aut in calonum numero,

q init. c.

r in Ione.

f 6. de ling. lat.

t antiq. lect. lib. 19. cap. 25.

mero, de quo fortaſſe vetus adagium legitur: Επειῦ δειλότερος. id eſt: *Epeo timidior*, quod innuunt ea verba Varronis: *Plautus Epeum fumificum cocum, ab Epeo illo qui dicitur ad Troiam feciſſe equum Troianum Argiueis, & apte cibum curaſſe: ideo ait Epeum fumificum qui legioni noſtræ habet coctum cibum*. Vel ſi fuit idem lixa, poeta Rhodius in hoc Securis idyllio non vt coquum deſcripſit, ſed vt aquæ vectorem, qui ante machinæ Duratei equi ſtructuram inglorius is eſſe potuit, de quo idem adagium formatum fuerit.

Νῦν δ' ἐς Ὁμήρειον ἔβα κέλευθον

NVNC VERO HOMERICAM INGRESSVS EST VIAM.

vel:

NVNC VERO IN HOMERICAM IVIT SEMITAM.

Inuſitatum ac rarum admodum loquendi genus, pro eo quod eſt ab Homero laudari, & inter Heroas connumerari; nam parta Græcis victoria, tandem ex ignobili calone, inglorioque lixa, timidoque ac ignauo plebeio, ſummus artifex & heros fortiſſimus euadens Epeus effectus eſt nobiliſſimus, ac Homeri laudibus celeberrimus; neque iam vt aquæ vector, ſed

vt

vt Dux inter Græcos ab [u] Homerica Musa concelebratus est, ac æternæ posterorum memoriæ commendatus, ad gloriam & immortalitatem, adeoque ad ciuilem felicitatem euectus: nam Homeri semita nihil est aliud, quam via ad perennitatem famæ, quam ingressi dicuntur omnes, quorum laudes celebrauit Homerus, quum eius opera [x] immortalia laudes Heroum perpetuas complectantur. Et sane ab Homero Epeum fabrum non minus quam Machaonem Medicum, Calchantem Vatem, Nestorem equestrem, Menestheum ordinum structorem, ac Nireum formosum inter Heroas concelebratum fuisse, testis locuples etiam est Maximus ille [y] Tyrius Platonicus, vbi disputat Quomodo quis ad Amicum se habeat.

u 23. Iliad

x Saluft. de bell. Iug.

y serm. 36.

Σὰν χάριν, ἁγνὰ ὦ πολύβουλε Παλλάς.

QVAE TVA EST GRATIA, CASTA, O MVLTI CONSILII PALLAS.

vel:

TVA GRATIA CASTA PRVDENS PALLAS.

Recte suam gloriam omnem Epeus acceptam refert vni Mineruæ, cuius beneficio Duratei caballi machinam hostibus Troianis exitialem architectatus est, etenim Pallas artificio-

sorum

sorum omnium Deà colitur, & rerum militarium numen celebratur, & a Stesichoro dicta est miserta fuisse ferentis aquam Epei, quem a vili munere subleuauit ad pręstantissimum Ducis officium. Quæ vero ab initio poematii dicta est Androthea, seu virilis dea, nunc eius nominis quasi ratione explicata, dicitur casta prudens, seu casta multi consilii, atque adeo habens in se prudentiam, & consilium viri, & castitatem inuiolabilem diuinæ fœminæ; proindeque naturam obtinens androgynam, non corporalem, sed spiritualem, vt paulo antea notauimus. Hæc eadem Pallas, quæ dudum apud Homerum reddidit Epeum ex inglorio calone aquæ vectore fortissimum Heroem Gręcorum principum Ductorem; non ita pridem Romæ effecit Colam Rentii ex homine plebeio Cauponis & lauatricis, ac aquæ vectricis filio Nicolaum Laurentii Tribunum populi Romani, ac Romanorum velut Imperatorem, a Francisco[z] Petrarcha metris & oratione, atque a[a] Thoma Fortefiocca historia celebratissimum.

z part. 1. canz. 11, orat. de capess. libert. hortreat.
a in vita Colæ Rentii.

Τρισμάκαρ, ὅν σὺ θυμῷ
Ἵλαος ἀμφιδίρχῃς.

TERBEATVS, QVEM TV OMNINO PRO-

PROPITIA CIRCVMSPEXERIS.

vel potius:

TER BEATVS QVEM TV ANIMO BENIGNA CIRCVMSPEXERIS.

Redditur hic propositorum ratio, cur Epeus beneficio Palladis iuisse dicatur in Homeri semitam, qua calcauit iter cum Heroibus ducens ad gloriam immortalitatis; nam felicitas hæc quam homines auxilio diuino consequi possunt, gemina quum sit Aristotele[b] magistro, actiua, & contemplatiua: vtraque nobis inesse putabatur a Minerua, quæ tum actiuæ, tum contemplatiuæ vitę Dea pręses colebatur; actiuæ quidem, quia & artificiorum omnium, & bellorum numen a priscis adorabatur; contemplatiuæ autem, quia scientiæ & literarum Dea existimabatur. Quum igitur felicitas sit a...tio secundum habitum virtutis, aut moralis, seu actiuæ; aut intellectualis, seu contemplatiuæ in vita perfecta, vt ait [c] Aristoteles; iam felicissimus, ac terbeatus, ac omnino felix ille dicebatur, quem benigna Pallas, propitiaque Minerua circumspexisset animo, ipsius animam exornans virtutibus & moralibus & intellectualibus: ac dubio procul apud Ethnicos animum Epei benigna Pallas ornauit sum arte

b 10. Ethic. c. 6. 7. 8.

c 1. Eth. cap. 9. 2. Eud. c. 1.

mirifica fabricandi Duriam equi Dædalei illam machinam Troiæ muros quatientem; tum fortitudine militari: quibus vrbem hostilem funditus euertit.

Τὸν ὄλβον
Ἀεὶ πνέει.

HIC FELICITATEM
SEMPER REDOLET.
vel:
Ὁ δ' ὄλβος
Ἀεὶ πνεῖ

HIC FELICITATEM
SEMPER SPIRAT.

Beatitas autem, quã auxilio Palladis, virtutes animis mortalium inserentis, homines consequuntur, non fluxa est, breui tempore durans; sed æterna felicitas est, perseuerans etiam post hominum interitum; nam in Homeri scriptis, quę vt ait [d] Crispus, ingenii facinora, sicuti anima, immortalia sunt; in Homeri scriptis inquam nullo æuo delendis immortalis viget, ac viuet in æternum Epei gloria, qua celebratur inter Heroas Troianorum hostium expugnatores, & Græcorum populorũ propugnatores.

d inic. bel. Iug.

Τὸν Βῖνον κλυτοῖς ἦσε θεοῖς.

QVAM BINON INCLYTIS CECINIT
DIIS.

DIIS.

vel:

Τὸν Βίων κλυτοῖς ᾖσε θεοῖς

QVAM BION INCLYTIS CECINIT DIIS.

Hunc versum (cuius pars prima proposita est his notis) non bene detrahit e poematio Salmasius, quod sine manubrio dicari debuerit, ne concederet in vsus hominum, vt ipse ait; quum dudum ostenderimus multa donaria integra fuisse consecrata, & concessisse in vsus hominum; quibus addere liceat propositis, Dauidem e templo suscepisse gladium Goliæ gigantis de manu propria Achimelechi sacerdotis in proprios vsus, vt constat e [e] sacra pagina, in qua legitur. *Dixit autem Dauid ad Achimelech: Si habes hic ad manum hastam, aut gladium; da mihi; quia gladium meum, & arma mea non tuli mecum: sermo enim regis vrgebat: & dixit sacerdos: ecce hic gladius Goliath Philistæi, quem percussisti in valle Terebinthi; est inuolutus pallio post Ephod: si istum vis tollere, tolle: neque enim hic alius est absque eo: & ait Dauid: non est huic alter similis; da mihi.* Quin & paullo antea sacerdos idem quum careret panibus laicis, quibus omnes poterant indifferenter vti, sed solum pa-

[e] 1. reg. cap. 21.

nes sanctos, qui dicati fuerant in vsum sacerdotum, ac veluti Deo consecrati, eos tamen esurienti Dauidi comedendos dedit, & pueris eius, ait enim Dauid sacerdoti, *Nunc ergo si quid habes ad manum, vel quinque panes da mihi, aut quicquid inueneris: & respondens sacerdos ad Dauid, ait illi: Non habeo laicos panes ad manum, sed tantum panem sanctum: si mundi sunt pueri, maxime a mulieribus, manducent. Et respondit Dauid sacerdoti, & dixit ei: Et quidem si de mulieribus agitur, continuimus nos ab heri, & nudius tertius, quando egrediebamur; & fuerunt vasa puerorum sancta. Porro via haec polluta est, sed & ipsa hodie sanctificabitur in vasis. Dedit ergo eis sacerdos sanctificatum panem: neque enim erat ibi panis nisi tantum propositionis, qui sublati fuerant a facie domini, vt ponerentur panes calidi*: Sic ergo constat res Deo consecratas antiquitus concedere consueuisse in vsum hominum: adeoque non eximendum esse manubrium e Securi: cuius manubrii prima pars his notis expressa, *Quam Bion inclytis cecinit Dijs*, ita declaramus, quam Securim seu quam Odam poematii Securis Binon, Bionue cecinit inclytis Diis; vel etiam quam felicitatem Binon cecinit inclytis Diis; tum quia poematium hoc difficillimum ob textu-

ram

ram adhuc incomperti artificii proponitur poetis, qui a [f] Platone diuino numine afflati, ac deorum filii esse dicuntur: tum quia hoc idyllium canitur in honorem Epei, & aliorum Heroum, quos antiqui semideos venerabantur: tum quia in hoc poematio continentur laudes, ac celebratur felicitas & gloria non solum Epei, & aliorum Heroum, qui Troianas arces expugnauerunt; sed etiam Mineruæ, quæ docuit Epeum belli machinam eximiam fabricare. Autor autem huius poematii si Binon, vel Bion proprio nomine non appellabatur, sed Simmias, vt Hephæstio priscus Grammaticus confirmare satis videtur autoritate sua in Enchyridio de metris & poematibus inquiens:

f Ion. & 2. de Rep.

Πρὸ γὰρ αὐτοῦ Σιμμίας ἐχρήσατο ἐν τῷ Πελέκει.
Ανδροθέᾳ δῶρον ὁ Φωκεὺς, κρατερᾶς μηδοσύνας ἦρα
τίιων Αθάνᾳ.

hoc est: *Ante ipsũ enim Simmias vsus est in Securi.*
Androthea donum Phocensis, robustißimi inuenti gratiam referens Minerua.

Certe Simmias in hoc Idyllio nomen non proprium, sed adscititium habet; vt in Syringa Theocritus se Paridem cognominare voluit, quoniã in ænigmatico poemate nomẽ autoris apertum esse non debet. Elegit autem nomen

Bi-

Binonis, vel Bionis, vel voluntarie sine vlla causa, solam spectans metri rationem; vel consulto, quia Binonem se nuncupare potuit vel vt aliquam haberet relationem ad nomen Sinonis, qui factum equum Durium Troianis persuasit in vrbem introducendum; vel quia nouerit dialectum, cuius vi mutare valeat Σ in B; nam id generis mutationes elementorum literariorum frequentes apud Homerum obseruat[g] Plutarchus; sed & apud[h] Quintilianum legimus tum Latinos, tum etiam Græcos B literam in locum aliarum dedisse. Cæterum consulto Simmias hic Bionem se cognominare valuit apte; vt indicaret se hisce poematiis difficillimis ac inusitatæ speciei victurum esse in poetarum numero semper gloriosum; quasi Bionem interpretari voluerit *viuidum*, βίος etenim Græcorum, est *vita* Latinorum; vel potius vt innueret se quandam habere in horum Idylliorum constructione cognationem genii cum Bione, de quo[i] Strabo scribit: Ἀπελλῆς τε αὐτῷ πολύς ἐστὶ καὶ Βίων ὅν φησὶ πρῶτον θεῖάν τινα περιβαλεῖν σοφίαν. hoc est: *Cui (Eratostheni) &* *Appelles multus est, & Bion; quem diuinam Philosophiam quandam primum complexum esse ait.* Perinde Simmias hic se fatetur primum multiplicia

g lib. de Home.
h lib. 1. cap. 4. 6.
i lib. 1.

plicia metra carminis Diis inclytis cecinisse, quasi nouus Bion. Nisi placeat huius Idyllii genuinum autorem fuisse Bionem illum Borysthenitem, qui a [k] Diogene Laertio dicitur Rhodi Atheniensibus ad Oratoriam se exercentibus philosophiam explicauisse, primusque omnium philosophiam vario orationis flore vestiuisse, faciendisque versibus ingenium præcipue accommodatum habuisse. Cæterum neque poematis huius autorem esse Bionem illum poetam vetustissimum, cuius mortem epitaphio nobili defleuit Moschus, aperte constat ex eo quod Moschus ait, Bionem non cecinisse bella & Heroica, ad quæ redigitur hoc Idyllium, sed amatoria & rustica tantum. Versus autem Moschi sunt hi.

[k] lib. 4.

Κεῖνος δ' οὐ πολέμως, οὐ δάκρυα, πᾶνα δ' ἔμελπε,
Καὶ βώτας ἐλίγαινε, καὶ ἀείδων ἐνόμευε,
Καὶ σύριγγας ἔτευχε, καὶ ἁδέα πόρτιν ἄμελγε,
Καὶ παίδων ἐδίδασκε φιλάματα, καὶ τὸν Ἔρωτα
Ἔτρεφεν ἐν κόλποισι, καὶ ἤρεσε τὴν Ἀφροδίτην. hoc est:

» Hic vero bella, non lachrymas, verum Pana canebat,
» Et pastores sonabat, & inter canendum pecora pascebat,
» Et fistulas fabricabat, & suauem vitulam mulgebat

gebat,

„ Et puerorum oscula docebat, & Amorem
„ In gremio fouebat, atque Veneri charus erat.

„ Ὃς εὗρε, Ῥόδοι γεγαὼς, πολύτροπα μοῦνος μέτρα μολπᾶς.

QVI REPERIT, RHODI QVVM ESSET, MVLTIPLICIA SOLVS METRA CARMINIS.

Si nostræ Securis autor dicatur esse Simmias Rhodius, sententiæ manubrii sensus clarus est, quia solus Simmias Rhodius reperit metra multiplicia carminis figurati vel imagine Securis, vel Oui specie, vel Alarum icone. Sin autem alius a Simmia Rhodio fuerit nostri huius poematis autor vel Binon, vel Bion, is in hoc vno poematio solus constituit, ac reperit multiplicia metra carminis figurati, quum horum metrorum alia curua sint, vt pinnarum metra, & aliud rectum in manubrio; alia descendentia, vt dextræ pinnæ metra, & manubrium, & alia sint ascendentia, vt sinistram pinnam constituentia. Sed hac de re late [l] superius apud inclytum Salmasium. Meminit autem consulto Rhodi poeta noster, quia dudum in ea insula studia literarum maxime floruerunt; nam & Solini [m] Scholiastes, & ante

l cap. 7.

m ad cap. 41.

te illum[n] Philostratus in ortu Mineruæ monet, Aurum Rhodi pluisse ob felicitatem insulæ, cecinisse Pindarum, vbi studia liberalium artium, & inprimis oratoriæ facultatis, viguerunt. Et de vitis sophistarum agens iunior Philostratus asserit Aeschinem Rhodi substitisse, quia insula erat ad vacandum studiis aptissima, proindeque sophistarum scholam ibi celebrauisse, vitamque egisse otio & Musis sacrificantem, & Attica Doricis moribus immiscentem. Denominatum vero fuisse Rhodium a celebritate loci, quum reuera Samius fuerit, autore[o] Gyraldo, cui *Erat & Simmias Rhodius poeta & Grammaticus, qui quatuor libris diuersa poemata composuit. Fuit vero origine Samius; de quorum etiam antiquitate volumina reliquit; & post Samiorum direptionem dum migrarent, ab eis dux electus, vt ex reliquijs coloniam deduceret; ex quibus oppida tria condidit, Minoan scilicet, Aegialon, & Arcesimen; sunt qui ab hoc Simmia scriptos primum iambos velint.* Si ergo Samius; nobis designauit non patriam, sed locum habitationis: & Ῥόδοιγεγαώς, *Rhodi quum esset*, vertendum est, non autem *Rhodi natus*. Sane Simmiam hunc Securis autorem, Rhodium fuisse solum incolatu, at origine Samium, non solum

n lib. 2. Icon.

o 3. dial. de poet. hist.

V Gy-

Gyraldus, sed ante illum Suidas testatur. Strabo satis innuit, & ipsemet autor Idyllii significauit. Testatur quidem Suidas his notis: *Simmias Rhodius Grammaticus scripsit glossarum libros tres, poematum diuersorum libros quatuor: Fuit autem a primo ortu Samius, & in Amorgi colonia dux: & ipse missus est a Samijs. Amorgum in tres vrbes distribuit, Minoam, Aegialum, Arcesimen; scripsit secundum quosdam primus iambos, & alia diuersa, & antiquitates Samiorum.* Strabo Simmiam numerat inter eos, qui alienigenæ Rhodii dicti sunt, quod in ea ciuitate floruerint; ait enim: [p] *Posidonius quanquam Rhodi vixit, & sophisticam exercuit, fuit tamen Apamiensis ex Syria, quemadmodum Apollonius, Malacus, & Molon; nam hi Alabandenses fuere, & Meneclis Oratoris discipuli: sed prius Apollonius Rhodum profectus est, tandem etiam Molon, ad quem ille inquit, Tandem & Molon, id est, profectus est. Item Pisander, qui Heracleam scripsit poeta Rhodius, & Simmias Grammaticus, Aristocles, qui nunc est. Item Dionysius Thrax, & Apollonius, qui Argonautas composuit; Alexandrini quidem fuere, Rhodij tamen vocati sunt.* Et licet non assignet patriam Simmiæ Strabo; sat est, eum inter alienigenas Rhodi commorantes recensere: quum eius

p lib. 14.

eius patriam Samum habuerimus a Suida. Cæterum ipſemet autor Securis in Idyllii poſtremo verſiculo ſe Rhodium habitatorem, non indigenam, ſignificauit illis verbis Ῥοδοῖ γεγαώς, quæ nos vertenda duximus, *Rhodi quum eſſet*, quia quamuis γεγαώς ducatur a verbo græco γάω vetuſto, & inuſitato, quod viris græce peritiſſimis tũ idẽ quod *ſum* ſignificat; tũ idem quod *naſcor*, cuius verbi participium præteriti temporis eſt γεγαώς, & per contractionem γεγώς; quo quidem participio vetuſtiſſimus autor non contracto bis vſus eſt in hac Securi: primo quidem in verſu tertio pinnæ prioris ita οὐκ ἐνάριθμος γεγαὼς ἐν προμάχοισι λαῶν. hoc eſt: *Nõdũ numerat⁹ quũ eſſet inter propugnatores populorum.* Deinde vero in hoc verſu manubrii ſic:

Τὸν Βίων κλυτοῖς ἤσε θεοῖς, ὅς εὗρε, Ῥοδοῖ γεγαὼς, πολύτροπα μοῦνος μέτρα μολπᾶς.

hoc eſt: *Quam Bion inclytis cecinit Dijs, qui reperit Rhodi quum eſſet, multiplicia ſolus metra carminis.* conſulto namque noluit vti verbo ſolam originem patriamque ſignificante, vt indicaret Simmiam huius autorem Idyllii non eſſe Rhodium genere, ſed habitatione ſola: quum alioqui facile ſibi fuiſſet alio vti participio ſolum natale nobis indicante. Nec ita veriſſimile ſit

Gyraldus, sed ante illum Suidas testatur. Strabo satis innuit, & ipsemet autor Idyllii significauit. Testatur quidem Suidas his notis: *Simmias Rhodius Grammaticus scripsit glossarum libros tres, poematum diuersorum libros quatuor: Fuit autem a primo ortu Samius, & in Amorgi colonia dux: & ipse missus est a Samijs. Amorgum in tres vrbes distribuit, Minoam, Aegialum, Arcesimen; scripsit secundum quosdam primus iambos, & alia diuersa, & antiquitates Samiorum.* Strabo Simmiam numerat inter eos, qui alienigenæ Rhodii dicti sunt, quod in ea ciuitate p lib. 14. floruerint; ait enim: [p] *Posidonius quanquam Rhodi vixit, & sophisticam exercuit, fuit tamen Apamiensis ex Syria, quemadmodum Apollonius, Malacus, & Molon; nam hi Alabandenses fuere, & Meneclis Oratoris discipuli: sed prius Apollonius Rhodum profectus est, tandem etiam Molon, ad quem ille inquit, Tandem & Molon, id est, profectus est. Item Pisander, qui Heracleam scripsit poeta Rhodius, & Simmias Grammaticus, Aristocles, qui nunc est. Item Dionysius Thrax, & Apollonius, qui Argonautas composuit; Alexandrini quidem fuere, Rhodij tamen vocati sunt.* Et licet non assignet patriam Simmiæ Strabo; sat est, eum inter alienigenas Rhodi commorantes recensere: quum eius

eius patriam Samum habuerimus a Suida. Cæterum ipſemet autor Securis in Idyllii poſtremo verſiculo ſe Rhodium habitatorem, non indigenam, ſignificauit illis verbis Ῥοδοῖ γεγαὼς, quæ nos vertenda duximus, *Rhodi quum eſſet*, quia quamuis γεγαὼς ducatur a verbo græco γάω vetuſto, & inuſitato, quod viris græce peritiſſimis tũ idẽ quod *ſum* ſignificat; tũ idem quod *naſcor*, cuius verbi participium præteriti temporis eſt γεγαὼς, & per contractionem γεγὼς; quo quidem participio vetuſtiſſimus autor non contracto bis vſus eſt in hac Securi: primo quidem in verſu tertio pinnæ prioris ita οὐκ ἐνάριθμος γεγαὼς ἐν προμάχοισι λαῶν. hoc eſt: *Nõdũ numerat⁹ quũ eſſet inter propugnatores populorum.* Deinde vero in hoc verſu manubrii ſic:

Τὸν Βίων κλυτοῖς ἦσε θεοῖς, ὅς εὗρε, Ῥοδοῖ γεγαὼς, πολύτροπα μοῦνος μέτρα μολπᾶς.

hoc eſt: *Quam Bion inclytis cecinit Dijs, qui reperit Rhodi quum eſſet, multiplicia ſolus metra carminis*, conſulto namque noluit vti verbo ſolam originem patriamque ſignificante, vt indicaret Simmiam huius autorem Idyllii non eſſe Rhodium genere, ſed habitatione ſola: quum alioqui facile ſibi fuiſſet alio vti participio ſolum natale nobis indicante. Nec ita veriſſimile ſit

in eodem breuiſſimo poematio poetam eodẽ vocabulo vſum in æquiuoca ſignificatione.

Πολύτροπα μέτρα μολπᾶς

verterem ego libentius:

MVLTIPLICIA METRA HYMNI

Quia Μολπὴ proprie ſignificat hymnum, & cantum: ac reuera hoc Idyllium videtur eſſe hymnus a Simmia Rhodio compactus in honorem Mineruæ, quod ex [q] Homero conſtat, cui ſcribitur:

q 1. Iliad.

Οἱ δὲ πανημέριοι μολπῇ θεὸν ἱλάσκοντο,
Καλὸν ἀείδοντες παιήονα κοῦροι Ἀχαιῶν
Μέλποντες ἑκάεργον. ὁ δὲ φρένα τέρπετ' ἀκούων.

quæ ſic vertuntur ad verbum:

Hi autem totam diem hymno deum placabant,
Lætum canentes pæana filij Achiuorum
Canentes longe-operantem: is autem mentem delectabatur audiens.

Imo vero & fortaſſis ex earum cantionum genere is erat hymnus, quæ cum luſu quodam ſaltabantur, vt conſtat ex Athenæo dicente: Ἐχρῶντο δὲ ἐν τοῖς συμποσίοις, καὶ κιθαρῳδοῖς, καὶ ὀρχησταῖς, ὡς οἱ μνηστῆρες, καὶ παρὰ Μενελάῳ,

r lib. 1. cap. 7.

ἐμέλπετο θεῖος ἀοιδός. Δύω καὶ κυβιστῆρες μολπῆς ἐξάρχοντες ἐδίνευον. μολπῆς, ἀντὶ τοῦ παιδιᾶς. Σῶφρον δὲ τι ἦν τὸ τῶν ἀοιδῶν γένος, καὶ

φιλο-

φιλοσόφων διάθεσιν ἐπεῖχον. id eſt: *Adhibebantur & in conuiuijs citharœdi, & ſaltatores, vt apud procos, & apud Menelaum.*

Diuinuſque poeta canebat. *Duo vero Cybiſteres* μολπὴν *cantionem inchoarunt, & in vertiginis modum ſeſe rotantes proiecerunt. Hoc ſcilicet loco* μολπὴν *poeta* τὴν παιδιάν *luſum eum ſaltationemque vocat. Fuit autem eo ſeculo modeſtum cantorum genus, & philoſophica prorſus morum integritate.* Fieri autem potuit vt hoc idyllium Securis ſaltantes, figuram Securis etiam imitarentur geſtu & ſaltatione; quod erat commune cunctis antiquorum ſaltationibus poeticis. Nam [f] ſupra viſus eſt tum apud [t] Ciceronem Egeſias eleganter ſaltare Demoſthenem; tum apud [u] Ouidium legimus carmina ſaltari in theatro, poemata ſaltari populo, laudes virorum ſaltari; tum apud iuniorem [x] Plinium laudes Imperatorum apte ſaltari; tum apud [y] Cœlium habetur olim celebris ſaltator ſaltauiſſe Veneris & Martis adulterium: Et certe dum [z] Atheneus refert Simonidem in Carthea degentem docuiſſe rationem agendi canendique choros iuxta templum Apollinis, in quo picta erat Troiæ fabula, in qua Epeus aquam fert Atridis: & aſinum ſuum aquam ex inferiore

f cap. 7.
t lib. de Orat.
u 1. Triſt. ele. 8.
x in Panegyr.
y lib. 5. cap. 3.
z lib. 10. cap. vlt.

vrbis

vrbis parte ferentem ad vſus domeſticos, vocauiſſe Epeum; cui diſcipuli negligentes ordei ſemodium dare cogebantur; ſatis aperte nobis inſinuat inter alios agendi modos a Simonide doceri conſueuiſſe diſcipulos ſaltare fabulam Epei, vel etiam Securim Epei; quam propterea ſcite nunc Simmias appellat μολπὴν ſaltationem, ſeu ſaltatorium hymnum; quem ideo Didymus ludum ac luſum appellat; nam ſaltare proprie eſt ludere. Cæterum huic Idyllio Simmiæ ſimillima cecinit Lycophron in Alexandra his metris.

Ὁ δ' ἱπποτέκτων λαγγαρίας ἐν ἀγκάλαις,
Ἔγχος πεφρικὼς καὶ φάλαγγα θυρίαν,
Πατρῷον ὅρκον ἐκτίνων ψευδώμοτον,
Ὃν ἀμφὶ μήλων τῶν δορυκτήτων τάλας
Πύργων κομαιθεὺς συμπεφυρμένων στρατῷ,
Στεργοξυνεύνων οὕνεκα νυμφευμάτων,
Ἄλοῖτιν ἔτλη τὴν κυδωνίαν θρασὺ
Ὁρκωμοτῆσαι, τόν τε κρησώνης θεὸν
Κανδάον ἢ καμερτὸν ὁπλίτην λύκον;
Ὁ μητρὸς ἐντὸς δελφύος στυγνὴν μάχην
Στήσας ἀραγμοῖς πρὸς κασίγνητον χεροῖν,
οὔπω τὸ τιτοῦς λαμπρὸν αὐγάζων φάος,
οὐδ' ἐκφυγὼν ὠδῖνας ἀλγεινῶν τόκων.
Τοιγὰρ πόποι φύξηλιν ἠνδρώσαν σπόρον,

Πύκτην

Πύκτην μὲν ἐσθλὸν, πτῶκα, δ' ἐν κλόνῳ δορὸς,
Καὶ πλεῖστα τέχναις ὠφελήσαντα στρατὸν.
Ὅ ἀμφὶ καὶ κυλισάρνου γάνος
Ἔπηλυς οἴκους τῆλε ναίεται πατρὰς
Τὰ δ' ἐργαλεῖα, τοῖσι τετρήνας βρέτας
Τεύξει ποτ' ἐρχώροισι μέρμερον βλάβην,
Καθιερώσει μυνδίας ἀνακτόροις. Hoc eſt: vt vertebat Canterus:

„ Equi fabricator in Langariæ ſinu,
„ Haſtam horrens & cateruam bellicam,
„ Paternum luendo iuſiurandum periurum;
„ Quod de Ouibus captiuis miſer,
„ Turribus Comæthonis exercitu vaſtatis
„ Vxoria propter connubia
„ Auſus eſt per Aloetin Cydoniam audacem;
„ Thraciæque deum Candaum Mauortem
„ Armatum lupum iurare,
„ Qui in matris vtero pugnam triſtem
„ Peregerat manuum pulſibus aduerſus fratrem,
„ Quum nondum claram Solis vidiſſet lucem,
„ Nec effugiſſet laborioſi dolores partus.
„ Quapropter Dii timidum crearunt fœtum;
„ Pugilem bonũ, timidum autẽ in haſtæ ſtrepitu
„ Et arte plurimum exercitui vtilem:
„ Qui iuxta Cirin & Cyliſtarni latices
„ Aduena procul a patria deget.

In-

„ Inſtrumenta vero quibus fabricando ſtatuam
„ Dabit olim indigenis vafram noxam,
„ Myndiæ templo dedicabit.

Peroratio totius operis Cap. XIII. & poſtremum.

HActenus de Securi Epei, conſecrata Mineruæ. Quod poematium Simmiæ Rhodii, nomine figura & argumento Securis, noſtram Encyclopædiam allicit ad aliud eiuſdem Autoris Idyllium, Alatum imaginem præſeferens, nomine pariter, figura, & pene argumento Amoris Alula: vt enim poſt Aram Securis apte tractatur, quæ inſtrumentum eſt, quo ſacerdotes olim vtebantur ad cædendas animalium victimas; quæ ſuper altare ſacrificari conſueuerant: ita poſt Securim Alas commode ſuſcipimus explicandas; quæ ſunt partes animalis; quod in ſacrificiis Numini pridem offerebant vetuſtiores.

F I N I S.

Errata corrigenda.

pag.6.lin.1. Ανδροθεα- Ανδροθεα.42.24.ria-rin.43.11. & ſuſcipientes- & ſuſpicientes.84.13 arma e-arma.105.20.&- vt.112.13.carmini-carminis.118.22.virilis-virili.125.4.eſt;eſt:Ferunt autem.125.14.dedale-dædale.127.19.Homærus-Homerus.139.5.ac elixare.*dele*.

